

รายงานฉบับสมบูรณ์
แผนงานวิจัย
การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน

เสนอ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

โดย
ดร.กรวรรณ สังขกร และคณะ

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2560

รายงานฉบับสมบูรณ์
แผนงานวิจัย
การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน

ชื่อโครงการวิจัยย่อยภายใต้แผนงานวิจัย

- โครงการย่อยที่ 1: การศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย
- โครงการย่อยที่ 2: การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน

เสนอ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

โดย
ดร.กรวรรณ สังขกร และคณะ

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2560

แบบสรุปผู้บริหาร [Executive Summary]

1. รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานวิจัย

1.1 ชื่อแผนงานวิจัย การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน
Tourism Development and Promotion of the Chinese Market

1.2 ชื่อคณะผู้วิจัย

- 1) นางกรวรรณ สังขกร¹ ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย และหัวหน้าโครงการย่อยที่ 1
2) ดร.ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์² หัวหน้าโครงการย่อยที่ 2

1.3 งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย

ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 รวมทั้งแผนงาน 2,360,448 บาท
งบประมาณในส่วนแผนงานวิจัยฯ จำนวนเงิน 790,980 บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี เริ่มทำการวิจัยเมื่อ 1 ตุลาคม 2557 ถึง 30 กันยายน 2558

2. สรุปโครงการวิจัย

นักท่องเที่ยวจีนเป็นกลุ่มตลาดใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ตลาดนักท่องเที่ยวจีนเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุด และจะมีความสำคัญมากที่สุดตลาดหนึ่งของการท่องเที่ยวในประเทศไทย จึงมีความได้เปรียบและมีโอกาสสูงในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน แต่ปัญหาที่ไทยกำลังประสบคือปัญหาของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เข้ามาในแต่ละประเภทเป็นจำนวนมาก (ยกเว้นกลุ่มรายได้สูง) ทำให้กำลังรองรับของไทยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในระดับรากหญ้าหรือมวลชน พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อาทิ แต่ก่อนนิยมท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ ให้บริษัททัวร์เป็นผู้จัดการการท่องเที่ยว เปลี่ยนเป็นจัดการท่องเที่ยวด้วยตัวเองมากขึ้น ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของไทยจากการบอกต่อของเพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง และ Application ของอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัย เช่น Smartphone และ Tablet เข้ามามีบทบาทในการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยใช้สำหรับค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว แปลภาษา ดูแผนที่ แบ่งปัน (Share) ข้อมูลและรูปภาพผ่านสังคมออนไลน์

แผนงานการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน จึงได้ดำเนินการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดของนักท่องเที่ยวจีนเพื่อนำเสนอทางออก และแก้ปัญหาอันเกิดจากนักท่องเที่ยวจีนในพื้นที่ ซึ่งแยกการศึกษาออกเป็น 2 โครงการย่อย คือ

โครงการย่อยที่ 1 การศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น

¹ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โทรศัพท์ 0 5394 2571 โทรสาร 0 5389 2649

² Supply Chain Economics Research Centre (SCERC) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน โดยศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน พัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมตลาดและลดปัญหาการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน เพื่อพัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบเชิงลบ และการส่งเสริมผลกระทบเชิงบวก ทำให้ทั้งนักท่องเที่ยว คนท้องถิ่น และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่เน้นการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

โครงการย่อยที่ 1 การศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ผลกระทบของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น ศึกษาตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบัน ศึกษาบทบาทของสื่อในการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน รวมถึงการสร้างผลกระทบเชิงบวก และลดผลกระทบเชิงลบ และเพื่อพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในภาคเหนือตอนบน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน โดยการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 408 ราย
2. ผลกระทบของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น โดยเก็บแบบสอบถามโดยตรงกับคนท้องถิ่น 4 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง และผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) รวมทั้งหมดจำนวน 1,422 ชุด
3. ตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบัน โดยศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมสถิติ และวิเคราะห์แนวโน้มตลาดการท่องเที่ยว
4. บทบาทของสื่อในการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน รวมถึงการสร้างผลกระทบเชิงบวก และลดผลกระทบเชิงลบ โดยการทบทวนวรรณกรรมจาก Website ของจีน และสังเกตพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจีนที่ใช้สื่อต่างๆ
5. การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในภาคเหนือตอนบน

การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจีน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามชาวจีนครึ่งหนึ่งเดินทางท่องเที่ยวปีละ 4-5 ครั้ง เดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน ส่วนมากเป็นการเดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก และไม่ได้ท่องเที่ยวตามฤดูกาล ไม่มีช่วง Low Seasons หรือ High Seasons แต่ในช่วงที่

นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เยอะมากที่สุดคือช่วงตรุษจีน และวันชาติจีน นักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อนและฟื้นฟูสุขภาพร่างกายและจิตใจ ได้ศึกษาและสอบถามข้อมูลจากเพื่อน/คนรู้จัก เว็บไซต์ท่องเที่ยว รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวส่วนมากเดินทางมาด้วยตนเอง โดยชอบท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวจีนนิยมพักที่โรงแรมหรือ Boutique Hotel ซึ่งชอบอาหารท้องถิ่น ข้าวเหนียวมะม่วง ต้มยำกุ้ง ผลไม้ตามฤดูกาล ของฝากและของที่ระลึกที่ซื้อกลับไป ได้แก่ ผลไม้อบแห้ง เสื้อผ้า อุปกรณ์สปา/น้ำมันหอมระเหย สถานที่ท่องเที่ยวในเชียงใหม่ที่นิยม ได้แก่ วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร ถนนคนเดินวันอาทิตย์ (ท่าแพ) ประตู่ท่าแพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถนนนิมมานเหมินท์ วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร ถนนคนเดินวันเสาร์ (วัวลาย) บ้านแม่กำปอง ส่วนเชียงใหม่ไปวัดร่องขุน กิจกรรมที่ทำมากที่สุด ได้แก่ นวดแผนโบราณ จับจ่ายซื้อของ (shopping) ช้าง สปา โดยการท่องเที่ยวครั้งนี้ มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ย 12,115 บาท ใช้เวลาท่องเที่ยวเฉลี่ย 7 วัน พบปัญหาด้านการสื่อสาร ด้านภาษา การถูกหลอก โดนโกง ปัญหาสุขภาพ และปัญหาอุบัติเหตุ

ด้านผลกระทบจากคนในท้องถิ่นจากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน พบว่าการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุด ในส่วนของผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สร้างรายได้ให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยว เกิดโอกาสในการทำธุรกิจใหม่ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีน เกิดการปรับตัวของผู้ประกอบการท้องถิ่นเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยว ผลกระทบด้านสังคม ทำให้เกิดความวุ่นวายจากการไม่เคารพกฎกติกาในสถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่ต่างๆ เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขัดกับวัฒนธรรมไทย นักท่องเที่ยวเข้ามารบกวนการประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณี ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม มีปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความคับคั่งของการจราจร/เกิดปัญหาจราจร เกิดปัญหาจราจร อุบัติเหตุบนท้องถนน เกิดปัญหาเสียงรบกวนมากกว่าปกติ และเกิดการทำลายธรรมชาติและภูมิทัศน์ของเชียงใหม่ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

การท่องเที่ยวของชาวจีนก่อให้เกิดการสร้างอาชีพในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เมื่อประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยว จึงเป็นโอกาสให้เกิดการจ้างงานเพื่อรองรับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจีน และสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชนมีการขยายหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับจีน จึงควรมีแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการยกระดับการประกอบการหรือการสร้างคุณภาพการบริการ (Quality Service) ให้ตอบสนองนักท่องเที่ยวจีนยิ่งขึ้น

โดยมีข้อเสนอแนะว่าการเลือกกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายชาวจีนที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาตลาดให้ยั่งยืนและเติบโตในระยะยาว รวมถึงการมุ่งพัฒนาตลาดที่มีความหลากหลายและสร้างกลยุทธ์ที่แตกต่างกันไปสำหรับนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มเชื้อชาติมากกว่าการมุ่งทำตลาดจีนเพียงอย่างเดียว นักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางมาไทยสามารถแบ่งเป็นกลุ่มตลาดระดับกลาง ร้อยละ 40 กลุ่มตลาดทั่วไป ร้อยละ 50 ขณะที่นักท่องเที่ยวในตลาดบนหรือตลาดพรีเมียมชาวจีนนิยมไปท่องเที่ยวในยุโรป และสหรัฐมากกว่าฝั่งเอเชีย ดังนั้นหากประเทศไทยสามารถดึงดูดกลุ่มลูกค้าจีนระดับบน หรือพัฒนาตลาดนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายเช่นที่เคยเป็นมา ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวยุโรป นักท่องเที่ยวรัสเซีย หรือนักท่องเที่ยวจากซีกโลกใต้ที่มีกำลังซื้อและมีรูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่พัฒนาแล้วย่อมเกิด

การขยายตัวของตลาดนักท่องเที่ยว ที่มีคุณภาพสูง ซึ่งย่อมดึงดูดรายได้และนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เข้าประเทศมากขึ้นอีกด้วย

ส่วนบทบาทของการประชาสัมพันธ์ทางสื่อ Online ภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น โดยมีการแนะนำ แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของไทย จัดทำ Application Program ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ แนะนำการเดินทางท่องเที่ยวในไทย ผ่านโทรศัพท์มือถือ (Smart phone) และ Tablet ทำให้นักท่องเที่ยวจีน ท่องเที่ยวในไทยด้วยตนเองมากขึ้น แทนการเดินทางแบบคณะทัวร์ Smart Phone เป็นช่องทางการ สื่อสารที่ดีที่สุด เร็วที่สุด และเป็นคนรุ่นใหม่ที่ต้องได้ การออกแบบเนื้อหา เป็นเรื่องสำคัญมาก จะต้องมีลักษณะแบบหลายการเล่าเรื่อง นำเอาข้อมูลนั้นมาขัดเกลาให้เป็น Story Telling เพื่อ แนะนำการท่องเที่ยว

โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน มี วัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับจัดการนักท่องเที่ยวชาวจีนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัดได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง ครอบคลุมไปถึง อำเภอปายจังหวัด แม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยวจีนในภาคเหนือ ด้วยเครื่องมือทางโลจิสติกส์ (SCAAN Model[®]) ทางภูมิศาสตร์ (GIS) รวมทั้ง การประเมินระบบโลจิสติกส์ด้วย PIFFS Index

การศึกษาแบ่งออกเป็น 8 ส่วนได้แก่

1. การเดินทางเข้า - ออก และเดินทางในพื้นที่ของนักท่องเที่ยวชาวจีนพื้นที่ภาคเหนือ ตอนบนทั้งทางอากาศ ทางบก ทางราง และทางเรือ
2. การพักค้างคืนและความเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว
3. แผนการเดินทาง (Itinerary) ของนักท่องเที่ยว โดยครอบคลุมรูปแบบการเดินทาง ระยะทาง แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม
4. ความชอบ (Preferences) ในส่วนของวิธีการเดินทางและเส้นทาง
5. คอขวด (Bottleneck) ในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ปัญหาในการเดินทางของ นักท่องเที่ยว
6. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยวจีน
7. การพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการเงินเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีน
8. การพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านกายภาพเพื่อรองรับกลุ่มคุณภาพและลด ผลกระทบเชิงลบ

ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) นิยม พักค้างที่จังหวัดเชียงใหม่มากที่สุดมีระยะเวลาพักเฉลี่ย 3 – 5 คืน และเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัด เชียงใหม่เป็นหลัก หากพักค้างมากกว่า 3 วันก็จะเลือก เดินทางแบบไปกลับยังจังหวัดเชียงราย หรือ อำเภอปาย โดยมีทัศนคติว่าเป็นเมืองเดียวกับเชียงใหม่ การไปพักค้างที่เชียงรายมีน้อยมากยกเว้น เดินทางเข้าประเทศทางบกผ่านเส้นทาง R3A ทางอำเภอเชียงของ ส่วนอำเภอปายจะเป็นที่นิยมในการ พักค้างมากกว่าเชียงรายเนื่องจากมีเอกลักษณ์ของเมืองมากกว่า และ มีกิจกรรมในเวลาว่าง การเดินทาง

แผนงาน บทสรุปผู้บริหาร - จ

เชื่อมโยง 4 จังหวัดสามารถเดินทางได้สะดวกด้วยเครือข่ายคมนาคมทางบก การเดินทางทางถนนสามารถทำได้ง่ายอย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวพบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้นักท่องเที่ยวกระจุกตัวในเชียงใหม่เป็นส่วนใหญ่ การเดินทางไปยังจังหวัดอื่นเช่นเชียงรายส่วนมากมักเป็นการเดินทางแบบไปกลับ ดังนั้นการขยายขอบเขตที่จังหวัดเชียงใหม่นี้ควรทำโดยการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในอีก 3 จังหวัดและพัฒนาเป็นเส้นทางที่มีการพักค้างในจังหวัดอื่นนอกจากเชียงใหม่ด้วย

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน

กรวรรณ สังขกร¹ และคณะ

บทคัดย่อ

นักท่องเที่ยวจีนเป็นกลุ่มตลาดใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ตลาดนักท่องเที่ยวจีนเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุด และมีความสำคัญมากที่สุดของการท่องเที่ยวในประเทศไทย จึงมีความได้เปรียบและมีโอกาสสูงในการสร้างรายได้การท่องเที่ยวจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน แต่ปัญหาที่ไทยกำลังประสบคือปัญหาของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่มาไทยในแต่ละประเภทเป็นจำนวนมาก (ยกเว้นกลุ่มรายได้สูง) ทำให้กำลังรองรับของไทยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในระดับรากหญ้าหรือมวลชน พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อาทิ แต่ก่อนนิยมท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ ให้บริษัททัวร์เป็นผู้จัดการการท่องเที่ยว เปลี่ยนเป็นจัดการท่องเที่ยวด้วยตัวเองมากขึ้น ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของไทยจากการบอกต่อของเพื่อนฝูงญาติ พี่น้อง และ Application อุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัย เช่น Smartphone และ Tablet เข้ามามีบทบาทในการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยใช้สำหรับค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว จองตั๋วเครื่องบิน ที่พัก แพลนภาษา ดูแผนที่ แบ่งปัน (Share) ข้อมูลและรูปภาพผ่านสังคมออนไลน์

แผนงานการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน จึงได้ดำเนินงานศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดของนักท่องเที่ยวจีนเพื่อนำเสนอทางออก และแก้ปัญหาอันเกิดจากนักท่องเที่ยวจีนในพื้นที่ ซึ่งแยกการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น และ การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน โดยศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน พัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมตลาดและลดปัญหาการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบเชิงลบ และส่งเสริมผลกระทบเชิงบวก ทำให้ทั้งนักท่องเที่ยวจีน คนท้องถิ่น และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่เน้นการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

¹ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โทรศัพท์ 0 5394 2571 โทรสาร 0 5389 2649

Tourism Development and Promotion of the Chinese Market

Korawan Sangkakorn et al

Abstract

Chinese tourists are big market to visit Thailand and are increasing in every year. The Chinese market is the largest market and the most important for the tourism in Thailand. This is the advantage and the chance of generating income. But the problem is the tourism service of Thailand is not enough for the huge number of Chinese tourists coming to Thailand in each category (Except for high income groups), especially for the grassroots level and the masses tourism level. Nowadays, the Chinese tourist's behavior have changed from travel with group and organized by travel agency to free individual travelers (FIT). They know Thailand's travel information from their friends, relatives and application. Modern communication devices such as Smartphone and Tablet play a greater role in tourism which used for searching travel information and attractions, booking air tickets and accommodations, get a translation from their own language to others, view maps, share information and photos through social networks.

Therefore, Tourism development and promotion program: Chinese tourist market conducted a study to understand the market of Chinese tourists to provide solutions and solve problems caused by Chinese tourists in this area. This study is divided into two parts: first, study of Chinese tourist market to Thai tourism industry which purposed to study Chinese tourist's behavior, study the impact of the Thai tourism industry and local, and study and development of logistics system of Chinese tourists by studying the style and traveling model of Chinese tourists. Develop media for public relations. Promote creative tourism and suggest on the promoting, the marketing and reducing the problems of Chinese tourists, to lead of sustainable tourism development. Reduce negative impact and promote a positive impact. Both of Chinese tourists, local people and business travelers are happily and can live together. To be consistent with the Thailand Research Fund's strategy that focuses on research and development and lead of sustainable tourism development.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	จ
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย	2
ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
แนวทางการดำเนินงาน	5
สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน	5
นักท่องเที่ยวจีนในบริบทสถานการณ์โลก	5
นักท่องเที่ยวจีนในบริบทสถานการณ์ภูมิภาคเอเชีย	7
นักท่องเที่ยวจีนในบริบทสถานการณ์ประเทศไทย	7
นักท่องเที่ยวจีนในบริบทสถานการณ์ภาคเหนือตอนบน	13
สรุปผลการศึกษา	14
ภาคผนวก ก	ก-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักท่องเที่ยวจีน รายเดือน ปี พ.ศ.2554-2558	11
2	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมายังประเทศไทย ปี พ.ศ.2540-2559	12

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2557 - 2558	6
2	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2557 - 2559	6
3	จำนวนนักท่องเที่ยว 10 อันดับแรกเดินทางมายังประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558	8
4	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2559	13

แผนงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน”

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

นักท่องเที่ยวจีนเป็นกลุ่มตลาดใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมหาศาล จากสถิติการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2552 มีนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในไทยเพียง 0.77 ล้านคน และสถิติปีล่าสุด พ.ศ. 2559 มีนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากถึง 8.76 ล้านคน (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) แนวโน้มนักท่องเที่ยวจีนเริ่มสูงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 (อัครพงศ์ อันทอง, 2557) จากข้อสันนิษฐานว่าเกิดจากกระแส Thai Pop ในจีนโดยเฉพาะละครโทรทัศน์ของไทย ก่อนหน้านี้อุตสาหกรรมโทรทัศน์ของมณฑลอันฮุยได้ซื้อละครไทยไปฉายอย่างต่อเนื่อง ทำให้ละครไทยในเว็บไซต์จีนแพร่หลายและได้รับความนิยมในหมู่ผู้ชมชาวจีน ประกอบกับมีการฉายภาพยนตร์เรื่อง The Lost in Thailand ปลายปี พ.ศ. 2555 ทำให้มีนักท่องเที่ยวชาวจีนนิยมมาท่องเที่ยวไทยอย่างต่อเนื่อง

ตลาดนักท่องเที่ยวจีนเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุด Chinese Outbound Tourism Institute (2014) คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกนอกประเทศมากถึง 300 ล้านคน และนักท่องเที่ยวจีนมีความสำคัญมากที่สุดตลาดหนึ่งของการท่องเที่ยวในประเทศไทย จากสถิติพบว่าในปี 2557 ประเทศไทยเป็นประเทศจุดหมายปลายทางที่ 2 ที่นักท่องเที่ยวจีนนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ (China Outbound Tourism, 2014) ดังนั้นไทยจึงมีความได้เปรียบและมีโอกาสสูงในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีน แต่ปัญหาที่ไทยกำลังประสบคือปัญหาของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่มาไทยในแต่ละประเภทเป็นจำนวนมาก (ยกเว้นกลุ่มรายได้สูง) ทำให้กำลังรองรับของไทยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในระดับรากหญ้าหรือมวลชน (มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด, 2557) จากการศึกษาของสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2550) และกรวรรณ สังขร (2556) พบว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อาทิ แต่ก่อนนิยมท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ ให้บริษัททัวร์เป็นผู้จัดการการท่องเที่ยว เปลี่ยนเป็นจัดการท่องเที่ยวด้วยตัวเองมากขึ้น ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวของไทยจากการบอกต่อของเพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง และ Application ของอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัย เช่น Smartphone และ Tablet เข้ามามีบทบาทในการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยใช้สำหรับค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว แปลภาษา ดูแผนที่ แบ่งปัน (Share) ข้อมูลและรูปภาพผ่านสังคมออนไลน์

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดของนักท่องเที่ยวจีนเพื่อนำเสนอทางออก และแก้ปัญหาอันเกิดจากนักท่องเที่ยวจีนในพื้นที่ การศึกษาเรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน จึงได้แยกการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ โครงการย่อยที่ 1 ศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น และโครงการย่อยที่ 2 ศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน โดยศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน พัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเสนอแนะ

แนวทางการส่งเสริมตลาดและลดปัญหาการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบเชิงลบ และการส่งเสริมผลกระทบเชิงบวก ทำให้ทั้งนักท่องเที่ยว คนท้องถิ่น และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่เน้นการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น (โครงการย่อย 1)
2. เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน (โครงการย่อย 2)
3. เพื่อพัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (โครงการย่อย 1)
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน (แผนงานวิจัย)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีนมีรายละเอียด สมมุติฐานการวิจัย พื้นที่ที่ศึกษา และวิธีการวางแผนการดำเนินงานรวมทั้งวิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) วิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

สมมุติฐานการวิจัย

นักท่องเที่ยวจีนมีแนวโน้มที่จะมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ การวางแผนการตลาดท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวจีน จะได้ผลยิ่งขึ้นหากผู้ประกอบการรู้ถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และคำนึงถึงผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อคนท้องถิ่น รวมถึงการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวจีนด้วย

พื้นที่ที่ศึกษา

การศึกษานี้ มุ่งเน้นที่ 4 จังหวัดในภาคเหนือตอนบน คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง ของประเทศไทย

จังหวัดเชียงใหม่: เป็นจังหวัดเป้าหมายหลักที่นักท่องเที่ยวชาวจีนให้ความนิยมมาท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งมีผลกระทบจากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นอย่างชัดเจน

จังหวัดเชียงราย: เป็นจังหวัดที่มีจุดผ่านแดนที่อำเภอเชียงของ ซึ่งนักท่องเที่ยวจีนนิยมเดินทางโดยทางรถเข้ามาในประเทศไทย โดยใช้เส้นทาง R3A และเข้าประเทศทางด้านเชียงของมากขึ้น

จังหวัดลำพูน: เป็นจังหวัดทางเลือกของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ อยู่ห่างไกลจากเชียงใหม่

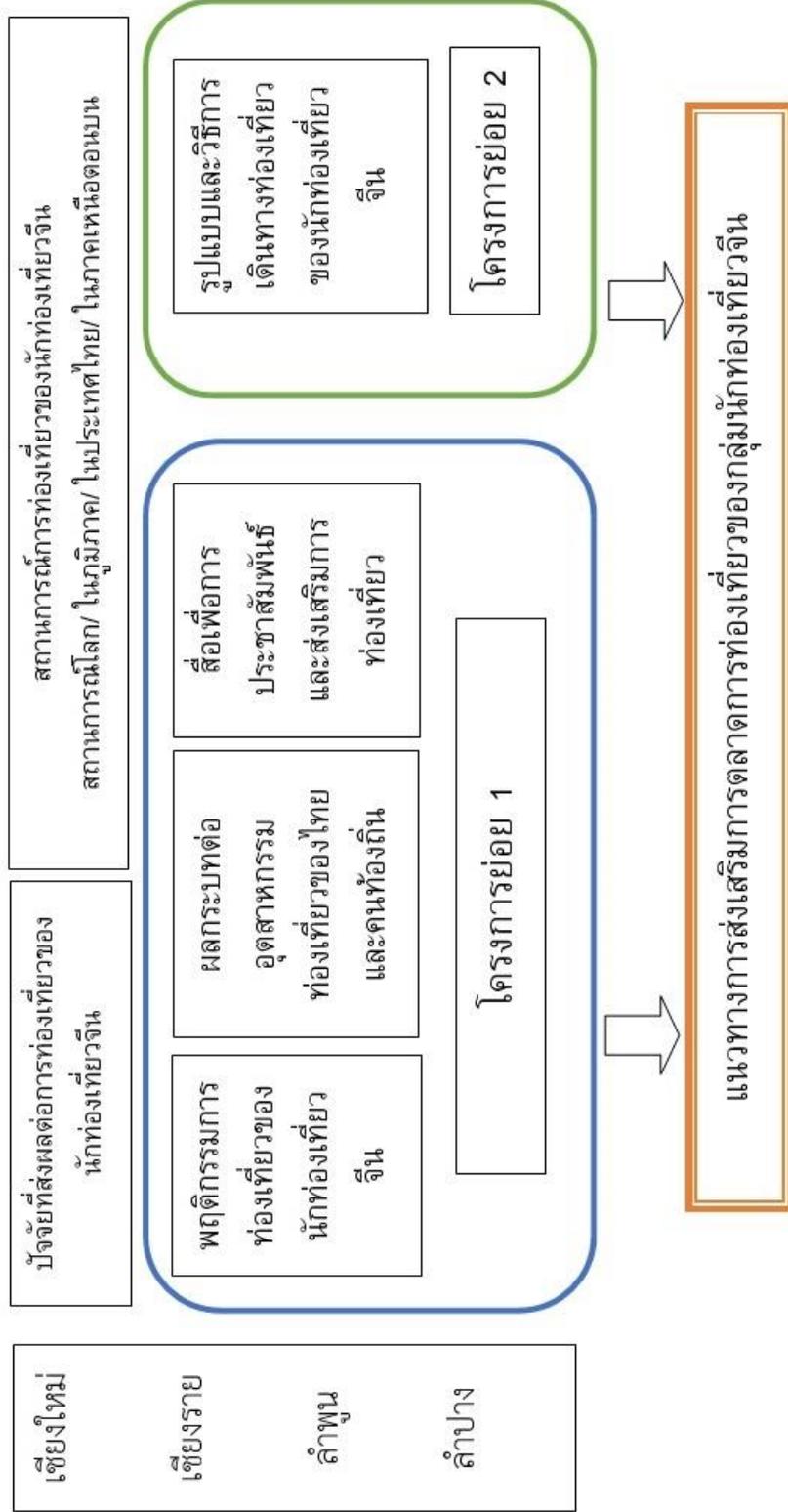
จังหวัดลำปาง: เป็นอีกจังหวัดทางเลือกของการท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์ นักท่องเที่ยวจีนเริ่มให้ความสนใจไปเที่ยวในตัวเมือง และศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย

ซึ่งทั้งจังหวัดลำพูนและลำปางสามารถจัดเส้นทางท่องเที่ยว และแนะนำเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อเสนอแก่นักท่องเที่ยวจีนได้

กลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาของแผนงานวิจัยนี้ เน้นศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน (จีนแผ่นดินใหญ่) ไม่รวมนักท่องเที่ยวจากไต้หวัน ฮองกง หรือนักท่องเที่ยวเชื้อสายจีนที่อยู่ในประเทศอื่นๆ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวทางการดำเนินงาน

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน แยกการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

โครงการย่อยที่ 1 ศึกษาตลาดนักท่องเที่ยวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในประเทศไทย ศึกษาผล กระทบจากนักท่องเที่ยวชาวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น ภาคเหนือ 4 จังหวัด ศึกษาตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาบทบาทของสื่อในการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน รวมถึงการสร้างผลกระทบเชิงบวก และลดผลกระทบเชิงลบ

โครงการย่อยที่ 2 ศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน โดยศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน ศึกษาการเดินทางเข้า-ออก และเดินทางในพื้นที่ของนักท่องเที่ยวชาวจีนพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทั้งทางอากาศ ทางบก ทางราง และทางเรือ ศึกษาการพักค้างคืนและความเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาแผนการเดินทาง (Itinerary) ของนักท่องเที่ยว โดยครอบคลุมรูปแบบการเดินทางระยะทาง แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม ศึกษาความชอบ (Preferences) ในส่วนของวิธีการเดินทางและเส้นทาง ศึกษาคอขวด (Bottleneck) ในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ปัญหาในการเดินทางของนักท่องเที่ยว พัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยวจีน พัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการเงินเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีน และพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านกายภาพเพื่อรองรับกลุ่มคุณภาพและลดผลกระทบเชิงลบ

สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน

นักท่องเที่ยวจีนในบริบทสถานการณ์โลก

ปี พ.ศ. 2557 ประเทศจีนก้าวขึ้นมาเป็นประเทศที่ส่งออกนักท่องเที่ยวออกไปท่องเที่ยวทั่วโลกมากที่สุดถึง 100 ล้านคน อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุดในโลกด้วย โดยการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 ท่องเที่ยวในทวีปเอเชียมากที่สุด เหตุที่นักท่องเที่ยวจีนมีจำนวนมากนั้นเนื่องจากประเทศจีนเองเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก ปัจจุบันเศรษฐกิจในประเทศดีขึ้น อีกทั้งมีการผ่อนคลายนโยบายจำกัดในการเดินทางออกนอกไปยังประเทศต่างๆ มากขึ้น ในปี พ.ศ.2558 นักท่องเที่ยวชาวจีนก็ยังคงครองอันดับหนึ่งของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกมากที่สุด ซึ่งปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2559 อนุญาตให้ประชากรเดินทางไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกถึง 121 ประเทศ แต่การเดินทางออกไปท่องเที่ยวยังประเทศต่างๆ ก็ยังคงกระจุกอยู่ในประเทศที่อยู่ในทวีปเอเชีย เพราะการเดินทางสามารถเดินทางในระยะสั้น ใช้ค่าใช้จ่ายน้อย สามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยไม่จำเป็นต้องเป็นวันหยุดยาวๆ ได้ ทั้งนี้การเกิดเหตุการณ์ก่อการร้ายในทวีปยุโรปเป็นผลให้นักท่องเที่ยวจีนหันกลับมาท่องเที่ยวในทวีปเอเชียมากขึ้นด้วย

Rank	International tourism expenditure ¹ (US\$ billion)		Local currencies change (%)		Market share (%)	Population (million)	Expenditure per capita (US\$)	International departures (million)			
	2014	2015*	14/13	15*/14	2015*	2015	2015*	Series	2014	2015	
1	China	234.7	292.2	n/a	26.2	23.2	1,375	213	VD	116.6	127.9
2	United States	105.5	112.9	7.6	7.0	9.0	322	351	TD	68.2	73.5
3	Germany	93.3	77.5	2.1	-0.6	6.2	82	946	TD	83.0	..
4	United Kingdom	62.6	63.3	3.5	8.9	5.0	65	972	TD	58.4	64.2
5	France	48.7	38.4	15.4	-5.6	3.0	64	598	TD	28.2	..
6	Russian Federation	50.4	34.9	13.7	10.0	2.8	146	239	VD	45.9	36.8
7	Canada	33.8	29.4	3.3	0.6	2.3	36	820	TD	33.5	32.3
8	Korea (ROK)	23.2	25.0	3.0	15.6	2.0	51	493	VD	16.1	19.3
9	Italy	28.8	24.4	6.9	1.4	1.9	61	402	TD	27.2	27.5
10	Australia	26.4	23.5	-1.3	6.9	1.9	24	978	VD	9.1	9.5

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©. Please see page 9 for symbols and abbreviations. (Data as collected by UNWTO, July 2016)
 1 Note that due to changes in methodology China substantially revised its international tourism expenditure series upwards for 2015 and retrospectively for 2014, while the United States revised its series downwards from 2013 on.

ที่ ม ๑ : Ourbound Tourism, UNWTO Tourism Highlights, 2016 Edition, online: <http://www.e-unwto.org/doi/book/10.18111/9789284418145>

รูปที่ 1:
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ
ปี พ.ศ. 2557 - 2558

ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 นักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศสูงถึง 122 ล้านคน เพิ่มจำนวนมากกว่าปี พ.ศ.2558 ถึงร้อยละ 4.3 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกนอกประเทศ 117 ล้านคน (<http://news.travel168.net> : Chinese Outbound Tourism Statistics in 2016: 122 Million Chinese Tourists Male Outbound Trips, Spend \$109.8 Billion, 2017) โดยประเทศปลายทางที่นักท่องเที่ยวจีนเดินทางไปเยือนมากที่สุดได้แก่ ประเทศไทย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รัสเซีย มัลดีฟส์ และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ โดยมีการใช้จ่ายสูงถึง 109.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 900 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งประเทศ 10 อันดับแรกที่นักท่องเที่ยวจีนใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ ประเทศไทย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา มัลดีฟส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ออสเตรเลีย อิตาลี และมาเลเซีย ตามลำดับ

ที่มา: Chinese Outbound Tourism Statistics in 2016: 122 Million Chinese Tourists Make Outbound Trips, Spend \$109.8 Billion, online: <http://news.travel168.net/20170203/43145.html>

รูปที่ 2:
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2557 - 2559

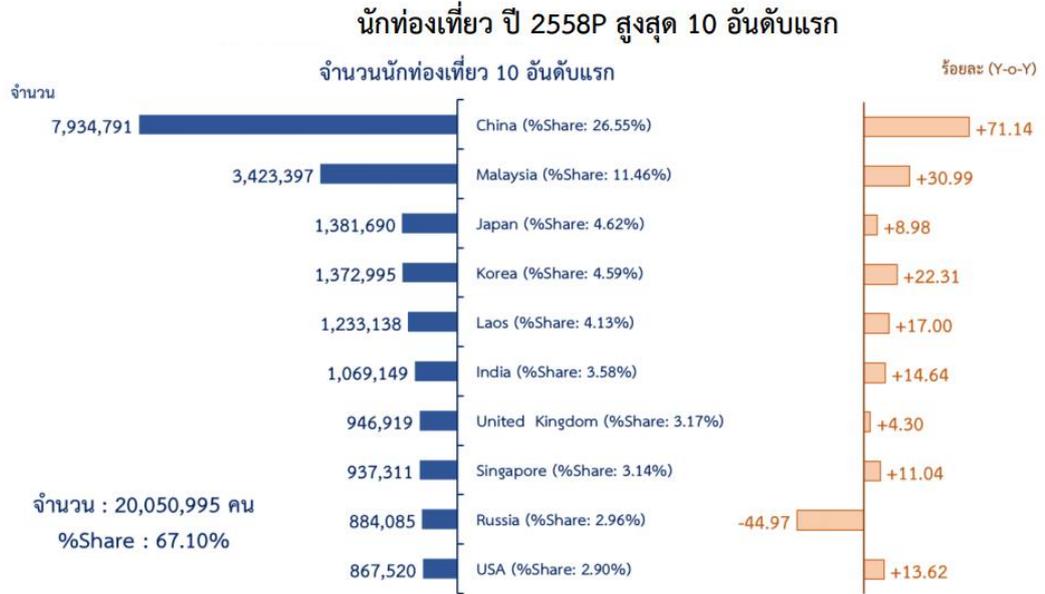
นอกจากนี้ข้อมูลการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเงินในปี พ.ศ.2559 นั้น 10 เมืองท่องเที่ยวหลักที่นักท่องเที่ยวเงินใช้จ่ายมากที่สุดได้แก่ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โตเกียว และโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ เชียงใหม่ ประเทศไทย ลอนดอน ประเทศอังกฤษ มอสโก ประเทศรัสเซีย นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา กรุงโรม ประเทศอิตาลี และซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้นักท่องเที่ยวเงินเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 60 จากเดิมที่ท่องเที่ยวผ่านบริษัททัวร์ ร้อยละ 40 อีกด้วย

นักท่องเที่ยวเงินในบริบทสถานการณ์ภูมิภาคเอเชีย

การฟื้นตัวจากสถานการณ์การเมืองในปี พ.ศ. 2557 เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเงินในปี พ.ศ. 2558 เติบโตในอัตราที่สูง โดยเฉพาะการขยายตัวกว่าร้อยละ 71 ของนักท่องเที่ยวเงิน ที่มีอิทธิพลต่อขนาดและทิศทางการเติบโตของนักท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียตะวันออกตลอดทั้งปี ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวจีนออกเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศปลายทางในทวีปเอเชียที่เป็นปลายทางแหล่งท่องเที่ยวหลักเนื่องด้วยการเดินทางระยะใกล้ การเดินทางที่สะดวก ทั้งนี้ตั้งที่กล่าวข้างต้น สถานการณ์การก่อการร้ายในทวีปยุโรปก็ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนในทวีปเอเชียมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ.2559 ประเทศในภูมิภาคเอเชียที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ประเทศไทย เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวจีนมาโดยตลอด

นักท่องเที่ยวเงินในบริบทสถานการณ์ประเทศไทย

นับตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา จำนวนนักท่องเที่ยวเงินในประเทศไทยสูงเป็นอันดับที่ 1 อย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าในปีที่ผ่านมา ที่นักท่องเที่ยวเงินหดตัวค่อนข้างมากในช่วงครึ่งปีแรก แต่ฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงเป็นอันดับที่ 1 ของนักท่องเที่ยวเงินที่เดินทางผ่านบริษัทนำเที่ยว และได้รับความนิยมสูงเป็นอันดับที่ 5 ของนักท่องเที่ยวเงินทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของนักท่องเที่ยวเงินที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ภาคการท่องเที่ยวไทย มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียตะวันออกมีลักษณะสำคัญ คือ การอ่อนไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ โดยจะลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเกิดเหตุการณ์ และจะฟื้นตัวอย่างรวดเร็วเมื่อเหตุการณ์สิ้นสุด

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, 2559

**รูปที่ 3: จำนวนนักท่องเที่ยว 10 อันดับแรกเดินทางมายังประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2558**

จำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เข้ามาในประเทศไทยปี 2558 มี 7,934,791 คน ซึ่งขยายตัวร้อยละ 71.17 สำหรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวเป็นผลจากการเติบโตของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 โดยเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออก เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง อเมริกา และแอฟริกา ตามลำดับ สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากที่สุด 10 อันดับแรก คือ จีน มาเลเซีย เกาหลี ญี่ปุ่น รัสเซีย เยอรมนี สหราชอาณาจักร ลาว ฝรั่งเศส และอินเดีย ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ขยายตัวเกือบทุกประเทศ ยกเว้นประเทศรัสเซีย สำหรับนักท่องเที่ยวชาวจีนมีอัตราการขยายตัวมากที่สุดถึงร้อยละ 96.11

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2557) ได้วิเคราะห์สถานการณ์ด้านการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในช่วงฤดูท่องเที่ยวของอันดามัน พบว่าปัจจัยส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวจีนเข้ามาเที่ยวในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีปัจจัยในหลายด้านอาทิเช่น บรรยากาศความสงบในประเทศ มาตรการกระตุ้นตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ล่าสุด คือ การยกเว้นค่าธรรมเนียมวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวชาวจีนและจีนไทเป) มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ รวมถึงการจัดงานประเพณีที่ได้รับความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวจีน โดยมีประเพณีเจี๊ยะผ่าย หรือประเพณีถือศีลกินผัก เป็นหนึ่งในงานประเพณีที่มีชื่อเสียงโดยในปี พ.ศ.2557 นับว่าเป็นปีมหามงคล เนื่องจากตามปฏิทินจีนมีเดือนเก้าสองครั้ง จึงจะมีการจัดงานประเพณีถือศีลกินผักขึ้น 2 ครั้ง โดยทางจังหวัดจะจัดงานฯ ที่มีพิธีกรรมต่างๆ อย่างยิ่งใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีการจัดการแข่งขันกีฬาทางน้ำระดับนานาชาติหลาย

รายการเป็นประจำในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี เหล่านี้ น่าจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนการท่องเที่ยวภูเก็ต ในช่วงที่เหลือของปี 2557 ได้

เมอร์ริล ลินซ์ (2016) อ้างในประชาชาติธุรกิจ (2558) การรายงานผลการประเมิน กลุ่มนักท่องเที่ยวจีนในปี 2557 ซึ่งมีกว่า 109 ล้านคน เดินทางท่องเที่ยวทั่วโลก และจำนวนนี้ใช้จ่ายเงินกว่า 1.64 แสนล้านดอลลาร์ ขณะเดียวกันก็ประเมินว่า ในปี พ.ศ.2562 นักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางในแต่ละปี น่าจะทะลุ 174 ล้านคน และมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเงินกับการท่องเที่ยวรวมแล้วกว่า 2.64 แสนล้านดอลลาร์ ซึ่งตัวเลขดังกล่าวเทียบได้ กับมูลค่าทางเศรษฐกิจของฟินแลนด์ทั้งประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นนี้ยังทำให้หลายประเทศจัดทำโครงการเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจีนเป็นหลัก เช่นเกาหลีใต้ ที่ประกาศให้ปี พ.ศ.2558 นี้เป็นปีแห่งการต้อนรับนักท่องเที่ยวจีน ขณะที่อินเดียก็เตรียมทำโครงการเดียวกันนี้ในปีหน้า ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้วจะพบว่านักท่องเที่ยวจีนกว่า 35% เป็นเศรษฐกิจใหม่ช่วงอายุระหว่าง 25-34 ปี ขณะที่อีกกว่า 27% ของนักท่องเที่ยวเป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 15-24 ปี เมอร์ริล ลินซ์ ยังประเมินอีกว่า จำนวนนักท่องเที่ยวจีนน่าจะมีโอกาสขยายตัวอีกมากในระยะยาว เนื่องจากจีนมีประชากรมากกว่า 1.3 พันล้านคน และมีชาวจีนอีกกว่า 90% ที่ยังไม่มีหนังสือเดินทางแม้ว่านักท่องเที่ยวจีนจะเป็นผู้ใช้จ่ายเงินด้วย แต่กลับไม่เป็นที่ต้อนรับในหลายประเทศ เนื่องจากพฤติกรรมส่วนบุคคลที่ไม่สอดคล้องกับมารยาทสากลมากนัก

สำนักข่าวซินหัว-เซตฯ กว่างซีจ้วง (2558) อ้างใน ThaiBiz in China Thailand Business Information Center in China, 2558 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจการบินพาณิชย์ของนครหนานหนิงที่กำลังเติบโตเป็นอย่างมาก มีปริมาณผู้โดยสารขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงซัมเมอร์ที่สนามบินมีการเพิ่มความถี่ของเส้นทางบินเดิมและเปิดเส้นทางบินใหม่ทั้งเที่ยวบินประจำและเที่ยวบินเช่าเหมาลำ ช่วง 5 เดือนแรก ของปี 2558 มีผู้โดยสารเที่ยวบินต่างประเทศ (นอกจีนแผ่นดินใหญ่) ผ่านสนามบินนานาชาติอู่ชวินนครหนานหนิง จำนวน 3.63 แสนคน ครั้ง เพิ่มขึ้น 86,000 คนครั้ง ขยายตัวร้อยละ 31 โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.6 ของผู้โดยสารทั้งหมด ในจำนวนข้างต้น เป็นผู้โดยสารเที่ยวบินระหว่างประเทศ (ไม่รวมฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน) จำนวน 2.61 แสนคนครั้ง เพิ่มขึ้น 99,000 คน ขยายตัวร้อยละ 61.1 โดยเฉพาะเที่ยวบินไปไทยที่ทำการบิน 1,136 เที่ยวบิน เพิ่มขึ้น 722 เที่ยวบิน ผู้โดยสารมีจำนวน 1.45 แสนคน เพิ่มขึ้น 95,000 คน คิดเป็นอัตราขยายตัวสูงถึง 188.8 เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบัน เส้นทางบินไปไทยมีผู้ให้บริการเที่ยวบินประจำ 2 ราย คือ สายการบินบิน China Southern Airlines เส้นทางบินเมืองกู่ยหลิน-นครหนานหนิง-กรุงเทพฯ ให้บริการทุกวัน และเส้นทางบินนครหนานหนิง-เชียงใหม่ ให้บริการสัปดาห์ละ 2 เที่ยวบิน ทุกวันอังคารและวันเสาร์ และสายการบิน Hainan Airlines เส้นทางบินนครไห่โข่ว-นครหนานหนิง-กรุงเทพฯ ให้บริการสัปดาห์ละ 3 เที่ยวบิน จันทร์ พุธ และเสาร์ นอกจากนี้ ยังมีเที่ยวบินเช่าเหมาลำสู่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ โดยใช้เครื่องบินของสายการบินในไทยอีกหลายราย จำนวนนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไปเที่ยวไทยก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ดังนั้น ตลาดนักท่องเที่ยวของกว๋างซีน่าจะเป็นตลาดที่น่าสนใจอีกแห่งของภาคธุรกิจท่องเที่ยวและการบินพาณิชย์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) (2558) ได้เผยแพร่โหวตรางวัล “ที่สุดในประเทศไทย” จากโครงการ “The Best of Thailand Awards Voted by Chinese Tourists” ซึ่งเป็นรางวัลที่ได้มาจากผลโหวตของนักท่องเที่ยวจีน ที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย

สำหรับผลโหวตที่สุดในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวจีน พบว่าเชียงใหม่คว้าที่สุดแห่งจุดหมายปลายทาง, ตลาดน้ำ 4 ภาค พัทธาคว่าที่สุดแหล่งท่องเที่ยว, ทูเรียนคว้าที่สุดแห่งผลไม้ไทย, ต้มยำกุ้งคว้าที่สุดแห่งอาหารไทย เป็นต้น และมีรายละเอียดอื่นๆ ดังนี้

1. ที่สุดแห่งโรงแรมหรู (Best Luxury Hotel) ได้แก่ ดับเบิ้ลยู กรุงเทพ (W Bangkok)
2. ที่สุดแห่งโรงแรมบูติก (Best Boutique Hotel) ได้แก่ เกาะช้าง คชา รีสอร์ท แอนด์ สปา (Koh Chang Kacha Resort and Spa)
3. ที่สุดแห่งรีสอร์ท (Best Resort Hotel) ได้แก่ ป่าตอง รีสอร์ท ภูเก็ต (Patong Resort Hotel Phuket)
4. ที่สุดแห่งโรงแรมพักราคา (Best Value Hotel) ได้แก่ เดอ ลานนา เชียงใหม่ (De Lanna Hotel Chiang Mai)
5. ที่สุดแห่งจุดหมายปลายทาง (Best Destination) ได้แก่ เชียงใหม่
6. ที่สุดแห่งแหล่งท่องเที่ยว (Best Attraction) ได้แก่ ตลาดน้ำสี่ภาค พัทธยา จ. ชลบุรี
7. ที่สุดแห่งร้านอาหาร (Best Restaurant) ได้แก่ Sirocco
8. ที่สุดแห่งอาหารไทย (Best Thai Dish) ได้แก่ ต้มยำกุ้ง
9. ที่สุดแห่งผลไม้ไทย (Best Thai Fruit) ได้แก่ ทูเรียน
10. ที่สุดแห่งสปา (Best Thai Spa) ได้แก่ Let's Relax จ.ภูเก็ต
11. ที่สุดแห่งสนามกอล์ฟ (Best Golf Course) ได้แก่ กัชชัน ขุนตาล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท (Gassan Khuntan Golf and Resort) จ.ลำพูน
12. ที่สุดแห่งห้างสรรพสินค้า (Best Shopping Mall) ได้แก่ สยามเซ็นเตอร์
13. ที่สุดแห่งแหล่งช้อปปิ้ง (Best Shopping Area) ได้แก่ สยามสแควร์
14. ที่สุดแห่งสายการบิน (Best Airline) ได้แก่ ไทย แอร์ เอเชีย
15. ที่สุดแห่งการแสดง (Best Thai Show) ได้แก่ Muay Thai Live: The Legend Lives
16. ที่สุดแห่งงานเทศกาลประเพณี (Best Festival) ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์
17. ที่สุดแห่งบริการทางการแพทย์ (Best Medical Service) ได้แก่ โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต

นอกจากนี้ภายหลังโครงการ ททท.จะร่วมมือกับพันธมิตรบริษัทนำเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีนจัดทำแพ็คเกจเสนอขายแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่ได้รับการคัดเลือกต่อไป และคาดว่าโครงการ “The Best of Thailand Awards Voted by Chinese Tourists” จะสามารถสะท้อนความนิยมที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย อันจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการมีการจัดการสินค้าและบริการที่ดีและมีความพร้อมที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวจีนได้ตรงกับความต้องการมากยิ่งขึ้น จากผลความนิยมของนักท่องเที่ยวจีนต่อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยผนวกกับสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 ถึง ปัจจุบัน

มีแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าหากประเทศไทยมุ่งเน้นการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ และการบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวจีน ซึ่งอิงจากผลการการไหลตและสถานการณ์ปัจจัยที่เกื้อหนุน แนวโน้มสถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในประเทศไทยย่อมมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นในไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ.2558

แต่จากสถานการณ์ระเบิดที่เกิดขึ้นเมื่อคืนวันจันทร์ ที่ 18 สิงหาคม 2558 ที่แยกราชประสงค์ ซึ่งส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวจีนเสียชีวิตเบื้องต้น จำนวน 3 คนและบาดเจ็บอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งต้องยอมรับว่าอาจจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นปัจจัยที่ส่งผลการตัดสินใจมาเที่ยวในประเทศไทย เบื้องต้นนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ยังคงยืนยันยอดจองห้องพักล่วงหน้าในช่วงหยุดวันชาติจีนต้นเดือน ต.ค.58 ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 70-80 ไม่มีการยกเลิก ต่อจากนี้ย่อมเป็นย่อมเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการบริหารจัดการสถานการณ์ให้ดีขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวจีนและต่างชาติ

ตารางที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวจีน รายเดือน ปี พ.ศ.2554-2558

เดือน	จำนวนนักท่องเที่ยว				
	2554	2555	2556	2557	2558
มกราคม	143,477	222,773	339,067	357,034	560,360
กุมภาพันธ์	183,163	158,742	464,975	360,023	780,516
มีนาคม	148,236	198,767	372,875	319,881	663,571
เมษายน	138,042	214,689	427,780	332,819	701,169
พฤษภาคม	134,825	192,642	383,292	302,823	668,079
มิถุนายน	124,605	180,481	370,064	220,497	632,889
กรกฎาคม	179,076	263,412	458,683	342,547	775,829
สิงหาคม	193,881	278,182	476,765	452,086	800,596
กันยายน	153,305	231,560	455,202	426,578	532,696
ตุลาคม	149,088	262,432	299,982	501,043	566,053
พฤศจิกายน	67,651	294,518	323,222	513,441	615,195
ธันวาคม	105,898	288,662	265,428	495,034	637,838
รวม	1,721,247	2,786,860	4,637,335	4,623,806	7,934,791

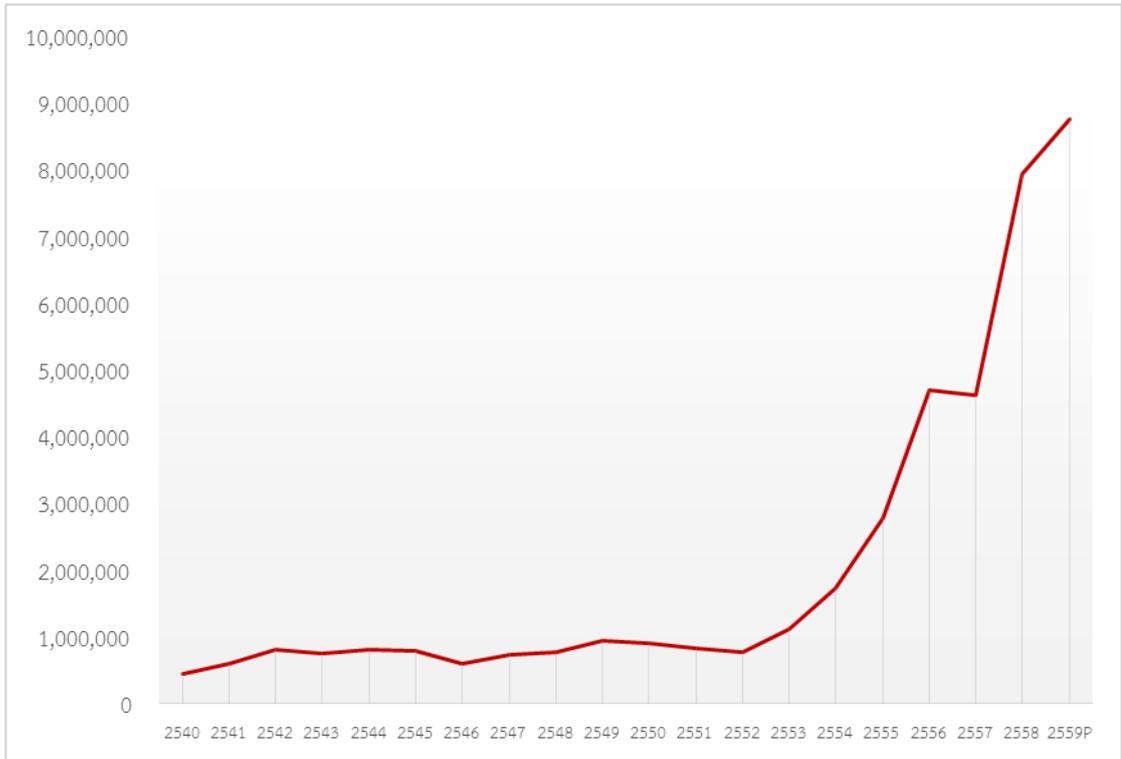
ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, 2559

ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศก็ยังคงเป็นประเทศปลายทางอันดับที่ 1 ของนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยว จากสถิตินักท่องเที่ยวของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นักท่องเที่ยวจีนเดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทยมากเป็นอันดับ 1 จำนวน 8,757,466 ล้านคน แม้จะได้รับกระทบจากการจัดการกับทัวร์ศูนย์เหรียญที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนและการเดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทย แต่ก็ยังเป็นนักท่องเที่ยวในส่วนของกรุ๊ปทัวร์ที่หายไป ซึ่งปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวจีนนิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองมากขึ้นด้วยนั่นเอง

ตารางที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมายังประเทศไทย ปี พ.ศ.2540-2559

ปี พ.ศ.	จำนวน	อัตราการเติบโต
2540	452,510	N/A
2541	604,472	+33.58
2542	813,596	+34.60
2543	753,781	-7.35
2544	801,362	+6.31
2545	797,976	-0.42
2546	606,635	-23.98
2547	729,848	+20.31
2548	776,792	+6.43
2549	949,117	+22.18
2550	907,117	-4.43
2551	826,660	-8.87
2552	777,508	-5.95
2553	1,122,219	+44.34
2554	1,721,247	+53.38
2555	2,789,345	+62.05
2556	4,705,173	+68.68
2557	4,623,806	-0.29
2558	7,934,791	+71.14
2559P	8,757,466	+1034

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, 2559

รูปที่ 4: จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2540-2559

นักท่องเที่ยวจีนในบริบทสถานการณ์ภาคเหนือตอนบน

ในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ในปี พ.ศ.2559 นั้น การเดินทางมาท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวโดยการเดินทางด้วยเครื่องบิน โดยบินตรงจากประเทศจีนมายังท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง และท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ โดยในปี พ.ศ. 2559 การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนในส่วนของคาราวานทัวร์ได้ถูกจำกัดไปทำให้ไม่มีรถของนักท่องเที่ยวชาวจีนขับเข้ามายังด่านตรวจคนเข้าเมืองเชียงของดังเช่นในปี พ.ศ. 2558 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2559 สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนในภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงรายมีกระแสของการคัดค้านไม่ให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวแต่ก็เป็นเพียงกระแสข่าวลือ

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวจีนยังเดินทางมาท่องเที่ยวยังภาคเหนือตอนบนโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากที่สุดจังหวัดภาคเหนือตอนบน แม้จะได้รับผลกระทบจากการจัดการปัญหาทัวร์ศูนย์เหรียญที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนลดลงก็ตาม แต่ในช่วงต้นปี พ.ศ.2560 นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้มีการจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น มีการเพิ่มเที่ยวบินบินตรงจากเมืองหลักในประเทศจีนบินมาลงยังท่าอากาศยานนานาชาติ

เชียงใหม่

ส่งผลให้เริ่มต้นปี พ.ศ. 2560 เช่น ในช่วงเทศกาลตรุษจีนมีสายการบินจากประเทศจีนขอทำการบินเพิ่ม 2 สายการบิน ได้แก่ สายการบินไชน่า เซาเทิร์น แอร์ไลน์ จำนวน 34 เที่ยวบิน และสายการบิน ไชน่า อีสเทิร์น แอร์ไลน์ จำนวน 12 เที่ยวบินใน 3 เส้นทาง คือ ซีอาน ชิงเต่า และกวางโจว และมีเที่ยวบินปกติในเส้นทางบินตรงจากจีน 13 เส้นทาง เฉลี่ยวันละ 36 เที่ยวบิน และจากข้อมูลของด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานเชียงใหม่ พบว่า ปกติมีผู้โดยสารชาวจีนผ่านเข้าออกช่องทางท่าอากาศยานเชียงใหม่ เฉลี่ยวันละ 3,500-4,000 คน แต่ตั้งแต่วันที่ 19 ม.ค. 60 เป็นต้นมา จำนวนผู้โดยสารชาวจีนที่ผ่านเข้า-ออกท่าอากาศยานเชียงใหม่เพิ่มขึ้น เป็นเฉลี่ยวันละประมาณ 5,000 คน (ออนไลน์: <http://www.thairath.co.th/content/844985>) ซึ่งเป็นผลดีต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวของเชียงใหม่ และเป็นผลในระยะต่อไปในการสนับสนุนและส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดในภาคเหนือเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวไปยังจังหวัดใกล้เคียงของจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

สรุปผลการศึกษา

1. การศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น

1.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 408 ราย ที่มาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน พบว่าร้อยละ 64.7 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 31 ปี ร้อยละ 49.8 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 49.0 สมรสแล้ว นักท่องเที่ยวจีนเกินครึ่ง (ร้อยละ 69.6) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า รองลงมาร้อยละ 16.5 การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 9.9 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามลำดับ จากข้อมูลนี้ ทำให้เห็นว่าระดับการศึกษามีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวชาวจีนมีการศึกษาสูงขึ้น จึงทำให้สามารถจัดการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องใช้บริการของบริษัททัวร์มาเหมือนแต่ก่อน อายุของนักท่องเที่ยวเป็นช่วงวัยทำงาน ซึ่งสามารถเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง นักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาท่องเที่ยวประกอบอาชีพที่หลากหลาย โดยประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/หน่วยงานเอกชนมากที่สุด (ร้อยละ 45.3) รองลงมาได้แก่ นักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 11.9) ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 10.9) รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 9.9) ตามลำดับ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 20,000 – 40,000 บาท (ร้อยละ 35.1) รองลงมาได้แก่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท (ร้อยละ 27.5) และอยู่ในช่วง 40,001 – 60,000 บาท (ร้อยละ 19.6) ตามลำดับ หากพิจารณาจากรายได้ที่กลุ่มนักท่องเที่ยวจีนได้รับ สามารถวิเคราะห์ได้ว่าค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวจีนมาเที่ยวประเทศไทยแต่ละครั้ง ไม่สูงมากนัก จึงทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจีนนิยมมา

นักท่องเที่ยวชาวจีนประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.5) เดินทางท่องเที่ยวปีละ 4-5 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ ปีละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 27.7) และปีละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 9.3) ตามลำดับ โดยร้อยละ 43.9 เดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อน ร้อยละ 27.5 ท่องเที่ยวกับคู่สมรส และร้อยละ 25.0 ท่องเที่ยวกับญาติพี่น้องและคนในครอบครัว สำหรับการท่องเที่ยวประเทศไทยครั้งนี้ร้อยละ 66.3 เป็นการเดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่สูง รองลงมาร้อยละ 21.9 เดินทางมาประเทศไทย

เป็นครั้งที่สอง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.8) ไม่ได้ท่องเที่ยวตามฤดูกาล การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนจะไม่ขึ้นกับฤดูกาลเหมือนกับนักท่องเที่ยวชาติอื่นๆ ไม่มีช่วง Low Seasons หรือ High Seasons ขึ้นกับความสะดวกมากกว่า แต่ในช่วงที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเที่ยวมากที่สุดคือช่วงตรุษจีน และวันชาติจีน เนื่องจากเป็นช่วงที่มีวันหยุดยาว 7-10 วัน นักท่องเที่ยวกว่าครึ่งชอบเดินทางท่องเที่ยวในฤดูหนาว การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ร้อยละ 37.3 ให้เพื่อนร่วมตัดสินใจ ร้อยละ 23.3 คู่สมรสร่วมตัดสินใจ ร้อยละ 22.1 ตัดสินใจเอง และร้อยละ 16.7 ญาติพี่น้องและคนในครอบครัวร่วมตัดสินใจ

การเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวจีนมีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อนและฟื้นฟูสุขภาพร่างกายและจิตใจมากที่สุด (ร้อยละ 59.6) รองลงมาได้แก่เพื่อชื่นชมธรรมชาติและภูมิทัศน์ที่สวยงามเพื่อมาเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง และถือเป็นโอกาสที่ได้อยู่ร่วมกับครอบครัวและเพื่อนฝูงในช่วงที่มาท่องเที่ยว และเพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อของชุมชน ส่วนการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวจีนได้ศึกษาและสอบถามข้อมูลจากเพื่อน/คนรู้จัก รวมถึงเว็บไซต์ท่องเที่ยว (ร้อยละ 48.3) รองลงมาได้แก่ บริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 13.0) แอปพลิเคชันมือถือ (ร้อยละ 11.8) บุตรหลาน (ร้อยละ 11.3)

รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ส่วนใหญ่เดินทางมาด้วยตนเอง (ร้อยละ 89.1) ไม่มากกับกรุ๊ปทัวร์ โดยร้อยละ 58.1 ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รองลงมาร้อยละ 36.3 ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ร้อยละ 35.3 ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 28.7 ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และร้อยละ 23.8 ท่องเที่ยวบันเทิงยามราตรี การเดินทางมาประเทศไทยครั้งนี้ส่วนใหญ่เดินทางโดยเครื่องบิน ร้อยละ 75.0 บินลงที่ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ร้อยละ 11.8 ลงท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง และร้อยละ 10.3 ลงท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ตามลำดับ ส่วนการเดินทางมาภาคเหนือร้อยละ 39.0 เดินทางโดยเครื่องบินเช่นกัน รองลงมาร้อยละ 27.1 เดินทางโดยรถทัวร์ ร้อยละ 13.0 เดินทางโดยรถไฟ ตามลำดับ พาหนะที่ใช้ในการเดินทางในภาคเหนือตอนบนร้อยละ 37.3 เดินทางโดยรถตุ๊กตุ๊ก ร้อยละ 20.6 เดินทางโดยรถแท็กซี่ และร้อยละ 18.6 เดินทางโดยรถจักรยานยนต์

ประเภทที่พักของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ ร้อยละ 43.2 พักที่โรงแรมหรือ Boutique Hotel รองลงมา ได้แก่ พักอพาร์ทเมนต์/เกสต์เฮาส์ (ร้อยละ 24.0) รีสอร์ท (ร้อยละ 23.7) โฮมสเตย์ (ร้อยละ 6.2) ตามลำดับ ประเภทอาหารที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบอันดับแรกคืออาหารท้องถิ่น (ร้อยละ 56.5) รองลงมา ได้แก่ อาหารไทย อาหารเพื่อสุขภาพ ร้อยละ 53.4 และร้อยละ 22.3 ตามลำดับ ชนิดอาหารที่นักท่องเที่ยวชาวจีนชื่นชอบ ได้แก่ ข้าวเหนียวมะม่วง ต้มยำกุ้ง ผลไม้ตามฤดูกาล ผัดไทย อาหารทะเล ข้าวผัด และส้มตำ ตามลำดับ ของฝากและของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวชาวจีนซื้อกลับไป ได้แก่ ผลไม้อบแห้ง (ร้อยละ 44.1) เสื้อผ้า (ร้อยละ 26.7) อุปกรณ์สปา/น้ำมันหอมระเหย (ร้อยละ 22.1) เครื่องประดับ (เข็มขัด สร้อย แหวน) (ร้อยละ 20.6) ผ้าพันคอ/ผ้าคลุมไหล่ (ร้อยละ 20.1) และกระเป๋า (ร้อยละ 18.4) ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.3) มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เป็นครั้งแรก เนื่องจากกระแสของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ กำลังเป็นที่นิยม ส่วนจังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือตอนบน ได้แก่ ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน นักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่ยังไม่เคยไปสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่นักท่องเที่ยวไปเยือนเป็นอันดับต้นๆ เรียงตามลำดับ ได้แก่ วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร ถนนคนเดินวันอาทิตย์ (ท่าแพ) ประตูท่าแพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ถนนนิมมานเหมินท์ วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร ถนนคนเดินวันเสาร์ (วันลาय) บ้านแม่กำปอง ซึ่งนิยมไปเล่น Zipline (Flight the Gibbon) และสัมผัสวิถีชีวิตชุมชน วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร และวัดเชียงมั่น ส่วนแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายนั้น นักท่องเที่ยวชาวจีนนิยมไปวัดร่องขุนมากที่สุด

กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวจีนทำมากที่สุดในการมาท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน ได้แก่ นวดแผนโบราณ (ร้อยละ 75.5) จับจ่ายซื้อของ (shopping) (ร้อยละ 59.1) ชี่ซ่าง (ร้อยละ 49.0) สปา (ร้อยละ 24.8) ชมคาบารेट (ร้อยละ 19.1) โหนสลิง (ร้อยละ 17.4) และล่องแก่ง (ร้อยละ 15.2) ตามลำดับ โดยการท่องเที่ยวครั้งนี้ มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ย 12,115 บาท เป็นค่าที่พักเฉลี่ย 8,770 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 5,574 บาท ค่าซื้อของฝากและของที่ระลึก 5,166 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ 4,049 บาท โดยการท่องเที่ยวครั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวจีนใช้เวลาท่องเที่ยวเฉลี่ย 7 วัน

นักท่องเที่ยวชาวจีนร้อยละ 63.1 ชอบท่องเที่ยวในวันธรรมดา ร้อยละ 22.0 ชอบท่องเที่ยวในช่วงที่มีการจัดงานเทศกาล ประเพณี หรือวันหยุดยาว สิ่งที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบในการมาท่องเที่ยวครั้งนี้ ได้แก่ ทัศนียภาพของผืนป่าในภาคเหนือตอนบน (ร้อยละ 79.9) รองลงมาได้แก่ วิถีชีวิตที่สวยงาม (ร้อยละ 57.4) ทัศนียภาพที่สวยงาม (ร้อยละ 38.2) การบริการการท่องเที่ยวที่ดี (ร้อยละ 35.0) และของดีราคาถูก (ร้อยละ 27.7) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.1) มีความพึงพอใจในภาพรวมในการท่องเที่ยวครั้งนี้ ซึ่งในอนาคตร้อยละ 69.6 นักท่องเที่ยวชาวจีนจะกลับมาท่องเที่ยวประเทศไทยอีกแน่นอน และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.6) จะแนะนำให้ผู้อื่นมาท่องเที่ยวประเทศไทยด้วย

ด้านปัญหาจากการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนครั้งนี้ นักท่องเที่ยวกว่าครึ่งพบปัญหาด้านการสื่อสาร ด้านภาษา การถูกหลอก โดนโกง ปัญหาสุขภาพ และปัญหาอุบัติเหตุ

จากผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจีน ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและทำการตลาดเพื่อเสนอขายสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวจีนต่อไป

1.2 ผลกระทบของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยและคนท้องถิ่น

ในส่วนของการศึกษาผลกระทบจากคนในท้องถิ่นจากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ได้เก็บแบบสำรวจจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทำการศึกษา 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน จำนวน 377 ชุด และเก็บแบบสำรวจผ่านระบบออนไลน์จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือตอนบน จำนวน 1,045 ชุด รวมแบบสำรวจทั้งหมดจำนวน 1,422 ชุด ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.4 เป็นเพศชายร้อยละ 34.1 ส่วนอายุของผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 34.6 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 32.0 ในส่วนของจังหวัดที่มีผู้ตอบแบบสำรวจมากที่สุดได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 62.1 รองลงมาเป็นจังหวัดเชียงรายร้อยละ 11.2 จังหวัดลำปางร้อยละ 7.8 และจังหวัดลำพูน ร้อยละ 4.1

สรุปผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสำรวจคิดว่าการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.9 ซึ่ง

มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมากที่สุดร้อยละ 20.1 มีผลกระทบต่อสังคมของประเทศไทยมากที่สุดร้อยละ 31.1 อีกทั้งผลกระทบต่อวัฒนธรรมของประเทศไทยมากที่สุด ร้อยละ 27.9 และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยร้อยละ 41.0 ซึ่งผลกระทบทั้ง 5 ด้านล้วนส่งผลกระทบจากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนในประเทศไทยในระดับมากที่สุด

ผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ

ในส่วนของผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังภาคเหนือตอนบน ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าหากนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนจะทำให้จำนวนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพชาติอื่นๆ (ที่ไม่ใช่ชาวจีน) อาทิ นักท่องเที่ยวจากยุโรป และกลุ่มโอเชเนีย ลดลง (ร้อยละ 28.9) ในขณะเดียวกันผลกระทบต่อด้านบวกของเศรษฐกิจจากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ทำให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 35.1 สร้างรายได้ให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 36.2 เกิดโอกาสในการทำธุรกิจใหม่ๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีนร้อยละ 34.6 และเกิดการปรับตัวของผู้ประกอบการท้องถิ่นเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวจีนร้อยละ 35.6

นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจในระดับปานกลาง ในด้านเกิดการจ้างงาน ทำให้คนในท้องถิ่นมีงานทำมากขึ้นร้อยละ 37.5 ราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 40.1 อาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยวราคาสูงขึ้นร้อยละ 38.2 แต่ในขณะเดียวกันรายได้ที่เกิดจากนักท่องเที่ยวคุณภาพลดลงร้อยละ 29.7 การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนยังดึงดูดให้มีการลงทุนในท้องถิ่นมากขึ้นร้อยละ 33.3 เพื่อตอบสนองการให้บริการด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ กับตลาดกลุ่มนี้ ซึ่งผู้ลงทุนมีทั้งคนท้องถิ่น และคนต่างถิ่น โดยเฉพาะนักลงทุนชาวจีนเองก็เริ่มมาลงทุนทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของที่พัก โรงแรมระดับ 3 ดาว เกสต์เฮ้าส์ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านขายของที่ระลึก แม้แต่การบริการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น จักรถให้บริการเฉพาะชาวจีน เป็นต้น นอกจากนี้ยังเห็นว่ามีความรุนแรงนอกพื้นที่เข้ามาทำงานมากขึ้น ร้อยละ 36.0 ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสำรวจไม่เห็นด้วยว่าหากมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว จะทำให้มีสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปาดีขึ้น เนื่องจากสาธารณูปโภคเหล่านี้ได้พัฒนาเพื่อคนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ อยู่แล้ว

ผลกระทบต่อด้านสังคม

ในส่วนของผลกระทบต่อด้านสังคมจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนโดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสำรวจเห็นว่าผลกระทบต่อปานกลางต่อท้องถิ่น โดยเห็นว่าเมื่อนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนจะทำให้ขาดความเป็นส่วนตัวและความสงบของคนในพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยว (ร้อยละ 51.7) สร้างความรำคาญให้กับชุมชนและคนในพื้นที่ เช่น ส่งเสียงดัง การแซงคิว ผลักผู้อื่น สุกๆ หรือ ไม่รักษาความสะอาด ถ่มน้ำลาย ทิ้งขยะไม่เป็นที่ (ร้อยละ 64.7) เกิดความวุ่นวายจากการไม่เคารพกฎกติกาในสถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่ต่างๆ เช่น ในสถานที่ราชการ ในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 64.3) และเกิดปัญหาการแย่งชิงการใช้บริการสาธารณะของคนในพื้นที่ เช่น แย่งใช้บริการรถสองแถว รถสี่ล้อแดง แย่งซื้อสินค้า (ร้อยละ 32.8)

ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 40.2) ความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต และทรัพย์สินของคนในพื้นที่ลดลง (ร้อยละ 34.5) เริ่มมีการปรับตัวของคนในท้องถิ่นต่อการเข้ามาของนักท่องเที่ยวจีน (ร้อยละ 37.5) และภาครัฐมีส่วนช่วยส่งเสริม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวจีน (ร้อยละ 36.1)

สำหรับผลด้านสังคมที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยที่สุดได้แก่ คนท้องถิ่นภาคภูมิใจที่มีนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาเที่ยวในจังหวัด (ร้อยละ 30.2) และภาครัฐมีนโยบายแก้ไขปัญหาจากนักท่องเที่ยวจีน (ร้อยละ 27.1)

ผลกระทบด้านวัฒนธรรม

ผลกระทบด้านวัฒนธรรมจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ผู้ตอบแบบสำรวจมีความเห็นด้วยระดับปานกลางต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าหากนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ขัดกับวัฒนธรรมไทย (ร้อยละ 40.6) นักท่องเที่ยวเข้ามารบกวนการประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี เช่น งานศพ งานบุญ งานประเพณีต่างๆ (ร้อยละ 31.1) เกิดประเพณีเสมือนเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวจีน (ร้อยละ 36.1) และเกิดการแลกเปลี่ยนประเพณี วัฒนธรรมระหว่างคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจีน (ร้อยละ 32.9)

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคนท้องถิ่นไม่ได้คิดว่านักท่องเที่ยวจีนมีความเข้าใจวัฒนธรรมล้านนา/ วัฒนธรรมไทย (ร้อยละ 46.0) และนักท่องเที่ยวจีนไม่มีการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมล้านนา/ วัฒนธรรมไทย (ร้อยละ 48.3)

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า นักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน ทำให้ขยะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และมีการทิ้งขยะไม่เป็นที่ (ร้อยละ 45.1) ส่งผลให้เกิดความคับคั่งของการจราจร / เกิดปัญหาจราจรติด (ร้อยละ 54.6) เกิดปัญหาจราจร อุบัติเหตุบนท้องถนน (ร้อยละ 55.1) เกิดปัญหาเสียงรบกวนมากกว่าปกติ (ร้อยละ 48.0) และเกิดการทำลายธรรมชาติและภูมิทัศน์ของเชียงใหม่ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ (ร้อยละ 49.4)

แนวทางการแก้ไข

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นต่อแนวทางในการแก้ไขหากนักท่องเที่ยวจีนเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน ดังนี้ ผู้ประกอบการควรดูแลการให้บริการ ให้คำแนะนำ และควบคุม นักท่องเที่ยวร้อยละ 58.5 มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวชาวจีนทราบถึงค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติก่อนเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยร้อยละ 67.0 จัดทำป้ายสื่อภาษา หรือสัญลักษณ์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวจีนเข้าใจร้อยละ 61.1 ให้สถาบันการศึกษามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา อาทิ ส่งอาสาสมัครด้านภาษาเพื่อช่วยสื่อสารและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวตามจุดสำคัญต่างๆ ร้อยละ 44.5 ซึ่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีโครงการร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ส่งอาสาสมัครที่สามารถพูดภาษาจีนได้ไปประจำจุดต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวจีนไปท่องเที่ยว หรือจุดที่ต้องการล่ามภาษาจีน อาทิ วัดสำคัญๆ วัดเจดีย์หลวง วัดพระสิงห์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครประจำที่โรงพยาบาล สถานีตำรวจ และสร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่นักท่องเที่ยวจีน โดยไม่หวังเอาประโยชน์เข้าตนเอง ร้อยละ 67.4 ส่งเสริมให้คนไทยเรียนรู้และเพิ่มทักษะด้านภาษาจีนร้อยละ 31.2

การสนับสนุนการท่องเที่ยว

ด้านการสนับสนุนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ผู้ตอบแบบสำรวจมีความยินดีที่เห็นนักท่องเที่ยวจีนเดินทางมายังประเทศไทย ร้อยละ 35.6 ภูมิใจที่ภาคเหนือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงสำหรับชาวจีนร้อยละ 29.0 ดีใจที่ภาคเหนือได้รับการพูดถึง มีนักท่องเที่ยวถ่ายรูปโพสต์ลง Social Media ร้อยละ 32.7 อยากให้นักท่องเที่ยวชาวจีนกลับมาเที่ยวอีกบ่อยๆ ร้อยละ 30.9 อยากเรียนภาษาจีนเพื่อสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจีนได้ร้อยละ 33.5 อยากให้นักท่องเที่ยวจีนเรียนหรือสื่อสารภาษาไทยได้ร้อยละ 30.9 รู้สึกดีที่เห็นคนในท้องถิ่น สามารถติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจีน โดยใช้ภาษาจีนได้ร้อยละ 35.9 รู้สึกดีที่มีนักท่องเที่ยวจีนมาร่วมในงานประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ เช่นสงกรานต์ หรือ ลอยกระทงร้อยละ 37.0 และรู้สึกดีที่เห็นป้ายตามทางหรือร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยวมีภาษาจีนประกอบร้อยละ 38.7

แต่ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสำรวจไม่เห็นด้วยอย่างมากที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน โดยการยกเลิกวีซ่า (ร้อยละ 31.7)

2. การศึกษารูปแบบและวิธีการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน

รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางท่องเที่ยวมายังประเทศไทยนั้น ทำการศึกษาในส่วนของรูปแบบการเดินทางออกจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมายังประเทศไทย และเมื่อมาถึงประเทศไทยนักท่องเที่ยวจีนมีรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างโดยวิธีใด ซึ่งผลการศึกษานั้น รูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนจะนิยมโดยสารเครื่องบินมายังประเทศไทยโดยจะบอมนมาลงยังท่าอากาศยานนานาชาติหลักของประเทศทั้งท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต และบินตรงมายังท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังเดินทางเข้ามาในรูปแบบของคาราวานหรือขับรถส่วนตัวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยผ่านเส้นทาง R3A เข้าสู่ด่านตรวจคนเข้าเมืองเชียงของ จังหวัดเชียงราย แต่ปัจจุบันรูปแบบการเดินทางเข้าโดยรถยนต์ส่วนตัวถูกข้อจำกัดในเรื่องของกฎระเบียบการขับรถข้ามแดนทำให้รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวนี้ไม่พบเห็นในประเทศไทย

ในส่วนของรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวจีนนั้น นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยการโดยสารเครื่องบิน รถโดยสารสาธารณะ รถเช่าทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน หรือการเดินทางเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งในภาคเหนือตอนบนหากนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาจากภูมิภาคอื่นๆ ในประเทศส่วนใหญ่

นักท่องเที่ยวจีนจะนิยมโดยทางโดยเครื่องบินมายังท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ จากนั้นจะท่องเที่ยวโดยรถเช่า รถสาธารณะรถแดง หรือเช่ารถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยานในการท่องเที่ยว

3. การพัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Smart Phone เป็นช่องทางการสื่อสารหนึ่งซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบันมากที่สุด เนื่องจากดีที่สุด เร็วที่สุด และสามารถเข้าถึงคนรุ่นใหม่ที่จับต้องได้ ผู้ใช้ (User) มีมาก จะเป็น Gateway ในปัจจุบันมีการสร้าง Application มากขึ้น คนรุ่นใหม่ที่เกิดในยุค Gen Y (เกิดปี พ.ศ. 2523 – 2540) คนกลุ่มนี้เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และค่านิยมที่แตกต่างระหว่างรุ่นปู่ย่าตายาย กับรุ่นพ่อแม่ แต่ก็รับเอาความเจริญรุดหน้าของเทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ตเข้ามาแทรกอยู่ในการดำรงชีวิตประจำวัน คนกลุ่มนี้อยู่ในทั้งช่วงวัยเรียน และวัยทำงาน และจากการที่ยุคนี้เป็นยุคที่มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงไม่น่าแปลกใจที่คนกลุ่มนี้จะมีความสามารถในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร ขอบงานด้านไอที ใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือ Gen Z (เกิดปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นไป) จะเติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่อยู่แวดล้อม มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว ที่จะเข้ามาใช้โปรแกรมใหม่ ควรเน้นเรื่องเนื้อหา (content) และการเข้าถึง เนื่องจากเป็นความอ่อนไหว เพราะเป็นเรื่องของ Cross Culture จะมีผลกระทบจากการใช้สื่อ คือการเรียนรู้ Media literacy, Media Violence เป็น Convergence นักท่องเที่ยวจะเชื่อคนอื่นมากกว่า อันเกิดจากการ review เชื่อเพื่อน ไม่ได้เชื่อภาครัฐ หรือภาคตัวแทน มันเป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ปัจจุบันเริ่มมีการใช้ website น้อยลง Application มีการใช้มากขึ้น FB ใช้มากขึ้น

การออกแบบตัวเนื้อหา (Content) มีความสำคัญมาก ซึ่งมีผู้ให้นิยามไว้ว่า Content is the King คือจะต้องมีลักษณะแบบหลายการเล่าเรื่อง เป็น Information เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ถูกแปลง เพราะอาจจะมีผลกระทบ (Side effect) ได้หลายด้าน ต้องนำเอาข้อมูลนั้นมาขัดเกลาให้เป็นเรื่องเล่า (Story Telling) ปัจจุบันการสื่อสารเป็นแบบ Mass media เป็นการเข้าถึงที่เร็วมาก และเข้าถึงได้ทุกที่ ผู้พัฒนาต้องปรับตัวในการสร้างเนื้อหาเพื่อให้การเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว เราจะต้องมีการเพิ่มคุณค่าในด้านจิตใจ และวัฒนธรรม Content สร้างเนื้อหาในเชิงการเล่าเรื่องและการนำเสนอ เช่น วัฒนธรรมไทย แสดงให้เห็นในสิ่งที่ดีๆ พยายามให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าเป็นบ้านเมืองที่มีความดีงาม ได้เนื้อหาแล้ว เราต้องนำเนื้อหานั้นมาจัดการความรู้ คืออาจจะจัดการให้เข้าถึงอย่างมีข้อเท็จจริง รู้เท่านั้น แล้วเราจะเข้าถึงอย่างไร จะเล่าเรื่องอย่างไร เช่น บรรยาย นิทาน ละคร หรือหนังสือ หรือ Application จะเป็นความหลากหลายในการเล่าเรื่อง เป็นบันเทิงคดี มันจะเป็นตัวแปรหนึ่ง มันไม่ใช่เป็นแค่ข่าว มันจะต้องมีลูกเล่น ลูกอ้อน มีปรัชญาอะไรแฝงอยู่ในการกระทำนั้นๆ

การนำเสนอข้อมูลควรประกอบด้วยเนื้อหาที่ครบถ้วนเพียงพอและรูปภาพประกอบที่เหมาะสม โดยในปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ Infographic Clip VDO ผ่าน Multimedia จะทำให้นักท่องเที่ยวสนใจข้อมูลที่ต้องการสื่อสารได้ชัดเจนขึ้นและยังสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่มีประสบการณ์ (Inexperienced Traveler) ควรได้รับสื่อ

ประชาสัมพันธ์มากเป็นพิเศษ และกลุ่มนักท่องเที่ยวมวลชนที่มีประสบการณ์ (Experienced Mass-Market travelers) ก็ควรได้รับข้อมูลประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องครบถ้วน

ข้อเสนอในการพัฒนาสื่อที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวจีน

ควรออกแบบเนื้อหา (Content) ซึ่งมีความสำคัญมาก ต่อการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ โดยต้องนำเอาข้อมูล ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย นั้นมาขัดเกลาให้เป็นเรื่องเล่า (Story Telling) แสดงให้เห็นในสิ่งที่ดีๆ สื่อให้นักท่องเที่ยวจีนเห็นว่าเป็นบ้านเมืองที่มีความงดงาม

- ข้อมูลที่ใส่ไว้ที่สื่อประชาสัมพันธ์ต้องยังไม่ได้ถูกดัดแปลง เพราะมันอาจจะมี side effect ได้หลายด้าน ต้องนำเอาข้อมูลนั้นมาขัดเกลาให้เป็นเรื่องเล่าที่น่าสนใจ จะต้องมีคุณค่าเพิ่มในด้านจิตใจ และวัฒนธรรม Content สร้างเนื้อหาในเชิงการเล่าเรื่องและการนำเสนอ เช่นความรู้ในด้านวัฒนธรรมไทย หรือความรู้ต่างๆ ที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว
- ควรหารูปแบบสื่อที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวจีน เช่น การประชาสัมพันธ์ ไปยัง Mobile Application ที่นักท่องเที่ยวจีนนิยมใช้ เช่น Wechat, Baido, Weibo, Renren, Youku, Tudou, Sina.com, QQ.com เป็นการเข้าถึงที่เร็วมาก และ เข้าถึงได้ทุกที่ ของนักท่องเที่ยวจีน โดยที่เราไม่จำเป็นต้องสร้าง Mobile Application ใหม่ได้
- โดยทั่วไป คนจีนชื่นชอบการท่องเที่ยวตามคนดังที่คนจีนรู้จัก และเที่ยวในสถานที่ ปากต่อปาก (Word of Mouth) ดังนั้น ข้อเสนอคือ ควรปรับตัวในการสร้างเนื้อหาเพื่อให้การเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนจีน เพื่อการประชาสัมพันธ์ได้ตรงจุด ตรงประเด็นและ เข้าถึงคนจีนอย่างแท้จริง เช่น นำนักแสดงไทย ที่เป็นที่ยอมรับของคนจีนมาเป็นนักแสดงในภาพยนตร์โฆษณา เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่เชียงใหม่ โดยมีเนื้อหา ข้อมูลที่ถูกต้อง หรือการสร้างสื่อที่มีข้อมูล เนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงสถานที่ หรือข้อมูลของคนจีนพูดถึงมากที่สุดบนสื่อของคนจีน
- ควรมีการประเมิน ปรับปรุงเนื้อหาอย่างครบถ้วน และรูปแบบสื่อการประชาสัมพันธ์ อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุกๆ 6 เดือน เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ และมีข้อมูลที่ถูกต้องใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบข้อมูลทั้งก่อนเดินทาง ระหว่างเดินทาง และเมื่อเดินทางกลับประเทศ
- สื่อประชาสัมพันธ์สำหรับนักท่องเที่ยว ควรสามารถจัดกลุ่ม หรือคัดเลือกคุณภาพนักเที่ยวที่มายังประเทศไทยได้
- ควรเพิ่มเติมในนโยบายการท่องเที่ยวด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน (แผนงานวิจัย)

ผลการพัฒนาที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอยู่ในภาวะขาดสมดุล และมีความเสี่ยงต่อการเติบโตอย่างไม่ยั่งยืนค่อนข้างสูง เนื่องจากการเติบโตเป็นไปในลักษณะก้าวกระโดด จนเกิดปัญหาการรองรับไม่เพียงพอ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยส่วนแบ่งตลาด 1 ใน 3 ของ

นักท่องเที่ยว ทั้งหมดมาจาก 2 ตลาดคือตลาดจีนและรัสเซีย และรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 2 ใน 3 มาจากจังหวัดท่องเที่ยว เพียง 5 จังหวัด

การผลักดันและนำประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของรัฐบาล โดย ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ นั้น จะต้องสร้างความสมดุลระหว่างการเติบโตของอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว การใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและ ประชาชน เพื่อวางรากฐานการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาว ในขณะที่เดียวกัน จะต้องทำให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้เพื่อฟื้นฟูสถานะทาง เศรษฐกิจของประเทศระยะสั้น

แนวทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน

เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการตลาดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 - 2560 แนวทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีน ควรมี ดังนี้

- 1) แนวทางการยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Leisure Destination เน้นการสื่อสารข้อมูลเชิงบวก ในด้านสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และใช้ “วิถีไทย” เป็นตัวนำสร้าง เอกลักษณ์และส่งเสริมประสบการณ์ ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าแก่นักท่องเที่ยวจีน
- 2) บริหารจัดการภาพลักษณ์ทางลบ ควบคู่กับการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถให้ ผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่คุณค่ามีความเข้มแข็ง สามารถส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการนักท่องเที่ยวจีน
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน สร้างกลไกในการหาผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ใน Tourism Value chain เพื่อเป็นต้นแบบกับผู้ประกอบการอื่นๆ สร้างความเข้มแข็งเชิง การตลาดให้กับชุมชนในพื้นที่ โดยเสริมองค์ความรู้ด้านการตลาดให้ชุมชนสามารถทำ การตลาดได้ด้วยตนเองจัด
- 4) สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการจัดทำสินค้า/บริการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม ตลาดจีน เพื่อให้สามารถนำไปเสนอขายได้อย่างเหมาะสม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และส่งเสริมให้เกิดการประกอบการอย่างมีคุณภาพและ มาตรฐานสูง ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- 5) ปรับโครงสร้างตลาดสู่ High Value เน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวจีน กลุ่ม High Value ทั้งกลุ่มระดับกลาง-บน กลุ่มความสนใจพิเศษที่มีแนวโน้มการใช้จ่ายสูง ได้แก่ กลุ่ม Health & Wellness, MICE, Green Tourism (Eco Luxury), Aging, Sport Tourism, Wedding & Honeymoon กลุ่มครอบครัว
- 6) ส่งเสริมการเดินทางในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีนในประเทศไทย กระตุ้นการเติบโตของตลาดที่เดินทางในช่วง Low Season นำเสนอสินค้าและกิจกรรม ที่เพิ่มมูลค่าวิถีไทย
- 7) ขยายฐานตลาดกลุ่มระดับกลาง-บนในพื้นที่ตลาดหลักทดแทนกลุ่มระดับล่าง รวมทั้ง ขยายฐานกลุ่มความสนใจพิเศษและ กลุ่ม FIT ตามกระแสแนวโน้มโลกที่นักท่องเที่ยวจีน เลือกเดินทางเองตามความสนใจของตน และให้มีการกำหนดเป้าหมายด้านจำนวน

นักท่องเที่ยวอย่างสมดุลกับขีดความสามารถในการรองรับ

- 8) ส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ใหม่ที่มีความพร้อม เช่น เมืองท่องเที่ยวรองอื่นๆ ในเขตอารยธรรมล้านนา 12 เมือง ต้องห้าม...พลาตเมืองเศรษฐกิจพิเศษ ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและ Creative Tourism ที่สอดคล้องกับ Thainess ที่กำหนดไว้

ผลที่ได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นที่เป็นรูปธรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. ทำให้ทราบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาท่องเที่ยวในภาคเหนือบน
2. ทราบผลกระทบจากนักท่องเที่ยวจีนด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
3. ทราบลักษณะโลจิสติกส์การเดินทางในปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค
4. ได้แนวทางการปรับปรุงการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
5. ข้อเสนอเส้นทางใหม่เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวต่อตลาดนักท่องเที่ยวจีน
6. ประเภทสื่อที่เหมาะสมกับการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
7. แนวทางการปรับปรุงเนื้อหา ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว
8. พัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่

USER ของงานวิจัย (บุคคล/ หน่วยงาน)

1. สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว สมาคมมัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน
2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวและกีฬาแต่ละจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
3. สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและด้านโลจิสติกส์

กระบวนการผลักดันผลงานวิจัยให้เกิดการใช้ประโยชน์

1. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอ และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษาวิจัยในเวทีการประชุม “เข้าใจนักท่องเที่ยวจีนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน” ในวันที่ 25 มีนาคม 2558 ณ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อสร้างความเข้าใจและเรียนรู้พฤติกรรมตลอดจนรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน หาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีนสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ และประชาชน ทั้งนี้การหลังไหลของนักท่องเที่ยวจีนเป็นผลดีต่อการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความไม่พร้อมของจังหวัดและผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงตัวนักท่องเที่ยวเอง จึงต้องกลับมาทบทวนและได้ข้อเสนอแนะและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมเวทีนี้ เพื่อช่วยกันคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหา
2. สังเคราะห์ผลงานวิจัยให้เข้าใจง่าย และประชาสัมพันธ์ และนำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะผ่านสื่อสารสนเทศ และสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยู โทรทัศน์ อาทิ

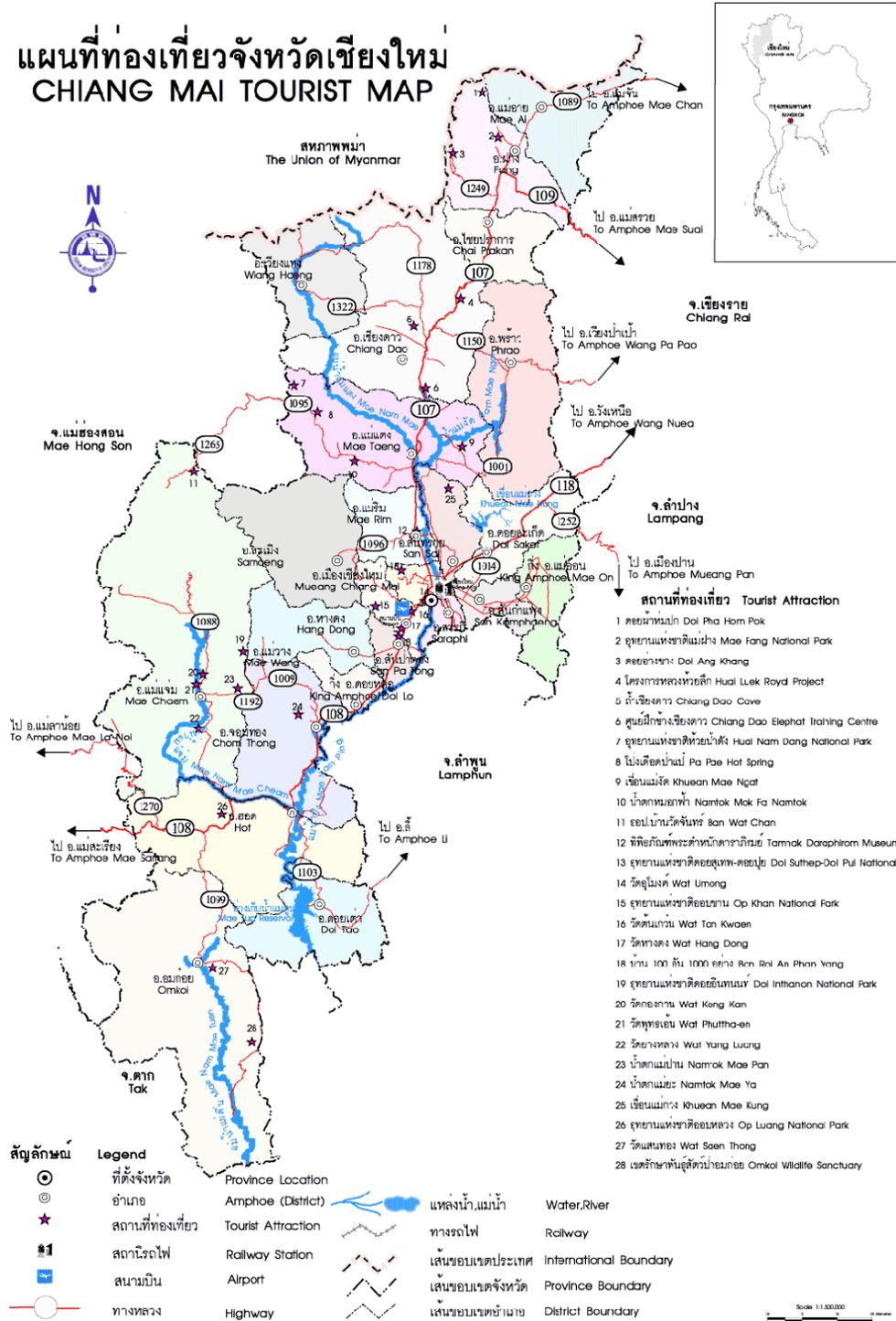
- วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ให้สัมภาษณ์รายการประชารวมทอล์ค ปีที่ 2 ตอน ปรากฏการณ์นักท่องเที่ยวจีน ตอนที่ 1-3
 - วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2559 ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ ThaiPBS ในประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และในประเทศไทย สถานการณ์การท่องเที่ยวใน 3 ปีที่ผ่านมา และสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ปัญหาผลกระทบ และแนวทางในการแก้ไข ณ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
 - วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2559 ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวจากหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และสื่อมวลชนท้องถิ่น ในประเด็นผลการศึกษาเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวจีนจากการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน จากคนในท้องถิ่น ปีที่ 1 (2557) ปีที่ 2 (2558) และปีที่ 3 (2559) รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบันและแนวทางการแก้ไขปัญหา ณ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2559 ให้สัมภาษณ์ รายการ “องศาเหนือ” สถานีโทรทัศน์ ThaiPBS ในประเด็นผลการศึกษาเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวจีนจากการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจีน รวมถึงสถานการณ์ปัจจุบัน แนวทางการแก้ไขปัญหา และตัวอย่างการจัดการการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวชาวจีนของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ประชาสัมพันธ์ผ่านสภาก่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน
 4. จัดเวทีเผยแพร่ผลงานต่อผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อนำผลการศึกษาวិจัยไปใช้ประโยชน์

ภาคผนวก ก

ข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด

1. ข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ CHIANG MAI TOURIST MAP

ภาพที่ 1 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2557)

ก. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่

ก.1 ข้อมูลทั่วไป - ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

ข้อมูล	รายละเอียด
ที่ตั้ง	ทิศเหนือของประเทศไทย
เส้นรุ้ง	16 องศาเหนือ
เส้นแวง	99 องศาตะวันออก
สูงจากระดับน้ำทะเล	1,027 ฟุต (310 เมตร)
ส่วนกว้างจากทิศตะวันตกจรดทิศตะวันออก	138 กิโลเมตร
ห่างจากกรุงเทพมหานคร	720 กิโลเมตร

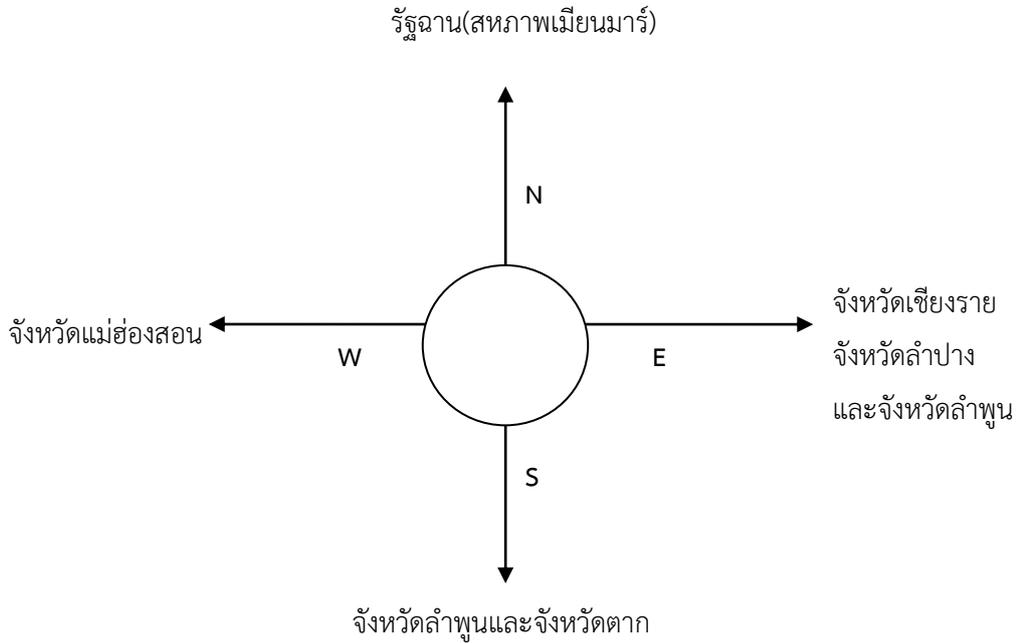
ที่มา: สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ (2557)

ก.2 ข้อมูลทั่วไป - ลักษณะภูมิประเทศ

ข้อมูล	รายละเอียด
พื้นที่	20,107.057 ตารางกิโลเมตร หรือ 12,566,910 ไร่
พื้นที่ป่าไม้	8,787,656 ไร่ (69.92 %)
พื้นที่ทำการเกษตร	1,611,971 ไร่ (12.82 %)
พื้นที่อยู่อาศัยและอื่นๆ	2,167,971 ไร่ (17.26 %)
แบ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขา	30.9 %
แบ่งเป็นพื้นที่ภูเขา	70 %
ลักษณะภูมิประเทศ	มีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าละเมาะ มีที่ราบอยู่ตอนกลางตาม 2 ฝั่งแม่น้ำปิง
สภาพพื้นที่	แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ พื้นที่ภูเขา คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 80% ของพื้นที่จังหวัด 20% เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบเชิงเขา กระจายอยู่ทั่วไประหว่างหุบเขาทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ อันได้แก่ ที่ราบลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำฝาง และลุ่มน้ำแม่งัด เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเกษตร

ที่มา: สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ (2557)

ก.3 อาณาเขตติดต่อ

ก.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ข้อมูล	รายละเอียด
อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี	25.4 องศาเซลเซียส
ค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย	31.8 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย	20.1 องศาเซลเซียส
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	1,100 - 1,200 มิลลิเมตร
ภูมิอากาศ	มี 3 ฤดู
ฤดูฝน	ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนไปจนกลางเดือนกุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์กลางเดือนพฤษภาคม

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาโครงสร้างมูลฐานอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2557)

ก.5 สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดศูนย์กลางของภาคเหนือ มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม จนทำให้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ แสดงดังตารางต่อไปนี้

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระธาตุดอย สุเทพ วรมหาวิหาร	พระธาตุประจำปีเกิด ปีมะแม เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่มีความสำคัญทางพระพุทธศาสนา และประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ ภายใน วัดเป็นที่ประดิษฐานขององค์เจดีย์ ทรงมอญ ที่ได้ฐานพระเจดีย์มีพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรจุอยู่ วัดพระธาตุดอยสุเทพมีชื่อ เต็มว่า “วัดพระบรมธาตุดอยสุเทพวรมหาวิหาร” ซึ่งจัดได้ว่าเป็นปูชนียสถานที่ แสดงออกถึงศิลปกรรมล้านนาไทยที่สำคัญ คู่มือเมืองเชียงใหม่
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	เวียงกุมกาม	เป็นเมืองโบราณที่พญามังราย (พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขแม่น้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมือง จากการสำรวจพบว่ามีโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในเวียงกุมกาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ โบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้ำ วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกู่ขาว วัดอีก้าง วัดหัวหนอง และ วัดปู่ซ้ง
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดสวนดอก	พญากือนาทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1914 เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของพระมหาเถระสุนทร ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ในล้านนา วัดนี้แต่เดิมเป็นพระราชนิเวศน์ของกษัตริย์ล้านนาไทยสมัยแรกเริ่ม มีสถาปัตยกรรมสำคัญ คือ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงกลม กู้บรรจุอัฐิเจ้าตระกูล ณ เชียงใหม่ และวิหารโถง นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าแก้วตื้อ ซึ่งพญาเมืองแก้วโปรดให้หล่อขึ้น เป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ ศิลปะล้านนาผสมกับศิลปะสุโขทัย
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดเชียงมั่น	เป็นวัดที่เก่าแก่ที่สุดในตัวเมืองเชียงใหม่เมื่อพญามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่เมื่อ พ.ศ. 1839 วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญของเชียงใหม่ คือ พระเสด็จคณณี หรือ พระแก้วขาว ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนชาวเชียงใหม่ มีสถาปัตยกรรมสำคัญ ได้แก่ เจดีย์สี่เหลี่ยมผสมทรงกลมฐานช้างล้อม พระอุโบสถ และหอไตร และที่สำคัญคือเจดีย์ทรงระฆังฐานสี่เหลี่ยม และมีช้างล้อมที่ฐาน หมายความว่าคำจุนพระพุทธศาสนาไว้
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระสิงห์ วรมหาวิหาร	เป็นวัดสำคัญในประวัติศาสตร์แห่งแผ่นดินล้านนามานับแต่อดีต พญาผายุกษัตริย์องค์ที่ 5 ในราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้น ในปีพ.ศ. 1888 พร้อมทั้งสร้างพระ

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			เจดีย์สูง 24 ศอกองค์หนึ่ง เพื่อใช้เป็นที่บรรจุอัฐิของพญาคำฟู พระราชบิดา มีพระพุทธรูปที่สำคัญอยู่องค์หนึ่งคือ พระพุทธสิหิงค์เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขัดสมาธิเพชร
ประวัติศาสตร์และศาสนา	เมือง	วัดเจดีย์หลวงวิหาร	วัดนี้ตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงใหม่พอดี ประดิษฐานเจดีย์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นในรัชกาลพระเจ้าแสนเมืองมากษัตริย์องค์ที่ 7 แห่งราชวงศ์มังราย (พ.ศ. 1913-1954) ต่อมาพระยาติโลกราชโปรดให้ช่างขยายเจดีย์ให้สูงและกว้างกว่าเดิม แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2024 และอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานระหว่าง พ.ศ. 2011-2091 นานถึง 80 ปี ต่อมาในสมัยพระนางจิระประภา ได้เกิดแผ่นดินไหวเมื่อปี พ.ศ. 2088 ทำให้ยอดเจดีย์หักโค่นลง ปัจจุบันเจดีย์มีความสูงคงเหลือ 40.8 เมตร ฐานกว้างด้านละ 60 เมตร
ประวัติศาสตร์และศาสนา	เมือง	วัดพันเตา	เดิมเป็นหอคำหรือท้องพระโรงหน้าของพระเจ้ามโหตรประเทศ เป็นอาคารเครื่องไม้แบบพื้นเมือง ชุ่มประดูประดับไม้แกะสลักรูปนกยูงอันเป็นสัญลักษณ์ของเจ้านายฝ่ายเหนือซึ่งมองดูวิจิตรและสง่างาม
ประวัติศาสตร์และศาสนา	เมือง	วัดเจดีย์เจ็ดยอด	เป็นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ ในรัชสมัยพระยาติโลกราช พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก ทรงสนับสนุนคณะสงฆ์นิกายสิงหล (ลังกาวงศ์) ทรงส่งเสริมการเล่าเรียนทางด้านปริยัติธรรม ทำให้ภิกษุล้านนามีความเชี่ยวชาญภาษาบาลี และในปีพ.ศ. 2020 โปรดให้ประชุมพระเถระชั้นผู้ใหญ่เพื่อชำระพระไตรปิฎก ณ วัดโพธารามมหาวิหาร (วัดเจ็ดยอดในปัจจุบัน) ใช้เวลา 1 ปีจึงเสร็จ นับเป็นการสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ 8 ของโลก เป็นครั้งแรกของไทย และถือเป็นหลักปฏิบัติของสงฆ์ในล้านนา
ประวัติศาสตร์และศาสนา	จอมทอง	วัดพระธาตุจอมทอง	สร้างเมื่อพุทธศักราช 1994 โดยนายสร้อย นางเม็ง เป็นผู้สร้างขึ้นบนดอยจอมทอง จึงได้ชื่อว่า “ วัดพระธาตุเจ้าศรีจอมทอง ” สูงจากที่ราบ 10 เมตร อยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากอำเภอเมือง เชียงใหม่ 58 กิโลเมตร ทางทิศตะวันตกมีเทือกเขาเรียกว่า "ดอยอินทนนท์" และลำน้ำแม่กลาง
เชิงประวัติศาสตร์และศาสนา	แม่ฮ่อม	เจดีย์แก้ววัดท่าตอน	เป็นวัดประจำอำเภอ ตั้งอยู่ที่บ้านท่าตอน มีทิวทัศน์งดงามอยู่บนไหล่เขาเรียงรายด้วยศาสนวัตถุสิ่งก่อสร้าง มีพื้นที่ทอดยาวตามไหล่เขาเป็นชั้น ๆ รวม 9 ชั้น มองเห็นได้แต่ไกลเมื่อท่านขึ้นไปบนวัดสามารถมองเห็นพื้นที่อำเภอแม่ฮ่อมและภูเขาต่าง ๆ อย่างสวยงาม

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ธรรมชาติ	เชียงดาว	ถ้ำเชียงดาว	เป็นถ้ำที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเชียงดาว บนเชิงเขาของดอยหลวงเชียงดาว ภายในแต่ละถ้ำมีความงามจากการเสกสรรปั้นแต่งของธรรมชาติ ชวนให้ตื่นตาตื่นใจกับปรากฏการณ์ของหินงอก หินย้อย ที่ก่อให้เกิดรูปร่างต่างๆ เป็นถ้ำขนาดใหญ่ ภายในมีหินงอกหินย้อยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่สวยงาม
ธรรมชาติ	แม่แตง	เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	เป็นเขื่อนที่สร้างขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เดิมชื่อว่า เขื่อนแม่งัด ตั้งอยู่บนลำน้ำแม่งัดสาขาแม่น้ำปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และยังตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ ประมาณ 50 กิโลเมตร ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง หากต้องการที่จะเข้าไปยังแพทางด้านในเขื่อนจะต้องนั่งเรือไปต่อ โดยใช้ระยะเวลาในการนั่งเรือ ประมาณ 30 นาที เพื่อเข้าไปยังแพ
ธรรมชาติ	แม่แตง	อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง	ตั้งอยู่บนเทือกเขาถนนธงชัย มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 179.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 112,187.5 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อน ภูเขาที่สูงที่สุด คือ ดอยช้าง เป็นป่าต้นน้ำลำธาร มีลำห้วยน้อยใหญ่มากมาย ฤดูหนาวอากาศเย็น ลมแรง มีฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ฤดูร้อนอากาศเย็นสบาย อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 34 องศาเซลเซียส
ธรรมชาติ	เมือง	ม่อนแจ่ม	สถานที่พักแห่งใหม่ของโครงการหลวง เปิดตัวไม่เมื่อปลายปี 2552 เป็นพื้นที่บนสันเขาในระดับความสูงประมาณ 1,350 เมตร จากระดับน้ำทะเล ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอแมริม จ.เชียงใหม่ บริเวณใกล้ ๆ ม่อนแจ่ม จะเป็นที่ตั้งของ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย ภายในมีแปลงผักและงานวิจัยผักเมืองหนาว เช่น อาติโช๊ค, แปลงสมุนไพรรวมอาหาร และมัน เป็นต้น
ธรรมชาติ	ฝาง	ดอยอ่างขาง	เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาแดนลาวติดกับพรมแดนพม่า อากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี ทำให้ที่นี่สามารถชมทะเลหมอกได้ง่าย และเหมาะกับการปลูกพืชเมืองหนาว บนดอยอ่างขางนอกจากจะมีสถานีวิจัยพืชเมืองหนาวแห่งแรกของโครงการหลวง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			และพระบรมราชินีนาถ เมื่อปีพ.ศ. 2512 และแปลงผักแปลงดอกไม้ให้ชมแล้ว ยังมีหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่างๆ ให้ได้เยี่ยมชมสัมผัสวิถีชีวิตแบบใกล้ชิด
ชุมชน/วัฒนธรรม	กิ่งอำเภอแม่ออน	แม่กำปอง	ตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขาและมีอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี ชาวบ้านที่นี่มีอาชีพปลูกเมี่ยง ทำไร่ และทำสวนกาแฟ จึงทำให้นักท่องเที่ยวขึ้นไปชื่นชมความงดงามอย่างไม่ขาดสาย ปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทำให้ชาวบ้านเกรงว่าอาจส่งผลกระทบต่อชุมชนในอนาคต โดยเฉพาะวัฒนธรรมภายนอกที่เข้ามาพร้อมกับนักท่องเที่ยว จากสิ่งที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องมีกระบวนการป้องกันปัญหา เพื่อให้คนในหมู่บ้านและนักท่องเที่ยวได้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไปพร้อม ๆ กับการอนุรักษ์วัฒนธรรมของคนในชุมชน
ชุมชน/วัฒนธรรม	หางดง	บ้านถวาย	หมู่บ้านหัตถกรรมไม้แกะสลัก ถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ขึ้นชื่อที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นแหล่งกำเนิดของงานแกะสลักไม้ในจังหวัดเชียงใหม่ จนผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ทั้งด้านคุณค่า และคุณภาพของสินค้า จุดรวมความหลากหลายของงานหัตถศิลป์ที่โดดเด่น เช่น งานแกะสลักไม้, งานเดินเส้น-แตงลาย, งานลงรัก-ปิดทอง, แอนติค, เครื่องเงิน, เครื่องเงิน, ผ้าทอ, เครื่องจักรสาน และเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น
ชุมชน/วัฒนธรรม	เมือง	ถนนคนเดินเชียงใหม่	ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เทศบาลเชียงใหม่ จะปิดถนนส่วนหนึ่งในเชียงใหม่ เพื่อให้ชาวบ้านนำสินค้าหัตถกรรมมาวางขายบนถนนคนเดิน หากมาเยือนเชียงใหม่ในช่วงอากาศหนาว ถ้าได้แวะเดินเที่ยวถนนคนเดินเชียงใหม่ ก็เพลิดเพลินไปอีกแบบหนึ่ง ซึ่งที่นี่ได้รับความนิยมอย่างมากจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยจากทุกภาคและชาวต่างประเทศ หลากหลายภาษา ทั้งยุโรปและเอเชียถนนคนเดินเชียงใหม่ มี 2 แห่ง ได้แก่ 1. ถนนคนเดินท่าแพอยู่บริเวณประตูเมืองท่าแพต่อไปยังถนนราชดำเนิน เป็นถนนคนเดินที่ตั้งและใหญ่ที่สุดมีวันอาทิตย์ตอนเย็นเปิดเฉพาะวันอาทิตย์ เวลาประมาณ 17.00 - 22.00 น. 2. ถนนคนเดินวัวลาย อยู่ที่ถนนวัวลาย ใกล้กับประตูเมืองเชียงใหม่ เปิดเฉพาะวันเสาร์ เวลาประมาณ 17.00 - 22.00 น.
ชุมชน/	สัน	ร่มบ่อสร้าง สัน	ร่มบ่อสร้าง เป็นสินค้าพื้นเมืองที่ได้รับความนิยมอย่างมาก

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
วัฒนธรรม	กำแพง	กำแพง	ในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สาเหตุที่เรียกว่าร่มบ่อสร้าง เพราะร่มนี้ผลิตกันที่บ้านบ่อสร้าง อ. สันกำแพง จ.เชียงใหม่ สามารถไปจากตัวเมืองเชียงใหม่ตามถนนสาย เชียงใหม่-สันกำแพง 9 กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายมือเข้า บ้านบ่อสร้าง
ทั่วไป	แมริม	ปางช้างแม่สา	เป็นบ้านหลังใหญ่ที่ช้างหลายเชือกอยู่ร่วมกันกับควาญช้าง ด้วยสายใยแห่งความรัก และความกลมเกลียว ถือเป็นปาง ช้างที่มีจำนวนช้างมากที่สุดในภาคเหนือ ด้วย สภาพแวดล้อมที่อยู่ในอ้อมกอดของป่าเขาลำเนาไพรที่ อุดมสมบูรณ์ ในเขตพื้นที่หุบเขาแม่สา การแสดงช้างสุด ประทับใจกับความสามารรถและพรสวรรค์ของช้างไทยที่ ได้รับการฝึกมาอย่างดี และวิถีแห่งการเลี้ยงช้าง
ทั่วไป	เมือง	พระตำหนักภู พิงค์ราชนิเวศน์	เป็นพระตำหนักประทับแปรพระราชฐานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2505 ตั้งอยู่บน ดอยบวักห้า สามารถเดินชมโดยรอบตำหนักและบริเวณซึ่ง มีแปลงกุหลาบ สวนเฟิร์น และไม้نانาพรรณ
ทั่วไป	เมือง	ไนท์บาซาร์ เชียงใหม่	แหล่งช้อปปิ้งขึ้นชื่อของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่บริเวณ ถนนช้างคลาน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จะมา เที่ยวและช้อปปิ้งกันที่นี่ รวมไปถึงนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ ไนต์บาซาร์นอกจากจะขายของจำพวกของชำร่วย ของ ฝาก แล้วที่นี่ยังเป็นแหล่งที่กินของนักท่องเที่ยวกเพราะว่า ที่นี่จะมีร้านอาหารเปิดให้บริการอยู่เป็นจำนวนมาก ไนต์ บาซาร์จะเปิดเวลาเย็น ๆ ไปจนถึงเวลาประมาณเที่ยงคืน กว่า ๆ แต่บางร้านก็จะเปิดตอนกลางวันด้วย
ทั่วไป	เมือง	เชียงใหม่ไนท์ ซาฟารี	เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ดำเนินการภายใต้องค์การบริหารการ พัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การ มหาชน) ตั้งอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ในพื้นที่ตำบลแม่เหียะ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง และ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ ห่างจากตัวเมือง ประมาณ 10 กิโลเมตร ส่วนแสดงสัตว์ใน โครงการเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ประกอบด้วย -Jaguar Trail นักท่องเที่ยวสามารถเดินพักผ่อนได้ตาม อัยาศัยรอบทะเลสาบ (Swan Lake) ระยะทาง 1.2 กม. โดยมีจุดเริ่มต้นจากอาคารลานนาวิลเลจด้านร้านอาหาร

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			<p>และสิ้นสุดที่ทางออกใกล้เรือนวาริภุญชร ตลอดระยะทาง จะพบกับสัตว์ป่ามากกว่า 400 ตัว หรือ 50 ชนิด อาทิเช่น เสือขาว เสือจากัวร์ หนูยักษ์คาปิลาลา เสือลายเมฆ สมเสร็จจบบราซิล ม้าแคระ อีโปแคระ ลิงอุรังอุตัง เสือดำ ลิงกระรอก หมิโคอาล่า แมวดาว นกกระเรียนหงอนพู่ นากใหญ่ขนเรียบ ลามา นกคลาสโซโนวี เสือปลา ฯลฯ</p> <p>-Predator Prowl ส่วนแสดงสัตว์ป่าประเภทสัตว์กินเนื้อ ประมาณ 200 ตัว นักท่องเที่ยวจะสัมผัสความตื่นเต้นกับ สัตว์นักล่าที่มีความดุร้ายโดยรถ Tram ขนาด 60 ที่นั่ง ตามระยะทาง 2.13 กม. อาทิเช่น เสือโคร่งขาว เสือโคร่ง อินโดจีน เสือโคร่งเบงกอล สิงโต หมาป่าแอฟริกา หมิควาย หมิหมา กวางแจมส์บ็อค กวางไนยาร่า กวางขาว สปริงบ็อค กวางดำสปริงบ็อค หมาจิ้งจอก อูฐสองโหนก ฯลฯ</p> <p>-Savanna Safari ส่วนแสดงสัตว์ป่าประเภทสัตว์กีบและ สัตว์กินพืชที่มีถิ่นอาศัยในแถบทุ่งหญ้าซาวันนา ประมาณ 320 ตัว นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสสัตว์อย่างใกล้ชิด โดยรถ Tram ขนาด 60 ที่นั่ง ตามระยะทาง 2.43 กม. อาทิเช่น เสือผา กวางผา กระตัง แรดขาว ไฮยีน่า เสือชีต้า วิลด์ เดอบีส ยีราฟ จามรี ละอง ละมั่ง กวางกาเซลล์ หมูป่า กวางบาราสิงกา ฯลฯ โดยระหว่างทางนักท่องเที่ยวจะพบกับสถาปัตยกรรมจำลองเวียงกุมกาม ซึ่งสะท้อนถึงส่วน หนึ่งของประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่</p>
ทั่วไป	เมือง	ตลาดวโรรส	<p>เป็นตลาดใหญ่แห่งหนึ่งของเชียงใหม่ เป็นแหล่งรวมสินค้า ต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวมักจะมาหาซื้อของฝากกัน โดยเฉพาะสินค้าอาหารพื้นเมืองขึ้นชื่อจำพวกไส้อั่ว แหนม น้ำพริกหนุ่ม แคปหมู ผลิตภัณฑ์ผัก ผลไม้แปรรูป นอกจากนี้ยังมีแหล่งรวมอาหารพื้นเมืองราคาถูกอีก มากมาย</p>
ทั่วไป	เมือง	ถนนนิมมานเหมิน นทร์	<p>เป็นถนนสั้นๆ ความยาวไม่ถึงกิโลฯ แต่ถือว่าเป็นทำเลทอง ของการทำธุรกิจ เป็นแหล่งรวบรวมความทันสมัย</p>

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ก.6 ที่พักในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
กินรีเพลส	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 273 567 71	2,000 - 4,000
เชียงร้อย	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 416 302	400 - 1,600
เชียงใหม่เกท	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 203 895 9	600 - 800
เชียงใหม่ เอส. พี.	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 214 522, 053 219 402 4	665 - 950
ท็อป นอร์ท โฮเทล	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 279 623 5	400 - 800
ธรรมรินทร์ วิลเลจ	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 418 898 9	2,500 - 3,500
นอร์ทเทอร์รี่ อินน์	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม/ อพาร์ทเมนต์	053 210 002, 053 215 828	360 - 960
บีพี เชียงใหม่ ซิตี้ โฮเต็ล	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 270 710 6	600 - 2,500
พวงแก้ว พี.เค.	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 418 170	100 - 150
เพ็ทตี้ ฟิลด์	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 814 558	615 - 1,700
มนตรี	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 211 069 70	518 - 626
เมืองทอง	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 278 438	150 - 200
ไมอามี	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 235 240	200 - 400
ลิตเติ้ล	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 212 388, 053 217 027	280
วโรสแกรนด์ พาลาซ	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 416 102	500
วิสต้า	ที่พักภายในคูเมือง	โรงแรม	053 210 663 4, 053 222 479	535 - 900
กรีนพาลาซ	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 894 718 25	430 - 530
ควอลิตี้ เชียงใหม่ ฮิลล์	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 210 030, 053 406 015	1,000 - 2,500
ชมดอยเฮาส์	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 210 111 3	250 - 350
เชียงคำ	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 281 016 9	250 - 350
เชียงใหม่ การ์เด้น	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 210 240 3	400 - 680
เชียงใหม่ภูคำ	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 211 026 31	700 - 5,000

แผนงาน ผนวก ก - 11

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
เชียงใหม่ ออคิต	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 222 091 9	1,570 - 5,886
เชียงใหม่ ฮิลล์	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 210 030 4, 053 400 601 5	1,200 - 6,500
ธาริน	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 400 131 9	700 - 2,400
โนโวเทล เชียงใหม่	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 225 500 4	1,000 - 5,300
ปางสวนแก้ว	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 224 444, 053 224 333	900 - 4,500
พิงค์ พยอม	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 277 497, 053 270 445 7	400 - 800
ยูเรเซีย เชียงใหม่	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 247 790 6	1,000 - 2,000
ลานนาวิว	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 217 784 6, 053 210 740 4	600 - 11,000
วาย เอ็ม ซี เอ	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 222 366, 053 221 819 20	450 - 1,500
สนามกีฬา 700 ปี	ถ.สุเทพ-คลอง ชลประทาน	โรงแรม	053 212 928	400
กรีนลอร์ดจ์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 279 188	300 - 400
โกลดันอินน์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 274 550, 053 272 263	380 - 500
เชียงใหม่ แทรเวลล อดจ์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 272 448	650
เชียงใหม่ พลาซ่า	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 903 161 80	2,000 - 12,000
เชียงใหม่ เพรสสิ เดนท์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 251 025 9	360 - 960
เชียงใหม่ ฮอลิเดย์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 191 - 2	500 - 2,000
เชียงใหม่ อินทร์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 070	850 - 6,500
ดาวทาวน์อินน์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 662 70	800 - 900
ดี เอ็มเพรส	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 240	1,400 - 10,100
เดอะ پارค	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 281 997, 053 279 948	1,200 - 7200
ทราเวลเลอร์ อินน์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 280 977, 053 208 484	550 - 600
ท่าแพเพลส	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 159	550

แผนงาน ผนวก ก - 12

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
ท่าแพอินน์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 252 790, 053 234 640	150 - 250
นครพิงค์พาเลซ	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 281 822 7	550 - 2,200
นิวชาวเพชร	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 232 492	300 - 550
นิวมิตรภาพ	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 235 436, 053 235 205	150 - 500
กรีนลอดจ์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 279 188	300 - 400
โกลดันอินน์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 274 550, 053 272 263	380 - 500
เชียงใหม่ แทรเวลล อดจ์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 272 448	650
เชียงใหม่ พลาซ่า	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 903 161 80	2,000 - 12,000
เชียงใหม่ เพอร์สลิ เดนท์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 251 025 9	360 - 960
เชียงใหม่ ฮอลิเดย์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 191 2	500 - 2,000
เชียงใหม่ อินท์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 070	850 - 6,500
ดาวทาว์นอินน์	ริมแม่น้ำปิง	โรงแรม	053 270 662 70	800 - 900
เดอะริเจนท์ เชียงใหม่	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	โรงแรม	053 298 181 8	1,100 - 5,500
แม่ริมลาภูน	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	โรงแรม	053 297 288 90	800 - 2,700
สายน้ำผึ้ง	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	โรงแรม	053 441 074 5	400 - 500
อิมพีเรียล เชียงใหม่ รีสอร์ท สปาแอนด์ สปอร์ตคลับ	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	โรงแรม	053 298 326 30	1,200 - 4,000
กฤษดาตอย	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 365 231 4	1,000 - 12,000
กังสดาลรีสอร์ท	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 879 163	2,500 - 5,000
แก้วไม้ล้านนา	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 834 470 5	1,500 - 1,650
บ้านกลางดอย	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 365 306 7	2,140 - 26,000
บ้านกลางสวน	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	08 1812 8354	1,350 - 4,500
บ้านปางมะโอ	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 852 763, 053 263 005	300 - 600
บ้านสวนม่อน ตะไคร้	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 879 339 4	1,500
บุหลันบุรี	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 365 440	1,000 - 1,500
เบลวิลล่า รีสอร์ท	แม่ริม-สะเมิง-หางดง	รีสอร์ท	053 365 318 21	2,236 - 4,943
ควาบอยรีสอร์ท	อ.สารภี	รีสอร์ท	053 420 747	450 - 9,000
เชียงใหม่เลคไซด์	อ.สารภี	รีสอร์ท	053 322 061	3,292

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
วิลล์				
รอยัลปิงการ์เด็น แอนด์รีสอร์ท	อ.แม่แตง	รีสอร์ท	053 293 228 34	1,225 - 1,530
เชียงดาวอินน์	อ.เชียงดาว	โรงแรม	053 455 132, 053 465 134	500 - 1,500
เชียงดาวฮิลล์ รีสอร์ท	อ.เชียงดาว	รีสอร์ท	053 232 434, 053 234 995	1,400 - 9,000
ริมดอย รีสอร์ท	อ.เชียงดาว	รีสอร์ท	053 375 028, 08 1706 6876	200 - 600
เชียงดาว เนสท์	อ.เชียงดาว	บังกะโล	053 455 735	250 - 495
มาลี บังกะโล	อ.เชียงดาว	บังกะโล	053456 426, 053 456 508	300 - 400

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ก.7 ร้านอาหาร และร้านกาแฟในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
กึ่งเต็นไฮเวย์คารา โอเกะ	ถนนวงแหวนตัดใหม่ รอบ 2 วัด สันสี ซอย 2 ถ. ดอยสะเก็ด-สัน กำแพง	- กึ่งเต็นไฮเวย์ - ปลาสองใจ - กุ้งแม่น้ำผัดพริกไทยดำ	08 9553 8461
ร้านอ้อ ร้านกาแฟ	ซอยบวกครกน้อย, ต.หนองป่า ครึ่ง ยอ. เมืองจ. เชียงใหม่	- สเต็ก เนื้อ หมู ไก่ ปลา - ข้าวราดผัดสะบัดช่อ - ข้าวผัดต้มยำเครื่องสด - ข้าวไก่อบ ราดซอสเกรวี - สပါเกตตี้ - อาหารเมนูตามสั่ง หลากหลาย เมนู	053 116 358
ร้านอันดามันซีฟู้ด	สาขา 1: ฝั่งตรงข้ามนิสสัน นอร์ทเวฟ ถ.มหิตล อ.เมือง เชียงใหม่ สาขา 2: ถนนเลียบคันคลอง ทางไปสนามบินกีฬา 700 ปี	- ปูทะเลผัดผงกะหรี่ - ปลากระพงฉ่ำน้ำปลา - ปลาหมึกไข่หนึ่งมะนาว	08 9553 8461
ร้านกระซังทองแม่ โจ้	ถ.เชียงใหม่-แม่โจ้ เลย์โรงเรียน พายัพเทคโนโลยี ก่อนถึง หมู่บ้านแลนด์แอนด์เฮาส์	- ปลาแรดทอดกรอบกระซังทอง - ปลาบูนึ่งซีอิ๊ว - ทอดมันกุ้ง	053 499 224
ร้านแกงร้อนบ้าน	ทางไปสนามบินกีฬา 700 ปี ฝั่ง	- แกงหน่อไม้/ ใส่อั่ว/ น้ำพริก	053 213 762,

แผนงาน ผนวก ก - 14

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
สวน	ซ้ายมือ ถ. คั่นคลอง ชลประทาน	หนุ่ม - แกงแค	053 221 378
ร้าน เรือนแพ 2	ถนนวงแหวนรอบกลาง หมู่ ศาลากลาง ต.สันผีเสื้อ	- ท่อหมกทะเล - ยำสาวเรือนแพ	053 115 194 7
ร้าน ขนมหุ้นสันป่า ข่อย	หลังวัดสันป่าข่อย ตลาด ทองคำ	ขนมหุ้นน้ำเงี้ยว เขียวหวาน และแกงเผ็ดเนื้อ	-
ร้าน ชันโตก ศูนย์ วัฒนธรรม เชียงใหม่	185/3 ถ.วิบูลย์ ต.หายยา อ. เมือง จ.เชียงใหม่ 50100	บริการอาหารขันโตก พร้อมชม การแสดงพื้นเมือง และชมการ แสดงชาวเขา ในบรรยากาศ ล้านนา เปิดมานานกว่า 30 ปี	053 277 847 48, 08 1473 2445
ร้าน ข้าวเผ่	213 หมู่ 3 ถ.เชียงใหม่-ฝาง กม.34 (ก่อนถึงปั้มเชลล์) อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ 50150	อาหารไทย	053 842 299
ร้าน ครัวย่า	122/128 หมู่ 6 หมู่บ้าน เชียงใหม่แลนด์ ถ. คลอง ชลประทาน ต. สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200	อาหารไทย	053 805 497
ร้านอาหารคำดาร่า	193 ถ.เจริญราษฎร์ ต.วัดเกต อ.เมือง จ.เชียงใหม่	อาหารไทย	053 248 751
ร้าน จี แอนด์ เอ็ม อาหารเยอรมัน	ถนนเชียงใหม่-ลำปาง อ.เมือง จ.เชียงใหม่	Grodon Bleu, Kassler Rip, ขาหมูเยอรมัน, ชูตไส้กรอกรวม	-
G&M German Sausage จีแอนด์เอ็ม	269 หมู่ 4 วัดม่วงโตน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่	อาหารเยอรมัน	053 840 531
Antique House เฮือนโบราณ	สาขา 1: ถ. เจริญประเทศ ติด โรงแรมเพชรงาม สาขา 2: ถ. เชียงใหม่-ลำพูน ต.วัดเกต (เยื้องค่ายกาวิละ)	-	053 840 531
ร้าน ร้านอัสม่า	149/20 ตลาดอนุสาร ถ.ช้าง คลาน ต.ช้างคลาน อ.เมือง เชียงใหม่	อาหารอินเดีย-อาราบิก (รับรอง มาตรฐานฮาลาลโดยสถาบัน มาตรฐานฮาลาลแห่งประเทศไทย) ต้นตำรับแท้และดั้งเดิม เปิดมานานกว่า 10 ปี อร่อยไป กับหลากหลายเมนู อาทิเช่น ทันดูรีไก่ แกงกุ่ม่าไก่ แกงมาซา ล่าแพะ จิ้มกับนานจากเตาทันดู ริร้อนๆ	08 7318 4272

แผนงาน ผนวก ก - 15

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
		149/20 ตลาดอนุสาร ถ.ช้าง คลาน ต.ช้างคลาน อ.เมือง เชียงใหม่	
ร้าน เรือร่มไม้	ตรงข้ามสถานีดับเพลิง หลัง ตลาดสันป่าข่อย ถ.เจริญเมือง เชียงใหม่	ข้าวซอย อาหารไทย ก๋วยเตี๋ยว โบราณ ความอร่อยใน บรรยากาศสบายสบาย ที่จอด รถสะดวก ราคาคนเมือง	053-302899
Palaad Tawanron Restaurant ผาลาดตะวันรอน	ประตูด้านหลังสวนสัตว์ ถ.สุเทพ หลัง มช.	อาหารล้านนา อาหารไทย	053 216 576, 053 216 039
The Salad Concept	49/9-10 ปากซอย 13 ถนน นิมมานเหมินท์ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	สลัด	0 5389 4455
ร้านอาหารเฮือน ห้วยแก้ว	31/2 หมู่ 2 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	แกงส้มผักรวม	0 5389 2698
ร้านโปงแยงแอง คอย	49/3 หมู่ 2 อาคารด้านหน้า โปงแยงแองคอยริสอร์ท ถนน แม่ริม-สะเมิง ตำบลโปงแยง อำเภอแม่ริม เชียงใหม่	ลาบปลาตะเพียนเกลือ, ยำแฮม, หมูแดดเดียว	053 879 151 3
Cuisine de Garden	99 หมู่ 11 ถนนคันคลอง ชลประทาน ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	-	053 441 599, 081 774 147 9
Larb Bar	ถนนนิมมานเหมินท์ หน้าร้าน Dolcetto	ลาบหมูเมือง	08 7501 5606, 09 1702 6536
ดิบดี Sushi Cafe	โครงการจริงใจมาร์เก็ต เชียงใหม่ 45 ถนนอัษฎาธร ตำบลป่าตัน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	ซาซาวาไบเตย, ยำแซลมอน	08 4658 7771
ห้องอาหารกาแล	ถนนสุเทพ ริมอ่างเก็บน้ำ ภายในบริเวณสำนักวิจัยและ พัฒนาพื้นที่สูงเลยประตูหลัง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประมาณ 1 กิโลเมตร	ซีโรงหมูอบน้ำผึ้ง	053 328 455, 053 811 041
ร้านข้าวเม่า-ข้าว	181 หมู่ 7 ถนนครูบุญยสิงห์	เมี่ยงไก่กรอบ, ปลาเซ็่นทอด	053 838 444,

แผนงาน ผนวก ก - 16

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
ฟ้าง	(ราชพฤกษ์) ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	สมุนไพร	053 838 838
The Windmill Chiang Mai	433 หมู่ 4 ถนนสมโภช เชียงใหม่ 700 ปี ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100	-	08 6659 2825, 053 274 800
สมนึก โกปี้	176-178 ตรงข้ามสนามกอล์ฟ เชียงใหม่อิมคาน่าคลับ ถนน เชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกต อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่	ข้าวราดยำไขลวก, ไข่กรอกทอด สเต็ก, สปาเกตตีหมูพริกไทยดำ, ข้าวผัดเขียวหวานกุ้ง	08 1575 4338
ก๋วยจั๊บน้ำข้น อนุสาวรีย์สาม กษัตริย์	อนุสาวรีย์ชัยสามกษัตริย์ ตรง ข้ามประตูทางเข้าหอ ศิลปวัฒนธรรม	ก๋วยจั๊บน้ำข้น, ข้าวหมูกรอบ	08 6923 6378
ก๋วยเตี๋ยวคำหวาน	ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัด เกต อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่	บะหมี่คำหวาน, ขนมปังหน้าหมู	053 302 290
ก๋วยเตี๋ยวหลอดโลก	ซอย ศิริมังคลาจารย์ 13	ก๋วยเตี๋ยวหลอดโลก	08 8978 7996, 08 6541 6646
เลิศรส	126 ถนนวังสิงห์คำ ทาง สะพานป่าตันก็ให้เลี้ยวมาทาง ร้าน Yoy's River Bar	ก๋วยเตี๋ยวพริกไทยดำ, ก้ามปูอบ	053 872 092
Local Cafe	โครงการ Think Park	เค้กฟักทองอัลมอนด์, เค้กแตงโม	-
Street Pizza	86-88 ถนนท่าแพ ตรงข้าม ธนาคารไทยพาณิชย์, เมือง เชียงใหม่	พิซซ่าหน้าวัว, ซูกีนีทอด	08 5073 5746
ไส้อั่วป่าต้อย	ตลาดสันป่าต้อย ถ.เจริญเมือง ต.วัดเกต อ.เมืองเชียงใหม่ เชียงใหม่	ไส้อั่วสมุนไพร, น้ำพริกหนุ่ม	053 241 391
ต้องเต็มโต๊ะ	ถนน นิมมานเหมินท์ ซอย 13	สามชั้นทอด	053 894 701
Papa Curry	161 ถนนราชดำเนิน ตำบล พระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่	ข้าวราดแกงกะหรี่เนื้อใหญ่, ข้าวราดแกงกะหรี่มะเขือม่วง	08 2620 4440
Zoe in Yellow (บาร์)	ถนนราชวิถี (ข้างโรงเรียน ยุพราชฯ) ตำบลศรีภูมิ อำเภอ	บักเก็ต	08 4222 9388

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
	เมืองเชียงใหม่		
N.O.R.I	อยู่บนตึกชั้น 5 นิมมานซอย 5 สี่แยกก๊อตซิลล่า	ปิ้งย่าง, Salmon Nabe	-
JoHoney	ถ.สันป่าข่อย ซอยโรงเรียน เชียงใหม่คริสเตียน ซอย เดียวกับร้าน Love At First Bite เมือง เชียงใหม่	Custard Pudding, Chocolate Lava	08 4169 2031
Khagee	ถนนเจริญราษฎร์ เชียงใหม่- ลำพูน ร้านอยู่ติดซอย Love At First Bite	Custard Cream Bun, Blueberry Bagel	-
The Larder Cafe & Bar	ถนน นิมมานเหมินท์ ซอยสุข เกษม, เทศบาลนครเชียงใหม่ ซอยสุขเกษม ถนนนิมมานเหมิน นทร์ อ.เมืองเชียงใหม่	ก๋วยเตี่ยวตำลึง	08 8021 2382
Rock me Burgers	17-19 ถนนลอยเคราะห์ ตำบล ช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่	Rocking on Heaven, Pork Ribs	089 852 8801
ศาลากาแฟ	133/11 หมู่ 5 ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	พิชซ่า, สปาเกตตี, ผัดไทยกุ้งสด, ข้าวผัดเหนม	053 860 996, 08 6914 0777
Fern Forest Cafe (ร้านกาแฟ)	ถนนสิงหราช ซอย 4 เข้าจาก ปากซอยไม่เกิน 100 เมตร ร้านตั้งอยู่ทางขวามือ	บานอฟฟี่, พายมะพร้าว และ Black Forest"	053 416 204, 08 1472 5347
Ristr8to (ร้าน กาแฟ)	15/3 นิมมานเหมินท์ ซอย 3	Impresso, Dolcetto	053 215 278
ร้านกาแฟ อาซ่า อามา	ถนนราชดำเนิน (ถนนราช ดำเนิน ใกล้วัดพระสิงห์) ศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่	“มานี้มานะ” หรือ espresso ที่ มีส่วนผสมของเปลือกส้ม น้ำผึ้ง และดอกกาแฟ หรือจะเป็น "Coffee Jelly" กาแฟอุ่นที่ใช้วิธี ดริป (Drip) นำไปผสมกับเจ ลาตินให้กลายเป็นวุ้น รสชาติ ต้องบอกว่ามัน อร่อย แปลก ใหม่	08 6915 8600

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ข. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดเชียงราย

ข.1 ข้อมูลทั่วไป - ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

ข้อมูล	รายละเอียด
ที่ตั้ง	เหนือสุดของประเทศไทย
เส้นรุ้ง	19 องศาเหนือ ถึง 20 องศา 30 ลิปดาเหนือ
เส้นแวง	100 องศา 45 ลิปดาตะวันออก
บริเวณเทือกเขาสูงจากระดับน้ำทะเล	1,500 – 2,000 เมตร
บริเวณส่วนที่ราบตามลุ่มแม่น้ำสูงจากระดับน้ำทะเล	410 – 580 เมตร
ห่างจากกรุงเทพมหานคร	892 กิโลเมตร

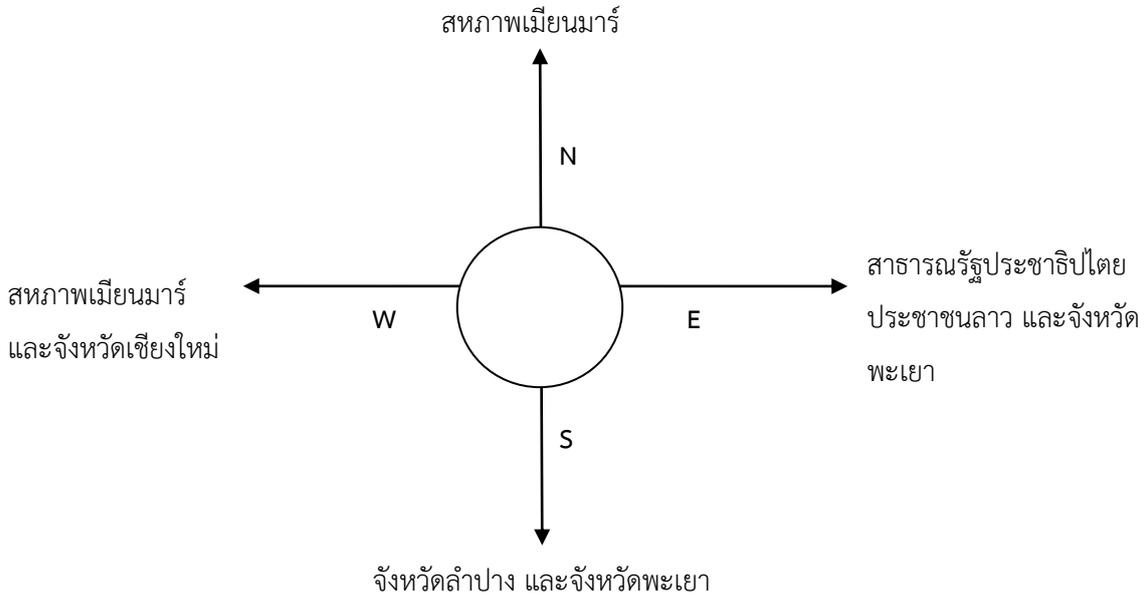
ที่มา: สำนักงานจังหวัดเชียงราย (2557)

ข.2 ข้อมูลทั่วไป - ลักษณะภูมิประเทศ

ข้อมูล	รายละเอียด
พื้นที่	11,678.369 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,298,981 ไร่
พื้นที่ป่าไม้	2,365,967 ไร่ (32.42 %)
อุทยานแห่งชาติ (National Park)	มี 3 แห่ง
วนอุทยาน (Forest Park)	มี 10 แห่ง
สวนรุกชาติ (Arboretum)	มี 1 แห่ง
ป่าสงวนแห่งชาติ (National Reserved Forest)	มี 30 แห่ง
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	มี 1 แห่ง

ที่มา: เชียงรายโฟกัส (2557)

ข.3 อาณาเขตติดต่อ

ข.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ข้อมูล	รายละเอียด
อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี	24 องศาเซลเซียส
ค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย	37 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย	15 องศาเซลเซียส
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	1,768 มิลลิเมตร
ภูมิอากาศ	มี 3 ฤดู
ฤดูฝน	กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	เดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม

ที่มา: สำนักงานจังหวัดเชียงราย (2557)

ก.5 สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม วัดวาอาราม โบราณสถานต่างๆ ที่สำคัญของทางภาคเหนือตอนบนจนกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติเช่นกัน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงรายมีดังนี้

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	แม่ฟ้า หลวง	วัดพระธาตุตอ ตุง	เป็นที่บรรจุพระรากขวัญเบื้องซ้าย (กระดูกไหปลาร้า) ของ พระพุทธเจ้า นำมาจากมณฑลประเทศ นับเป็นครั้งแรกที่ พระพุทธศาสนาที่ลัทธิลังกาวงศ์ได้มาประดิษฐานที่ล้านนาไทย เมื่อก่อสร้างพระสถูปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุนี้ ได้ทำธง ตะขาบ (ภาษาพื้นเมืองเรียกว่า ตุง) ใหญ่ยาวถึงพันวา ปักไว้ บนยอดตอ ถ้าหากปลายธงปลิวไปไกลถึงเมืองไหน ก็ จะกำหนดเป็นฐานพระสถูป เหตุนี้ตอซึ่งเป็นที่ประดิษฐานปฐม เจดีย์แห่งล้านนาไทย จึงปรากฏนามว่า ตอตุง
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เชียงใหม่	วัดพระธาตุเจดีย์ หลวง	สร้างโดยพระเจ้าแสนภูเมื่อประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ 19 โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนา สูง 88 เมตร ฐานกว้าง 24 เมตร เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงใหม่
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เชียงใหม่	วัดพระธาตุจอม กิติ	ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าฟ้างคราช โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. 1483 สมัยเดียวกับการสร้างพระธาตุจอมทองของ เชียงใหม่ ทั้งนี้เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อ เหลี่ยมไม้สิบสองสมัยเชียงใหม่
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เชียงใหม่	วัดพระเจ้าล้าน ทอง	พระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2032 ได้ทรงหล่อ พระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (1,200 กิโลกรัม) ชนน นามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธานหน้าตักกว้าง 2 เมตร สูง 3 เมตร
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เชียงใหม่	วัดป่าสัก	พระเจ้าแสนภูทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1838 และให้ปลูกต้นสัก แวดล้อมกำแพงจำนวน 300 ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรง ตั้งพระพุทธรูปไสยาจารย์เป็นสังฆราชจำพรรษา ณ อารามแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงมณฑป ยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร มีฐานกว้าง 8 เมตร สูง 12.5 เมตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุกระดูก ตามุมข้างขวาจากเมืองปาฏลีบุตร
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เชียงใหม่	วัดสังฆาแก้วดอน หัน	มีประวัติตามตำนานว่า สร้างโดยพระเจ้าลาวจกราช เมื่อต้น ศตวรรษที่ 12 กรมศิลปากรได้ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่ สำคัญมากมาย โดยเฉพาะภาพชุดขีดบนแผ่นอิฐเป็นเรื่องราว เกี่ยวกับพระชาติของพระพุทธเจ้าตอนเวสสันดรชาดก ลักษณะของภาพเป็นการเขียนลงบนอิฐก่อนการเผาที่น่าสนใจ คือ อิฐดังกล่าวก่อเป็นผนัง และฉาบปูนปิดทับคงเนื่องจาก ความศรัทธาของชาวบ้านผู้สร้างวัดถวายมากกว่าเจาะจงให้ คนมาชม
ประวัติศาสตร์	เชียงใหม่	พระธาตุตอ ยปู	สร้างขึ้นบนตอเชียงใหม่ริมปากน้ำรวก เมื่อ พ.ศ. 1302 ใน

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
และศาสนา	แสน	เข้า	สมัยพระยาลาวแก้วแก้วมาเมือง กษัตริย์องค์ที่ 2 แห่งเวียง ทิดญนครเงินยาง โบราณสถานประกอบด้วยพระวิหาร และ กลุ่มเจดีย์ที่พังทลาย ก่อด้วยอิฐมีร่องรอยการตกแต่งด้วย ลวดลายปูนปั้น นอกจากนี้บนดอยเชียงเมียงยังเป็นจุดชมวิ สามารถมองเห็นสามเหลี่ยมทองคำได้ชัดเจน
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เชียง แสน	พิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติเชียง แสน	เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณ เชียงแสนและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ลวดลาย ปูนปั้นฝีมือล้านนา พระพุทธรูปและศิลาจารึกจากเชียงแสนและจากจังหวัด พะเยา พร้อมทั้งให้ข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของชุมชน และประวัติการสร้างเมืองเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ ไท ลื้อ และชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่นเครื่องเงิน เครื่องดนตรี เป็นต้น
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระแก้ว	เป็นวัดที่ค้นพบ พระแก้วมรกต หรือ พระพุทธมหามณีรัตนปฏิ มากร ที่ประดิษฐานอยู่ ณ วัดพระแก้ว กรุงเทพฯ ในปัจจุบัน ตามประวัติเล่าว่าเมื่อ พ.ศ. 1897 ในสมัยพระเจ้าสามฝั่งแกน เป็นเจ้าเมืองเชียงใหม่ นั้น ฟ้าได้ผ่าเจดีย์ร้างองค์หนึ่งและได้พบ พระพุทธรูปปลงรักปิดทองอยู่ในเจดีย์ จึงได้นำไปไว้ใน วิหาร ต่อมาปูนบริเวณพระนาสิกเกิดกะเทาะออกมาจึงได้ พบว่าเป็นพระพุทธรูปสีเขียวสร้างด้วยหยก คือ พระแก้ว มรกต
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดร่องขุ่น	ก่อสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ เมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยบนพื้นที่เดิมของวัด 3 ไร่ และขยายออกเป็น 12 ไร่ พระอุโบสถสีขาวตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาว เป็นเชิงชั้นลดหลั่นกันไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค ภาพ จิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ และห้องแสดงภาพวาดที่ น่าสนใจ
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	อนุสาวรีย์พ่อขุน เม็งรายมหาราช	ตั้งอยู่ที่ห้าแยกพ่อขุน อำเภอเมือง เส้นทางที่จะไปอำเภอแม่ จันหรือแม่สาย สำหรับพ่อขุนเม็งรายเป็นกษัตริย์องค์ที่ 25 แห่งราชวงศ์ลัวะจิงคราช เป็นโอรสของพญาลาวเม็ง และพระ นางเทพคำชายาย หรือพระนางอวมิ่งจอมเมือง ประสูติเมื่อวัน อาทิตย์ แรม 9 ค่ำ เดือนอ้าย ปีกุน พุทธศักราช 1782 เสด็จ สวรรคตที่เมืองเชียงใหม่ พ.ศ.1854 พ่อขุนเม็งรายได้สร้าง เมืองเชียงรายขึ้นบนดอยทอง จากรากฐานเดิมที่เคยเป็นเมือง มาก่อน เมื่อ พ.ศ.1805 ทรงเป็นปฐมกษัตริย์ แห่งราชวงศ์เม็ง ราย และรวบรวมบ้านเล็กเมืองน้อยเข้าเป็นอาณาจักรล้านนา ไทยจนเจริญรุ่งเรืองถึงปัจจุบัน
ประวัติศาสตร์	แม่สาย	พระธาตุดอยเวา	ตามประวัติกล่าวว่า พระองค์เวาหรือเว้า ผู้ครองนครนาคพันธ์

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
และศาสนา			โยนก เป็นผู้สร้างเพื่อบรรจุพระเกศาธาตุองค์หนึ่งเมื่อ พ.ศ. 364 นับเป็นพระบรมธาตุที่เก่าแก่องค์หนึ่งรองมาจากพระบรมธาตุคูยตุง
ประวัติศาสตร์และศาสนา	เมือง	วัดพระธาตุคูยตุงจอมทอง	ตามตำนานเล่าว่าเป็นพระธาตุเก่าแก่ที่มีก่อนพ่อขุนเม็งรายจะทรงสร้างเมืองเชียงราย โดยเล่าว่าพระยาเรื่อนแก้วผู้ครองนครไชยนาทรายณ์ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1483 สันนิษฐานว่าเมื่อพ่อขุนเม็งรายทรงพบชัยภูมิที่สร้างเมืองเชียงรายจากคูยตุงจอมทองนั้น คงจะมีการบูรณะองค์พระธาตุใหม่พร้อมๆกับการสร้างเมืองเชียงราย นับว่าพระธาตุจอมทองเป็นปูชนียสถานสำคัญในตัวเมืองเชียงรายแห่งหนึ่ง
ประวัติศาสตร์และศาสนา	พาน	พระธาตุสามดวง	เป็นศาสนสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งในอำเภอพาน ตั้งอยู่ในพื้นที่ระหว่างบ้านป่าหุง หมู่ที่ 1 กับบ้านศาลาเหมืองหิน หมู่ที่ 11 ต.ป่าหุง อ.พาน อยู่ห่างจากที่ทำการ อ.พาน ไปทางทิศตะวันตกระยะทาง 12 กิโลเมตร ภายในบริเวณวัดมีพระธาตุตั้งอยู่ 3 องค์ นอกจากนั้นในบริเวณพระธาตุสามดวงจะมองเห็นทิวทัศน์ของตัว อ.พาน ได้อย่างสวยงาม
ธรรมชาติ	แม่ฟ้าหลวง	คูยแม่สลอง	เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านสันติคีรี เดิมชื่อ บ้านแม่สลองนอก เป็นชุมชนผู้อพยพจากกองพล 93 จากสหภาพพม่าเข้ามาในเขตไทย จำนวนสองกองพัน คือ กองพันที่ 3 เข้ามาอยู่ที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และกองพันที่ 5 อยู่ที่บ้านแม่สลองนอก ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ในเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ดอกนางพญาเสือโคร่ง ซึ่งเป็นซากุระพันธุ์ที่เล็กที่สุด สีชมพูอมขาว จะบานสะพรั่งตลอดแนวทางขึ้นคูยแม่สลอง เป็นพันธุ์ไม้ที่หาชมได้ยากในเมืองไทย เพราะเจริญเติบโตอยู่แต่เฉพาะในภูมิอากาศหนาวจัดเท่านั้น จุดน่าสนใจบนคูยแม่สลอง เช่น ชมไร่ชาและศึกษาวิธีการผลิตชา ชิม้ำชมทิวทัศน์รอบหมู่บ้านเจียงจาไส และอนุสรณ์สถานอดีตทหารจีนคณะชาติภาคเหนือประเทศไทย
ธรรมชาติ	แม่สรวย	คูยวาวี	เป็นชุมชนขนาดใหญ่ของชาวจีนฮ่อ กองพล 93 ซึ่งอพยพเข้ามาตั้งหลักปักฐานราว 50 ปีมาแล้ว ยึดอาชีพปลูกชาและผลไม้ท่ามกลางบรรยากาศอันสงบเงียบและทิวทัศน์งามของคูยสูงเช่นเดียวกับชุมชนคูยแม่สลอง แม่หมู่บ้านจะมีขนาดเล็ก แต่ผู้มาเยือนจะได้สัมผัสกลิ่นอายชุมชนชาวจีนอันเรียบง่าย ราวกับอยู่ทางแถบยูนนานตอนใต้ของจีน ขณะที่พื้นที่หมู่บ้านออกไปบนคูยก็เขียวขจีด้วยไร่ชาที่ลดหลั่นตามลาดเขา ช่วยประดับทิวทัศน์ชุมชนและเทือกคูยให้งดงามชวนมอง ใกล้กับคูยวาวีมีจุดชมทะเลหมอกอยู่บน “คูยกาตผี” ซึ่งเป็นแหล่ง

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			ท่องเที่ยวยอดนิยมนของอำเภอแม่สรวย เมื่อขึ้นไปยืนที่ชะง่อนผาสูง 1,500 เมตร จะสามารถมองเห็นทะเลหมอกหนาที่บเต็มหุบเขา พร้อมกับภาพอลังการของขุนเขาสลับซับซ้อนตามแนวเทือกดอยช้าง ซึ่งดอยกาดผีอยู่ห่างจากดอยวาวีประมาณ 20 กิโลเมตร ตามเส้นทางคั่นข้างทุ่กันดาร ระหว่างทางยังผ่านหมู่บ้านชาวอาข่าและเย้า
ธรรมชาติ	แม่สรวย	วนอุทยานภูชี้ฟ้า	เป็นจุดชมวิวทะเลหมอกและพระอาทิตย์ขึ้นสุดฮอตของจังหวัดเชียงรย อยู่ห่างจากดอยผาตั้ง 25 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นยอดเขาที่แหลมชี้ขึ้นไปบนท้องฟ้า อยู่สูงจากระดับทะเลประมาณ 1,628 เมตร โดยมีหน้าผาเป็นแนวยาวยื่นไปทางฝั่งประเทศลาว บนยอดภูชี้ฟ้าเป็นทุ่งหญ้ากว้าง ในฤดูหนาวจะมีทิวทัศน์สวยงามเป็นพิเศษ นักท่องเที่ยวส่วนมากจะมาค้างแรมบริเวณบ้านร่มฟ้าทองทาง ซึ่งห่างจากจุดชมวิวประมาณ 1.5 กิโลเมตร แล้วจะเดินขึ้นภูชี้ฟ้าเพื่อไปชมวิวตอนเช้ามีด ระหว่างทางจะพบแปลงปลูกป่านางพญาเสือออกดอกบานสะพรั่งสวยงาม (เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์) และในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ต้นเสี้ยวดอกขาวรอบภูชี้ฟ้าจะออกดอกบานเต็มเชิงเขา
ธรรมชาติ	เมือง	วนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์	ตั้งอยู่บนเทือกเขาดอยช้าง ตำบลแม่กรณ์ ห่างจากตัวเมืองตามทางหลวงหมายเลข 1211 ประมาณ 18 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าไป 12 กิโลเมตร หรือไปตามทางหลวงหมายเลข 1 สายเชียงรย-พะเยา ประมาณ 15 กิโลเมตร จะมีป้ายแยกขวาไปอีกประมาณ 30 นาที น้ำตกขุนกรณ์เป็นน้ำตกที่สูงและสวยที่สุดของเชียงรย ชาวบ้านเรียกว่า “น้ำตกตาดหมอก” มีความสูงถึง 70 เมตร สองข้างทางที่เข้าสู่ น้ำตกเป็นป่าเข้าธรรมชาติร่มรื่น
ธรรมชาติ	เมือง	ล่องแม่น้ำกก	แม่น้ำกก เป็นแม่น้ำที่ไหลมาจากบ้านท่าตอนผ่านตัวเมืองเชียงรย มีความยาวรวมทั้งสิ้น 130 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถเช่าเรือจากท่าเรือริมแม่น้ำในตัวเมือง (ท่าเรือฮือาร์) เพื่อเที่ยวชมทัศนียภาพของแม่น้ำกก สองฟากฝั่งเป็นป่าเขาที่สวยงามตามธรรมชาติ นอกจากนี้ ระหว่างทางยังสามารถแวะชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น อีกอ ลีซอ หรือจะแวะบ้านกะเหรี่ยงรวมมิตรเพื่อนั่งข้างเที่ยวป่ารอบบริเวณ
ธรรมชาติ	แม่ฟ้าหลวง	สวนรุกขชาติดอยช้างมูบ	ช้างมูบ เป็นชื่อดอยที่สูงที่สุดของเทือกเขานางนอน คือประมาณ 1,500 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีอากาศเย็นสดชื่นตลอดปี พื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นดงฝืนที่ใหญ่ที่สุด และเป็นการเส้นทางลำเลียงยาเสพติดหลักในภูมิภาค สภาพป่าจึงถูก

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			<p>ทำลายจนหมดสิ้น ต่อมาสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี ทรงมีพระราชประสงค์ให้ฟื้นฟูผืนป่าแถบนี้ให้อุดมสมบูรณ์อีกครั้ง โครงการพัฒนาโดยดูๆ จึงพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสวนรุกขชาติ รวบรวมพรรณไม้พื้นเมืองและพรรณไม้ป่าหายาก กุหลาบพันปีจากหลายประเทศ ต้นนางพญาเสือโคร่งกล้วยไม้พื้นเมือง รองเท้านารี ฯลฯ ปลูกอยู่ในสวนอย่างเป็นทางการ ธรรมชาติกลางป่าสน มีเส้นทางการเดินลัดเลาะตามไหล่เขา มีลานสำหรับพักผ่อน ชมทิวทัศน์ได้รอบตัว แลเห็นได้ถึงประเทศเพื่อนบ้าน และลำน้ำโขง</p>
<p>ธรรมชาติ</p>	<p>แม่ฟ้าหลวง</p>	<p>สวนแม่ฟ้าหลวง</p>	<p>อยู่ด้านหน้าพระตำหนักดอยตุง เป็นสวนไม้ดอกไม้ประดับนานาพรรณ มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ ออกแบบเป็นรูปคล้ายผ้าพื้นเมือง ใช้ต้นชัลเวียดอกสีแดง ขาว และม่วงเข้ม สวยสด สะดุดตามาก ตรงกลางมีรูปปั้นต่อเนื่อง ฝีมือปั้นของคุณมีชัยมิปอินซอย นอกจากจะใช้ไม้ไปไม้ดอกแล้ว ยังใช้ไม้ยืนต้นและซุ่มไม้เลื้อยอีกมากกว่า 70 ชนิด จัดทางเดินไว้เป็นสัดส่วน มีศาลาชมวิว และร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกโดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง สวนแม่ฟ้าหลวงสร้างโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เปิดให้เข้าชมทุกวัน</p>
<p>ธรรมชาติ</p>	<p>แม่ฟ้าหลวง</p>	<p>ดอยหัวแม่คำ</p>	<p>ตั้งอยู่สูงจากระดับทะเล 1,850 เมตร เป็นที่ตั้งหมู่บ้านชาวเขาขนาดใหญ่ ประกอบด้วยเผ่าลีซอ เป็นกลุ่มชนส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีอีเก้อ ม้ง และมูเซอ ในช่วงเวลาซึ่งตรงกับตรุษจีนของทุกปี ชาวลีซอจะจัดงานประเพณีกินวอ ซึ่งเปรียบเสมือนวันขึ้นปีใหม่ ในวันนั้นชาวลีซอแต่งกายสวยงาม มีการกินเลี้ยง เต็มระบำ 7 วัน 7 คืน และในเดือนพฤศจิกายน เป็นช่วงที่ดอยหัวแม่คำงดงามไปด้วย “ดอกบัวตอง” สีเหลืองสดใสสะพรั่งอยู่ทั่วไปตามแนวเขา เป็นจุดชมวิวพระอาทิตย์ขึ้นและทะเลหมอก</p>
<p>ธรรมชาติ</p>	<p>เวียงแก่น</p>	<p>ดอยผาตั้ง</p>	<p>ตั้งอยู่ใกล้ทางหลวงหมายเลข 1093 กิโลเมตรที่ 89 เป็นจุดชมวิวไทย-ลาว มีความสูง 1,635 เมตร และเที่ยวชมทะเลหมอกได้ตลอดปี ซึ่งในเดือนธันวาคมถึงมกราคมมีดอกซากุระบาน และเดือนกุมภาพันธ์ก็จะมีดอกเสี้ยวบานสะพรั่งงดงาม นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวจีนฮ่อ ม้ง และเย้า โดยเฉพาะจีนฮ่อนั้น อดีตเคยเป็นส่วนหนึ่งของกองพล 93 ซึ่งอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ดอยผาตั้งนี้ ปัจจุบันประกอบอาชีพทางการเกษตร ปลูกพืชเมืองหนาว เช่น บ๊วย ท้อ สาลี่ แอปเปิล และชา</p>

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ธรรมชาติ	แม่สาย	ถ้ำผาจอม	ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สาย อยู่ห่างจากอำเภอแม่สายไปทางทิศเหนือประมาณ 1.5 กิโลเมตร ถ้ำผาจอมตั้งอยู่บนดอยอีกลูกหนึ่ง ทางทิศตะวันตกของดอยเวา ติดกับแม่น้ำสาย เคยเป็นสถานที่ซึ่งพระภิกษุสงฆ์นั่งบำเพ็ญเพียรภาวนา ปัจจุบันมีรูปปั้นของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ประดิษฐานไว้บนดอย ภายในถ้ำผาจอมมีหินงอกหินย้อยอยู่ตามผนัง และเพดานถ้ำสวยงามวิจิตรตระการตา
ธรรมชาติ	เชียงใหม่ แสน	ทะเลสาบเชียงใหม่ แสน	เป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ในท้องที่ตำบลโยนก ห่างจากเชียงใหม่ 5 กิโลเมตร ตามทางสายเชียงใหม่-แม่จัน จะมีทางแยกซ้ายบริเวณ กม. ที่ 27 ไปอีก 2 กิโลเมตร ในฤดูหนาวจะมีฝูงนกน้ำอพยพมาอาศัยที่ทะเลสาบแห่งนี้ ริมหาดมีร้านอาหารและที่พัก
ธรรมชาติ	พาน	อุทยานแห่งชาติดอยหลวง	มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และอำเภอแม่ใจ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา สภาพภูมิประเทศเป็นเขาสูงทอดตัวแนวเหนือ-ใต้ มีดอยหลวงเป็นยอดเขาที่สูงที่สุด ประกอบด้วยป่าเบญจพรรณ ป่าดิบชื้น และป่าเต็งรังปะปนกัน มีสัตว์ป่าและนกหลายชนิด นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงอุทยานฯ ได้แก่ น้ำตกปูแกง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย บริเวณน้ำตกมีการทับถมของหินปูนที่ปนมากับน้ำทำให้เกิดหินงอกหินย้อยมากมายบริเวณน้ำตก
ธรรมชาติ	เวียงป่าเป้า	อุทยานแห่งชาติขุนแจ	เดินทางไปตามเส้นทางสายเชียงใหม่-เชียงราย (ทางหลวงแผ่นดิน 118) จะถึงที่ทำการอุทยานฯ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางบริเวณ กม. ที่ 55-56 ผู้ประสงค์จะเดินตามเส้นทางเดินป่าซึ่งผ่านน้ำตก และยอดดอยต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยคนนำทาง และต้องเตรียมอุปกรณ์สำหรับค้างแรมเอง สามารถติดต่อได้ที่อุทยานแห่งชาติขุนแจ
วัฒนธรรม/ ชุมชน	เมือง	ศูนย์หัตถกรรม	ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 273 หมู่ 5 ถนนพหลโยธิน จากตัวเมืองตามเส้นทางไปอำเภอแม่จันประมาณ 3 กิโลเมตร (ติดถนนใหญ่ด้านขวามือ) ภายในบริเวณศูนย์มีการสาธิตการทอผ้า และการทำเซรามิก มีการจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ภายในศูนย์และสินค้าจากพม่า เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมการทำงานและซื้อสินค้าได้ทุกวัน
วัฒนธรรม/ ชุมชน	เมือง	ถนนคนเดินเชียงใหม่ เชียงใหม่ และ ถนนคนม่วน	จังหวัดเชียงราย ร่วมกับ เทศบาลนครเชียงราย จัดโครงการถนนคนเดินเชียงใหม่ “กาดเจียงฮายรำลึก” เชิญชวนนักท่องเที่ยวและประชาชนร่วมสัมผัสวิถีชีวิตแบบล้านนาใน

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
		เชียงราย	อดีต ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสินค้าของดีของเชียงราย โดยจะจัดขึ้นทุกวันเสาร์ของเดือน ณ ถนนธนาลัย ตั้งแต่สี่แยกสำนักงานยาสูบฯ ไปจนถึงสี่แยกธนาคารออมสิน ขณะที่ทุกวันอาทิตย์ของเดือนจะมี “ถนนคนม่วนเชียงราย” ซึ่งอยู่บนถนนสันโค้งน้อย บริเวณการจัดงานแบ่งเป็นหลาย ๆ ส่วน โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายร่วมกันจัดแสดงกิจกรรมมากมายตลอดเส้นทาง
ทั่วไป	แม่ฟ้าหลวง	พระตำหนักดอยตุง	อยู่บริเวณกิโลเมตร 12 ทางหลวงหมายเลข 1149 เป็นที่ประทับแปรพระราชฐานเพื่อทรงงานของสมเด็จพระศรีนครินทร์ทราบรมราชชนนี พระตำหนักเป็นอาคารสองชั้น มีรูปทรงผสมผสานระหว่างศิลปะล้านนากับขาลักษณ์ของสวิสมิ การแกะสลักไม้ตามกาแล เเชิงชาย และขอบหน้าต่างเป็นลวดลายต่าง ๆ ฝีมือช่างชาวเหนือ
ทั่วไป	เมือง	พิพิธภัณฑสถานบ้านดำ	ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 414 ตำบลนางแล อำเภอเมือง สร้างขึ้นโดยอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี นับเป็นแหล่งเรียนรู้อันทรงคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมแบบร่วมสมัย ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยภายในบ้านมีสิ่งก่อสร้าง ทั้งวิหาร บ้าน ศาลา ห้องแสดงผลงาน ฯลฯ รวมทั้งสิ้น 43 สิ่งก่อสร้าง เช่น วิหารเล็ก, มหาวิหาร (อาคารพิพิธภัณฑสถานศิลปะ), บ้านสามเหลี่ยม (ที่พักรับรองนักเขียน ลูกศิษย์ และห้องทำงาน), เรือนผกายแก้ว, เรือนเชียงทองทาทาบู๊, อุปปรภพ (ห้องจิตวิญญาณ) และบ้านดำแกลลอรี่ (ศูนย์ข้อมูลและร้านจำหน่ายของที่ระลึก)
ทั่วไป	เมือง	ไร่บุญรอด หรือสิงห์ ปาร์ค	ตั้งอยู่ริมถนนสายเด่นห้า-ดงมะดะ อำเภอเมือง ห่างจากเขตชุมชนเมืองเชียงราย ประมาณ 9 กิโลเมตร ในพื้นที่ประมาณ 8,000 ไร่ ครอบคลุม 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอยฮาง ตำบลรอบเวียง ตำบลป่าอ้อดอนชัย และตำบลแม่กรณ์ ความสูงของพื้นที่เฉลี่ย 450 เมตร เนื่องจากระดับน้ำทะเล ในฤดูหนาวอากาศค่อนข้างเย็นสบาย
ทั่วไป	เมือง	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ฯ เชียงราย	ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 8 กิโลเมตร บนเส้นทางเชียงราย-แม่จัน เข้าไปทางด้านหลังสถาบันราชภัฏ เชียงราย ภายในสวนมีทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น ในเนื้อที่ 620 ไร่ มีหนองบัวที่กว้างขวางถึง 223 ไร่ ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้สถานที่แห่งนี้ไปพักผ่อนหย่อนใจเพราะน้ำในหนองบัวใสเย็นและเต็มเปี่ยมตลอดปี บนพื้นที่รอบหนองบัวเป็นที่ตั้งของพลับพลา ศาลาพักผ่อน และมีสวนปาล์มสวนไผ่ อยู่บนที่ลาดเนินเขา
ทั่วไป	เมือง	ไร่แม่ฟ้าหลวง	ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านป่าจ้าว ตำบลรอบเวียงห่างจากตัวเมืองเชียงราย

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			ประมาณ 4 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางผ่านหน้าค่ายเม็งรายมหาราชไปทางวัดฮ้อยลี่ สำหรับที่มาครั้งแรกนั้นได้มีโครงการให้การศึกษาแก่ชาวเขาในลักษณะเดินสอนเกิดขึ้น ต่อมาเปลี่ยนแนวความคิดที่จะนำชาวเขาเข้ามาทำการศึกษาในตัวเมือง โดยเข้าศึกษาในโรงเรียนทั่วไป เพื่อที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้กลับไปให้ความรู้แก่ชุมชนเดิมต่อไป

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ข.6 ที่พักในจังหวัดเชียงราย

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
เดอะ อิมพีเรียล โกลดั้น ไทรแองเกิ้ล รีสอร์ท	222 โกลดั้น ไทรแองเกิ้ล อ.เชียงแสน	รีสอร์ทและสปา	053 784 001 5 053 784 006	2,039
เดอะอิมพีเรียล ริเวอร์เฮาส์ รีสอร์ทแอนด์สปา	482 หมู่ 4 ต.ริมกก อ.เมือง	รีสอร์ทและสปา	053 750 829 834, 053 750 822	2,379
อาฟเตอร์ โกลว์ โฮสเทล	139/5 หมู่ 4 ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย	โรงแรม	08 2698 5511, 053 734 188	400 – 1,100
ดุสิต โอซ์แลนด์ รีสอร์ท โฮสเทล	1129 ต.เวียง อ.เมือง	โรงแรม	053 715 777 9, 053 715 801	เริ่มต้น 1,900 – 9,999
รสา บุติก โฮเต็ล	789/7 ถ.พหลโยธิน ต.เวียง อ.เมือง	โรงแรม	053 371 745 6 053 174 545	1,100 (ตามเทศกาล)
ลา구나 โฮเทล แอนด์รีสอร์ท	160 ถ.สนามบิน ต.รอบเมือง อ.เมือง	โรงแรม	08 7910 5620 053 756 558	350 – 4,200
ภูใจใส รีสอร์ท	3858 หมู่ 4 แม่สลองใน อ.แม่จันท์	รีสอร์ท	053 9186 367 053 918 333	2,800
สยามไทรแองเกิ้ล	267 หมู่ 9 ต.เวียง อ.เชียงแสน	โรงแรม	053 651 115 17 053 651 119	3,500–9,000
เดอะฮัก โฮเทล	196/4 หมู่ 16 ต.รอบเวียง อ.เมือง	โรงแรม	053 711 789 09 3135 5600	960
นิมซีเส็ง	930/14 ถ.พหลโยธิน อ.เมือง	โรงแรม	053 600 421 2 053 754 491	350-400
เอ สตาร์ ภูแล วิลเลจ	60/14 หมู่ 2	โรงแรม	09 3164 1255	4,900 – 30,000

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
	ต.ท่าสูด อ.เมือง			(มีส่วนลดตามช่วงเทศกาล)
น้ำขง การ์เด็น โฮมสเตย์	477 หมู่ 7 บ้านนางแลใน ต.นางแล อ.เมือง	โฮมสเตย์	0 5370 6343 0 5370 6344	1,500
อาซาฮิลล์ เฮ้าส์ โฮมสเตย์	99/7 ต.ดอยฮาง อ.เมือง	โฮมสเตย์	053 918 442 053 745 140 08 9997 5505	250 - 950
บ้านเคียงดอย	36 หมู่ 18 ต.ปอ อ.เวียงแก่น	โฮมสเตย์	08 7522 0727	450 - 550
บ้านหอมหมื่นลี้	90/1 หมู่ 1 แม่สลองแม่ฟ้าหลวง	โฮมสเตย์, โรงแรม, บูติกรีสอร์ท	08 4045 8031	1,200 -2,000
ชมรมโฮมสเตย์สามเหลี่ยมทองคำ เพื่อสัมผัสวัฒนธรรมล้านนา	147 หมู่ 1 บ้านสบรวก ต.เวียง อ.เชียงแสน	โฮมสเตย์	08 1765 3735 08 5030 7736	200 - 400
บ้านคุณจุ่ม	36 หมู่ 1 ต.แม่กรณ์ อ.เมือง	โฮมสเตย์, กระท่อมและบังกะโล	09 3260 1033	1,199
บ้านไร่ภูวรินทร์	3602 หมู่ 10 ต.แขว อ.เชียงแสน	กระท่อมและบังกะโล	08 4150 2624	-
ภูชี้ฟ้า คุณตัน	9 หมู่ 18 ต.ปอ อ.เวียงแก่น	ชี้ฟ้า รีสอร์ท	08 1165 8282 08 1165 8383	เริ่มต้น 500 ขึ้นไป
เชียงราย วิลเลจ รีสอร์ท แอท ดอยหม่มฟ้า	23 หมู่ 9, บ้านป่ามิ่ง, ต.ป่าตึง, อ.แม่จัน	รีสอร์ท	08 5695 4557 08 5695 4558 08 5695 4559 08 5695 4560	2,800 -4,300

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ข.7 ร้านอาหาร และร้านกาแฟในจังหวัดเชียงราย

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
192/5 ถนนสันโค้งน้อย ต.เวียง อ.เมืองเชียงราย	ขนมจีนน้ำเงี้ยวป่าสุข	ขนมจีนน้ำเงี้ยวหมู, ก๋วยเตี๋ยวน้ำเงี้ยวเนื้อ, ข้าวซอยไก่, ข้าวก้นจิ้น, แคนหมู, หนังกุ้ง (หนังกวาย) ลอดช่อง, ทับทิม	053 716 278

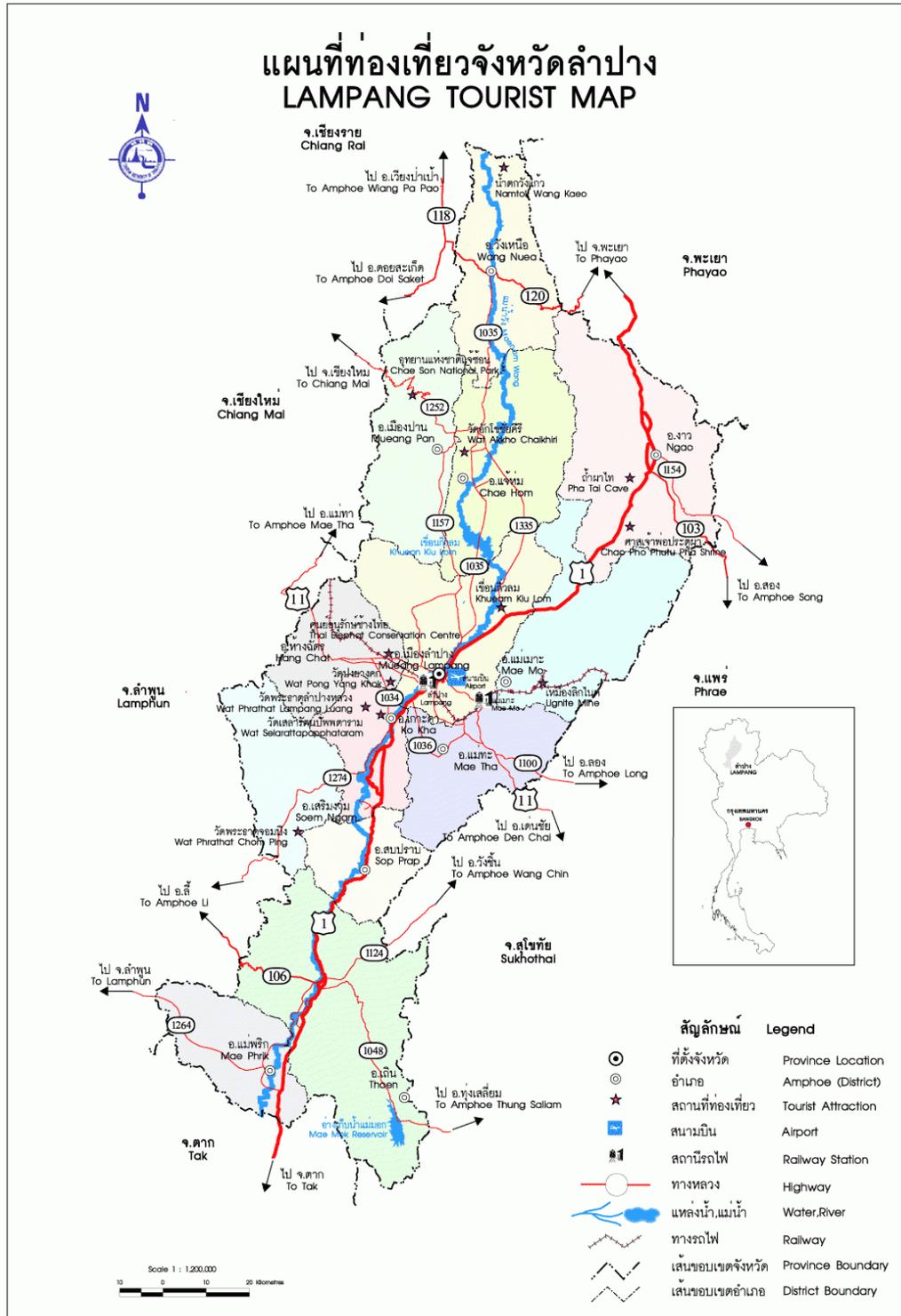
ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
		กรอบ	
1023/2 ถนนเจ็ดยอด ต.เวียง อ.เมืองเชียงราย	ข้าวซอยพอใจ	ข้าวซอยไก่กะทิ	053 712 935
834/3 ถนนพหลโยธิน ถ.พหลโยธิน อ.เมือง เชียงราย	สลุงคำ เชียงราย	แกงฮังเล รสชาติหอม หวานกลมกล่อม, น้ำพริกอ่อน, น้ำพริกห่อ ทานคู่กับแคบหมู	053 717 192
118/8 หมู่ 20 ต.รอบ เวียง เมืองเชียงราย	หลู้ล่า เชียงราย	ลาบหมูคั่ว, แกงฮังเล, น้ำพริกหนุ่ม, ใส่อั่ว, แกง ผักหวานปลาอย่าง, ออ เดิร์ฟเมืองเหนือ, ผัดเห็ด ปลาคัง, ต้มข้าวไก่, ปลา ทับทิมหนึ่งชี้อั่ว	053 748 223 08 1998 6765 08 9429 6985
296/29 ตำบลรอบเวียง (ตลาดไนท์บาซาร์) เมือง เชียงราย	บัวลอยมือถือ เชียงราย	บัวลอยชาหริ่มมะพร้าว เผา, บัวลอยวุ้นมะพร้าว อ่อน, บัวลอยไข่เค็ม มะพร้าวเผา และ ไอศกรีมมะพร้าวเผา	053 743 061 08 5032 3249
673/1 ถนนธนาลัย ตำบล เวียง เมืองเชียงราย	ภูแล เชียงราย	แกงแคไก่, วุ้นเส้นผัดไข่ เค็ม, หมูนอกใจ, ไข่เจียว คุณยาย, แกะโฮะ, แกง ฮังเล, แกงหน่อ, ลาบหมู คั่ว	08 1882 9191 053 600 500
194 ซอยสันโค้งน้อย 3 ถนน สันโค้งน้อย ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย	Le Petit Café เชียงราย	บลูเบอร์รี่ชีสพาย, ไวท์ ช็อคโกแลตชีสพาย, เบเกอรี่โฮมเมด	053 756 761
416/1 อาคาร ใกล้กับหอ นาฬิกา ถนนบรรพปราการ เวียง เมืองเชียงราย	สหรส เชียงราย	เกาเหลาเลือดหมู, โจ๊ก หมู, ก๋วยจั๊บน้ำใส	053 712 573
400/11-12 อาคาร ตรงข้าม โรงแรมกรุงทอง ถ.สนามบิน ต.เวียง อ. เมืองเชียงราย	จ.เจริญชัย เชียงราย	เต้าหู้หมูแดงฮ่องกง, ผัด มะเขือเสวยเชียงราย, ชา หมูพะไล, เป็ดสับ	087 186 1601 053 712 731
57/1 หมู่1 อาคาร บ้านถ้ำผา จมน ตำบลเวียงพางคำ อำเภอ แม่สาย	อนันต์ปุ	ไส้กรอกลูกโตดกระทะ ร้อน, หมูงะนีโน้, แกง เขียวหวานโรตีสี, น้ำพริก หนุ่มแคบหมู, ส้มตำ ปลาแซลมอน	053 640 504 08 1998 9929

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
อาคาร ศูนย์ท่องเที่ยวและ บริการพระตำหนักคอยตุง ถนนห้วยไคร้-คอยตุง ตำบล แม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้า หลวง	ครัวตำหนัก พระตำหนัก คอยตุง	ผัดยอดมะเขือ, ต้มยำไก่, ผัดผักรวมมิตร, น้ำพริก ชนิดต่างๆ (ภาคเหนือ), ข้าวซอย	053 767 003
25 หมู่24 อาคาร หมู่บ้านร่วม ฟ้าไทย ถนนเชียงราย-เทิง ตำบลตับเต่า อำเภอเทิง	ภูชี้ฟ้าโภชนา	ต้มยำปลาน้ำโขง, ผัด ยอดมะระไฟแดง, ไข่เค็ม ทรงเครื่อง, แกงเหลือง	08 3357 7824
98 หมู่1 อาคาร ตลาดซา ถนนแยกทางหลวงหมายเลข 110 (ป่าซาง) - บรรจบทาง หลวงหมายเลข 1089 (ห้วย หินฝน) ตำบลแม่สลองนอก	เล่าซางโภชนา	ขาหมูหมั่นโถว, ไก่ดำตุ๋น ยาจีน, ยำใบชาสด, ผัด หมี่จิ้นยูนาน	053 765 342 08 1309 7683
455 หมู่4 อาคาร ตรงข้าม โรงเรียนมาลีรักษ์ ถนนแม่กก ตำบลริมกก อำเภอเมือง เชียงราย	เอกโอชา	ไส้อั่ว, น้ำพริกหนุ่ม, แกง อ่อม, ลาบหมูคั่ว, ผัด เปรี้ยวหวานหมู, ปลา ทอดสมุนไพร, ปลาหนัง มะนาว, แกงส้มแป๊ะชะ ปลาช่อน	053 712 543
52/66 หมู่1 อาคาร คอยแม่ สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง	อิมโภชนา (เจ้าเก่า) คอยแม่สลอง	ขาหมูน้ำแดง, หมั่วโถว, เห็ดหอมซีอิ๊ว, เป็ดอบใบ ชา	053 765 297 089 6375 290
496 หมู่1 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง	ผิงผิงโภชนา คอยแม่สลอง	หมั่นโถว, ขาหมู, ไก่ดำตุ๋น ยาจีน, ยำใบชาสด, เห็ดหอมสดผัดซีอิ๊ว	080 571 9869
869/170 อาคาร บริเวณสาม แยกสถานีขนส่งเชียงราย ถนนพหลโยธิน ตำบลรอบ เวียง อำเภอเมืองเชียงราย	เอเรสเตอร์นท์	สเต็กเนื้อซอส, สเต็กหมู อบเนย, บาร์บีคิว, ยำ ตะไคร้, ปลาหนังมะนาว	053 752 534
99 หมู่ 1, ตำบลแม่กรณ์ อำเภอเมืองเชียงราย	ภูภิรมย์ ไร่บุญรอด	ยอดชาสดทอดกรอบ ซึ่ง เอาชาอุหลงมาคลุกเคล้า กับชาวครีมแล้วทอด และ ยำพุน้ำยอดชาสด	053 602 629 053 602 630
5/12 ต.เวียง อ.เมือง	ครัวโตกตอง	น้ำพริกอ่อง ไส้อั่ว ลาบ หมูคั่ว แกงฮังเล	053 756 369 70

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
67/1 สันโค้งน้อย อำเภอเมืองเชียงราย	วิเวียนแฮ้าส์	นมแผ่นทอด โดยการนำผิวหน้าของนมวัวมาทอดให้เป็นแผ่นกรอบๆจิ้มเกลือหรือจิ้มนมข้นหวาน ข้าวเหลืองเนื้อไก่ และเปาะเปี๊ยะแฮมชีสผักโขม	053 714 978
50 ถ.สันป่าหนาด ต.เวียง อ.เมืองเชียงราย	ร้านอาหารบ้านวล	ขนมจีนน้ำเงี้ยว หมูย่าง ไบชะพลู บั๊นหอย และข้าวเป็ยกญวน	08 5829 1212 08 6587 5497
ถนนบรรพปราการ (ใกล้หอ นาฬิกา กลางเมือง เชียงราย) อ.เมืองเชียงราย	เชียงรายรำลึก	กาแฟ สันในหมู เบคอน ปลาอินทรีย์ ทอดยำตะไคร้	08 2574 5999
ถนนเจ็ดยอด หลังโรงแรมวังคำ ต.รอบเวียง อ.เมือง เชียงราย	ข้าวซอยพอใจ	ข้าวซอยไก่กะทิ ข้าวซอย กุ้งกะทิ หรือ ข้าวซอย ปลากระโทง และ ก๋วยเตี๋ยว น้ำเงี้ยว	053 712 935
ถนนพ่อบุตรตรงข้ามสันติสุข ซอย1 ต.รอบเวียง อ.เมือง เชียงราย	น้ำเงี้ยวหม้อดิน ป้าอืดหนองบัว	น้ำเงี้ยวซึ่งมีทั้งเส้นขนมจีน และเส้น ก๋วยเตี๋ยวกับข้าวก้นจั้น และก๋วยเตี๋ยวนื้ออัว	08 9556 7672
123 หมู่22 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย	ลาบสนามกีฬา	ลาบดิบ ลาบคั่ว แกงอ่อม ปลาทับทิมทอด กระเทียม และเอ็นแก้ว สะดุ้งน้ำพริกข่า	08 7173 2498
ถนนพหลโยธิน (ทางไปแม่สาย) อ.แม่จัน	สวรรค์เชียงราย	เปปเปอร์สเต็ก สันนอก นุ่มๆ เสริฟพร้อมขนมปัง โรยงาขาว ลาซานญ่าผักโขมอบชีสซอสเนื้อ	08 1973 7749 08 9049 7965

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

3. ข้อมูลพื้นฐานโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง

ภาพที่ 3 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2557)

ค. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดลำปาง

ค.1 ข้อมูลทั่วไป - ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

ข้อมูล	รายละเอียด
เส้นรุ้ง	17 องศา ถึง 19 องศา 30 ลิปดาเหนือ
เส้นแวง	98 องศา 45 ลิปดา ถึง 100 องศา 15 ลิปดาตะวันออก
สูงจากระดับน้ำทะเล	268.80 เมตร
ห่างจากกรุงเทพมหานคร	620 กิโลเมตร

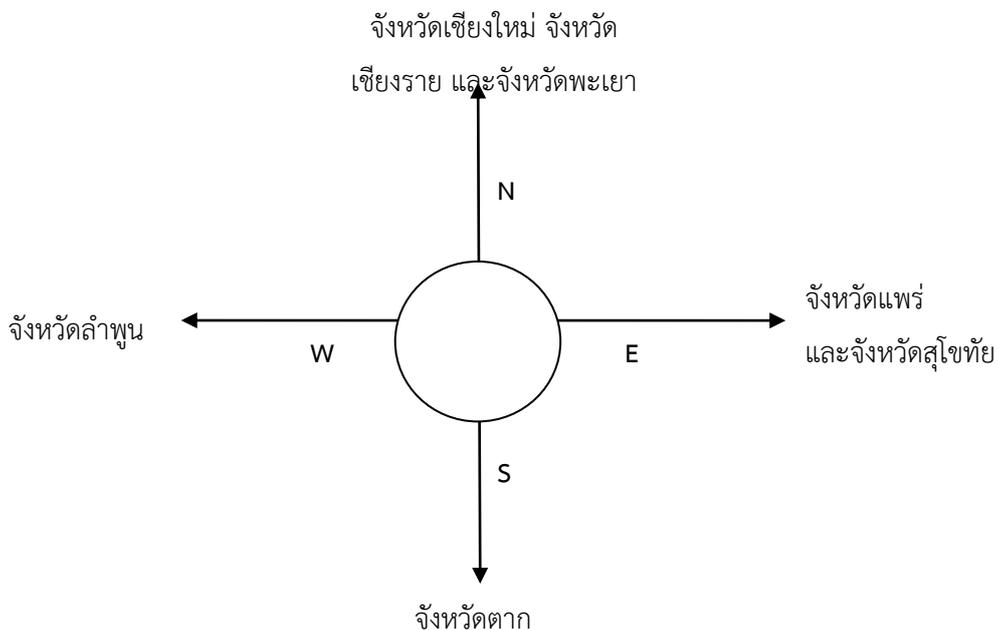
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดลำปาง (2557)

ค.2 ข้อมูลทั่วไป - ลักษณะภูมิประเทศ

ข้อมูล	รายละเอียด
พื้นที่	มีพื้นที่ทั้งสิ้น 12,533.961 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,833.726 ไร่
บริเวณตอนบนของจังหวัด	เป็นที่ราบสูง ภูเขา และเป็นป่าค่อนข้างทึบ อุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองปาน แจ้ห่ม วังเหนือ และงาว
บริเวณตอนกลางของจังหวัด	เป็นที่ราบและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอห้างฉัตร เมืองลำปาง เกาะคา แม่ทะ และสบปราบ
บริเวณตอนใต้ของจังหวัด	เป็นป่าไม้รัง บางส่วนเป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเถิน แม่พริก บางส่วนของอำเภอเสริมงาม และแม่ทะ

ที่มา: สำนักงานจังหวัดลำปาง (2557)

ค.3 อาณาเขตติดต่อ

ค.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ข้อมูล	รายละเอียด
อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี	26.7 องศาเซลเซียส
ค่าอุณหภูมิสูงสุด	43.1 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุด	6.3 องศาเซลเซียส
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	1,852.7 มิลลิเมตร
ภูมิอากาศ	มี 3 ฤดู
ฤดูฝน	เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม จนถึงเดือน ตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกทั่วไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือน สิงหาคม
ฤดูหนาว	เริ่มประมาณเดือน พฤศจิกายน จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมาก เดือนที่มีอากาศหนาวจัด คือ เดือนมกราคม
ฤดูร้อน	ต้นเดือน มีนาคม จนถึงกลางเดือน พฤษภาคม สภาพอากาศจะร้อนอบอ้าว ช่วงที่มีอากาศร้อนที่สุด คือ เดือน เมษายน

ที่มา: สำนักงานจังหวัดลำปาง (2557)

ค.5 สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง

จังหวัดลำปางมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกจังหวัดหนึ่งทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้อย่างหลากหลายรูปแบบ ทั้งวัดวาอาราม โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ และสวยงาม มีอุทยานแห่งชาติหลายแห่งมีเสน่ห์ที่ดึงดูดมากมายให้นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีจนกลายเป็นเมืองแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกเมืองหนึ่ง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่มีชื่อเสียงของจังหวัดลำปาง ดังนี้

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระธาตุลำปางหลวง	ตั้งอยู่ที่ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่ามีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวีราวปลายพุทธศตวรรษที่ 20 เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทยงดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมาย ได้แก่ พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดคนปีฉลูยอดฉัตรทำด้วยทองคำมีลายสลักคูนเป็นลวดลายประจําแบบต่างๆ วิหารหลวงมีภาพจิตรกรรมเก่าแก่งดงามเรื่องทศชาติ และพรหมจักร วิหารพระพุทธ ซุ้มพระบาท กุฏิพระแก้ว และวิหารพระเจ้าศิลา ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ในกรุงละโว้ รวมถึงพิพิธภัณฑที่รวบรวมศิลปวัตถุจากที่ต่างๆที่หาชมได้ยาก
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม	ตั้งอยู่ที่ถนนสุชาดา ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมือง เป็นวัดเก่าแก่และสวยงามมีอายุร้อยปี เคยเป็นที่ประดิษฐาน

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			พระพุทธรูปมหาณิรัตน์ปฐมิภกร (พระแก้วมรกต) ตั้งแต่ พ.ศ. 1979 เป็นเวลานานถึง 32 ปี มีตำนานกล่าวว่า พระมหาเถระแห่งวัดนี้ได้พบแก้วมรกตในแดงโม (ภาษาเหนือ เรียกว่า หมากเต้า) และนำมาแกะสลักเป็นพระพุทธรูป ต่อมาจึงได้อัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดพระธาตุลำปางหลวง จนถึงปัจจุบัน ยังมีปูชนียสถานที่สำคัญ อันได้แก่ องค์พระบรมธาตุคอนเต้า วิหารประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ มณฑปหรือพญาธาตุศิลปะแบบพม่า และพิพิธภัณฑสถานแห่งล้านนา
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง	ตั้งอยู่ อำเภอเมือง บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดลำปางด้าน ตะวันตกเฉียงใต้ หลักเมืองทำด้วยไม้สัก สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อร้อยกว่าปีมาแล้ว โดยหลักที่หนึ่งสร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2400 หลักที่สอง พ.ศ. 2416 และหลักที่สาม พ.ศ. 2429 ต่อมาในปี พ.ศ. 2440 เมื่อสร้างศาลากลางจังหวัดขึ้น ได้นำหลักเมืองมาไว้ที่บริเวณหน้าศาลากลาง และได้มีการสร้างมณฑปครอบหลักเมืองทั้งสามในปี พ.ศ. 2511
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดศรีชุม	ตั้งอยู่ที่ถนนศรีชุม-แม่วะ ตำบลศรีชุม อำเภอเมือง เป็นวัดพม่าที่ใหญ่ที่สุดในบรรดาวัดพม่าที่มีอยู่ในประเทศไทย ทั้งหมด 31 วัด สร้างใน พ.ศ. 2433 จุดเด่นของวัดนี้เดิมอยู่ที่ พระวิหาร ซึ่งเป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้มีศิลปะการตกแต่งแบบล้านนาและพม่า หลังคาเครื่องไม้ยอดแหลมแกะสลักเป็นลวดลายสวยงามมาก ปัจจุบันเหลือเพียงไม้แกะสลักตรง ชุ่มประตูทางขึ้นวิหารเป็นลวดลายพุกชาฉลุโปร่งได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ และจดทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อ พ.ศ. 2524
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระธาตุเสด็จ	ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง เป็นโบราณสถานอีกแห่งหนึ่งของ จังหวัดลำปาง มีตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นในสมัยพระนางจามเทวี อุโบสถ และวิหารต่างๆ ซึ่งเป็นโบราณสถานเก่าแก่ ได้รับการบูรณะใหม่ทั้งหมดแต่ยังคงสภาพศิลปะโบราณให้ ได้เห็นอยู่จนปัจจุบันได้รับการขึ้นทะเบียนไว้เป็น โบราณสถานของชาติแล้ว
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดเจดีย์ขาวหลัง	ตั้งอยู่ที่ตำบลต้นธงชัย อำเภอเมือง ห่างตัวเมือง 1.5 กิโลเมตร ตามถนนสายลำปาง-แจ้ห่ม คำว่า “ขาว” แปลว่า ยี่สิบ คำว่า “หลัง” แปลว่าองค์ ฉะนั้นจึงแปลว่า วัดเจดีย์ 20 องค์ จากการขุดพบพระเครื่องสมัยทวารวดีขององค์พระเจดีย์ โดยจุดเด่นของวัดนี้ คือ องค์พระธาตุเจดีย์ขาว ที่มี ศิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่า เชื่อกันว่าหากใครนับได้ครบ

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			20 องค์ถือว่าเป็นคนมีบุญ
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดไชยมงคล	ตั้งอยู่ที่ถนนสนามบิน ตำบลหัวเวียง อำเภอเมือง เยื้องกับวัดป่าฝาง มีชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า วัดจองคา พุทธสถานที่เด่นของวัด คือ วิหารเป็นอาคารสีขาว หลังคาเครื่องไม้แบบพม่า หน้าบันประดับกระจกเป็นรูปเทวดา เสาประดับด้วยโลหะสีทองขดเป็นลายเครือเถาประดับกระจกสีสวยงาม ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปสำริด มีลักษณะงดงามสร้างจากเมืองมณฑลพะเยา สหภาพเมียนมาร์
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดศรีรองเมือง	ตั้งอยู่ที่บ้านคว้าน้อย ตำบลสบตุ๋ย ในเขตเทศบาลเมืองด้านทิศตะวันตก เป็นวัดพม่าที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2448 สมัยที่ลำปางเป็นศูนย์กลางการค้าขาย การทำป่าไม้เช่นกัน สถาปัตยกรรมที่สำคัญ ได้แก่ วิหารไม้ หลังคาจั่วซ้อนกันเป็นชั้นเล็กชั้นน้อยสวยงามตามแบบศิลปะพม่า นอกจากนี้ยังนับว่าเป็นวัดที่มีการประดับตกแต่งภายในด้วยลายไม้ แกะสลัก และลายปูนปั้นลงรักปิดทองประดับด้วยกระจกสีฝีมือประณีต วิจิตรสวยงาม
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	พิพิธภัณฑ เซรามิคธนบดี	ตั้งอยู่ที่เมืองลำปาง พิพิธภัณฑบอกเล่าความเป็นมา และต้นกำเนิดของขามตราไก่ ขามที่มีต้นกำเนิดมาจากนครลำปาง การแสดงนิทรรศการต้นกำเนิดเซรามิคเพื่อการส่งออก อนุสาวรีย์ผู้ค้นพบแร่ดินขาว สาธิตการผลิตเซรามิคขามไก่แบบดั้งเดิม ขามไก่ที่เล็กที่สุดในโลก เตามังกรโบราณที่มีอายุเก่าแก่ การผลิตถ้วยชาม และร้านจำหน่ายเซรามิคในเครือโรงงานธนบดีเซรามิค เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของลำปาง
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	สะพานรัฐภา ภิเศก หรือ สะพานขาว	สะพานรัฐภาภิเศก หรือ สะพานขาว ตั้งอยู่ที่ถนนรัฐภาภิเศก อำเภอเมือง เจ้าผู้ครองนครเป็นผู้ที่ตั้งชื่อจากพิธีเฉลิมฉลองรัฐภาภิเศกสมัยรัชกาลที่ 5 สะพานรัฐภาภิเศกเป็นสะพานร่วมสมัยกับยุคอารยธรรมรถไฟมีอายุผ่านสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 มาแล้ว และรอดพ้นจากการโจมตีทิ้งระเบิดของฝ่ายสัมพันธมิตรมาได้ด้วยการทาสีพรางตา และด้วยการอ้างว่าสะพานแห่งนี้ไม่มีประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ของนางลูซี่ สคาร์ลิง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวิชานารี ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของกองทัพสัมพันธมิตรในขณะนั้น แต่เดิมสะพานรัฐภาภิเศกเป็นสะพานไม้เสริมเหล็กชำรุดผุพัง จึงมีการก่อสร้างใหม่เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2460 เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีความคงทนมากกว่าสะพานรุ่นเดียวกันที่ไม่เหลืออยู่แล้วในปัจจุบัน ที่บริเวณสะพานมีเครื่องหมายไก่

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			ชาวและครูทหลวงประดับไว้ตรงหัวสะพาน
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	พิพิธภัณฑ ธนาคารไทย	ตั้งอยู่ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาลำปาง ถนนฉัตรไชย อำเภอเมือง รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ด้านการเงินการธนาคาร อาคารพิพิธภัณฑนี้ในอดีตเคยเป็น บริษัทแบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด สาขาลำปาง สมาคม สถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้คัดเลือกให้อาคารนี้ เป็นอาคารอนุรักษ์ดีเด่นประจำปีพ.ศ. 2540 ธนาคารไทย พณิชย์ จึงได้ปรับปรุงอาคารดังกล่าวเป็นพิพิธภัณฑ ธนาคารไทยขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณสถานอันเอื้อประโยชน์ใน การเผยแพร่ความรู้ประวัติการก่อกำเนิดธนาคาร และชั้น ล่างจัดแสดงสิ่งของต่างๆ ที่ใช้ในธนาคารในยุคเริ่มก่อตั้ง
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เกาะคา	วัดพระธาตุ จอมปิง	ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 บ้านจอมปิง ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา การ เดินทางนั้นใช้เส้นทางเดียวกันกับวัดพระธาตุลำปางหลวง แต่แยกซ้ายตรงที่ว่าการอำเภอไปอีก 17 กิโลเมตร
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เกาะคา	วัดเสลารัตนปัพพ ตาราม	ตั้งอยู่ที่ตำบลไหล่หินอำเภอเกาะคา มีพระวิหารเก่าแก่ฝีมือ ช่างเชียงตุง เป็นศิลปะแบบล้านนาไทย ประดับลวดลาย งดงามทั้งหลัง
ทางธรรมชาติ	แจ้ซ้อน	อุทยานแห่งชาติ แจ้ซ้อน	ตั้งอยู่อำเภอเมืองปาน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพที่ ได้รับความนิยมสูง และเป็นแหล่งที่ดำเนินงานตามแนวทาง พระราชดำรัสในการใช้พลังงานน้ำตามธรรมชาติมาประยุกต์ อย่างสอดคล้อง ซึ่งมีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่ง ต้นน้ำลำธาร มีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำตกและบ่อน้ำพุร้อนอยู่ในบริเวณ เดียวกันซึ่งถือเป็นความมหัศจรรย์อย่างหนึ่ง ฤดูที่เหมาะสม สำหรับการท่องเที่ยวและมีอากาศเย็นสบายคือ เดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ภายในบริเวณอุทยานฯมีทั้งบ่อ น้ำร้อนแจ้ซ้อน น้ำตกแม่มอญ น้ำตกแม่ขุน ถ้ำผางาม ชม ดอกเสี้ยวบาน แอ่งน้ำอุ่น และห้องอาบน้ำแร่ นอกจากนี้ ยังมีบ้านพักในอุทยานฯ ทั้งหมด 11 หลัง และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พร้อมบริการให้แก่นักท่องเที่ยว
ทางธรรมชาติ	เถิน	อุทยานแห่งชาติ แม่วะ	ตั้งอยู่ที่อำเภอเถิน เป็นเทือกเขาสูงติดต่อกันโดยมีดอยตุงี เป็นยอดเขาสูงสุด มีความสูงประมาณ 1,027 เมตร จาก ระดับน้ำทะเลสภาพป่าแตกต่างกันไปตามระดับความสูงของ พื้นที่ เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าสนเขา และดิบแล้ง สันฐานของเทือกเขาในอุทยานฯ เป็นที่ราบแนวยาวไปตาม สันเขา มีต้นไม้ขนาดใหญ่และพืชสมุนไพรอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งกล้วยไม้และดอกไม้บานานาชนิด

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ทางธรรมชาติ	สบปราบ	อุทยานแห่งชาติ ดอยจาง	ตั้งอยู่ที่ อำเภอสบปราบ จ.ลำปาง มียอดดอยจางเป็นดอยที่สูงที่สุดเคยเป็นสถานีโทรคมนาคมของกองทัพอากาศมาก่อน แต่หลังจากที่กองทัพอากาศสร้างสถานีเรดาร์ที่ยอดดอยอินทนนท์ สถานีที่นี้จึงได้ยกเลิกไป และอุทยานฯ ได้เข้ามาดูแลต่อโดยจะมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ทุกวัน
ทางธรรมชาติ	งาว	อุทยานแห่งชาติ ถ้ำผาไท	มีลักษณะเป็นภูเขาสลับซับซ้อนปกคลุมด้วยผืนป่าอุดมสมบูรณ์ในอำเภอต่างๆ ได้แก่ อำเภอเมืองลำปาง งาว แม่เมาะ และแจ้ห่ม สถานที่ที่น่าสนใจในอุทยานฯ คือ ถ้ำผาไท สันนิษฐานว่าถูกค้นพบโดยพรานป่าล่าสัตว์ หรือจากการสำรวจทางหลวงแผ่นดิน ภายในถ้ำเป็นโถงขนาดใหญ่เกิดจากภูเขาหินปูนอายุไม่น้อยกว่าเก้าล้านปี หล่มภูเขา มีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่อยู่บนภูเขามีสภาพคล้ายปล่องภูเขาไฟน้ำในแอ่งลึกมากจนมองเห็นน้ำเป็นสีเขียว ภาพเขียนประวัติศาสตร์บ้านห้วยหก อายุประมาณ 2,000-3,000 ปี เป็นภาพยุคสังคัมเร่ร่อน และน้ำตกแม่แก้ว ถ้ำโถมจากผาหินเกิดเป็นชั้นน้ำตกทิ้งดงท่ามกลางไม้ใหญ่ร่มรื่น
ทางธรรมชาติ	เกาะคา	บ่อน้ำแร่บ่อน้ำร้อน	ตั้งอยู่หมู่ 1 บ้านโป่งร้อน ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา ห่างจากตัวอำเภอเกาะคา 12 กิโลเมตร ตามถนนสายเกาะคา-ห้างฉัตร น้ำร้อนอุณหภูมิสูงสามารถต้มไข่สุกได้ มีบริการห้องอาบน้ำแร่และห้องแช่น้ำร้อนเป็นสัดส่วนถูกสุขลักษณะ เปิดเวลา 08.00-20.00
ทางธรรมชาติ	วังเหนือ	น้ำตกวังแก้ว	ตั้งอยู่ที่ อำเภอวังเหนือ จ.ลำปาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งในอุทยานแห่งชาติดอยหลวงซึ่งได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2533 ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัดพะเยา เชียงรายและลำปาง
ชุมชน/วัฒนธรรม	แม่ทะ	พิพิธภัณฑสถานบ้านแม่ทะ	ตั้งอยู่ที่บ้านหลุก หมู่ 6 ต.นาครีว อยู่ห่างที่ว่าการอำเภอแม่ทะไปประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นที่รวบรวมของใช้ในบ้านและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวบ้านตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันที่บ้านหลุกนี้ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพแกะสลักไม้เป็นรูปสัตว์ต่างๆ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่
ชุมชน/วัฒนธรรม	งาว	ศูนย์ศิลปะชุมชนเมืองงาว หรือ บ้านจางหลวง อำเภอ งาว จ.ลำปาง	ตั้งอยู่เลขที่ 33 หมู่ 9 บ้านข่อย ตำบลบ้านร้อง อำเภอ งาว จังหวัดลำปาง ก่อตั้งโดย ครูคำอ้าย เดชดวงตา เป็นที่รวบรวมงานไม้แกะสลักซึ่งเป็นผลงานของผู้ก่อตั้ง
ทั่วไป	แม่เมาะ	เหมืองแม่เมาะ	เหมืองแม่เมาะ หรือเหมืองลิกันต์ เป็นแหล่งถ่านหินซึ่ง

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			<p>ค้นพบเมื่อ พ.ศ. 2460 มีปริมาณถึง 630 ล้านตัน และมีอายุประมาณ 40 ล้านปี พื้นที่เหมืองทั้งหมดเป็นของกรมป่าไม้ มีประมาณ 20,000 ไร่ สามารถใช้ได้อีกประมาณ 50 ปี บริเวณเหมืองมีโรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินชนิดนี้เป็นเชื้อเพลิง ตั้งอยู่หลายโรง สถานที่ท่องเที่ยวโดยรอบของเหมืองแม่เมาะ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ) ซึ่งให้ความรู้ทางธรณีวิทยาบริเวณเหมืองแม่เมาะ รวมทั้งประวัติความเป็นมาของเหมืองและเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้า และสวนพฤกษชาติ เป็นพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงจากที่ทิ้งดินให้กลายเป็นสวนสาธารณะประดับด้วยพรรณไม้สวยงาม ภายในสวนยังเป็นที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 7 ผู้ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้สวนแหล่งถ่านหินที่แม่เมาะ, จุดชมวิวและทุ่งบัวตอง เป็นภูเขาเทียมที่เกิดจากการนำดินในบ่อเหมืองมากองเก็บไว้ โดยบนยอดดอยมีสวนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษาที่มีทิวทัศน์อันสวยงาม อีกทั้งจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพอันร่มรื่นและทุ่งบัวตองซึ่งบานในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม</p>
ทั่วไป	เมือง	บ้านเสานัก	<p>ตั้งอยู่เลขที่ 6 ถนนราษฎร์วัฒนา ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมือง เป็นบ้านไม้ที่มีเสาไม้สักมากถึง 116 ต้น จึงเรียกว่าบ้านเสานัก (ตามภาษาพื้นเมือง นัก มีความหมายว่า มาก) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2438 โดย หม่อมจันโอง ต้นตระกูลจันทรวชิโรจน์ ลักษณะศิลปะพม่าผสมล้านนา ประกอบด้วยเรือนใหญ่ซึ่งเป็นเรือนหมู่ มีเสาไม้สักรองรับน้ำหนักบ้านถึง 116 ต้น หน้าบ้านมีต้นสารภีอายุ 133 ปี แต่เดิมบ้านเสานักเป็นสถานที่ต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองและใช้เป็นสถานที่จัดขันโตกและงานพิธีมงคล โดยเปิดให้เข้าชมบ้านและของสะสมต่าง ๆ</p>
ทั่วไป	เมือง	ถนนคนเดินกาดกอต้า	<p>ตั้งอยู่ที่ถนนตลาดเก่า ริมแม่น้ำวัง อำเภอเมืองลำปาง เดิมเป็นย่านชุมชนทางเศรษฐกิจที่มีอายุกว่า 100 ปี ต่อมาได้พัฒนาไปเป็นศูนย์กลางการค้าขาย และส่งผ่านสินค้าสำคัญของเมืองลำปาง รูปแบบสถาปัตยกรรมมีความหลากหลาย ทั้งศิลปะตะวันตก พม่า-ไทใหญ่ และจีน หลัง พ.ศ. 2459 ศูนย์กลางการค้าแห่งนี้ถูกลดบทบาทลงเนื่องจากการตัดผ่านเส้นทางรถไฟสายเหนือที่มาถึงลำปางผู้คนในจังหวัดจึงขยายถิ่นฐานไปตั้งอยู่รอบ ๆ สถานีรถไฟ จนเกิดกลายเป็นชุมชนใหม่ที่เรียกว่า "ชุมชนเก้าจาว" แต่ในปัจจุบันชุมชน</p>

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			แห่งนี้ได้กลับมาเป็นย่านการค้าที่สำคัญอีกครั้งหนึ่ง และคงไว้ซึ่งรูปแบบที่งดงามของสถาปัตยกรรมดั้งเดิม กาดกองต้าจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง สินค้าทำมือ อาหารพื้นบ้าน สินค้าที่ระลึก ลานกิจกรรม เปิดทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 17.00 - 22.00 น.
ทั่วไป	เมือง	สวนสาธารณะหนองกระทิง	ตั้งอยู่ที่ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมือง จ.ลำปาง จากตัวเมืองข้ามลำน้ำวังไปตามเส้นทางสายลำปาง - ห้างฉัตร ประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ใกล้ตัวเมือง ชาวลำปางนิยมมาทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ว่ายน้ำ เล่นเรือถีบ และมีสวนหย่อมสำหรับพักผ่อน มีร้านอาหารและเครื่องดื่มบริการ
ทั่วไป	เมือง	สถานีรถไฟนครลำปาง	ตั้งอยู่อำเภอเมือง สถานีแห่งนี้เปิดรับขบวนรถไฟโดยสารครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 6 เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2459 ซึ่งตรงกับวันปีใหม่อุทยานในยุคนั้น สมัยนั้นมีเจ้ากรมรถไฟเป็นวิศวกรชาวเยอรมัน เมื่อแรกเริ่มมีรถไฟสายเหนือ สถานีรถไฟนครลำปางคือจุดสิ้นสุดของเส้นทาง สถานีนี้ตั้งอยู่สุดถนนสุเรนทร์ บริเวณสี่แยกบ้านสบตุ๋ย อันเป็นจุดเชื่อมต่อกับถนนสามสายแรกในภาคเหนือของประเทศไทย ต่อมาพื้นที่นาบริเวณชานเมืองได้เปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่เมืองอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับความเจริญที่เพิ่มทวีมากขึ้น มีการพัฒนาเส้นทางรถไฟด้วยการขุดเจาะอุโมงค์ขุนตาลผ่านภูเขาและไปถึงนครเชียงใหม่ในพ.ศ. 2464 นครลำปางจึงเป็นศูนย์กลางการขนถ่ายสินค้าจากกรุงเทพฯ ไปยังภาคเหนือและลำเลียงสินค้าที่จำเป็นจากภาคเหนือมายังกรุงเทพฯ ส่งผ่านให้ย่านการค้าสบตุ๋ยแห่งนี้มีความเจริญอย่างมาก อาคารโบราณเหล่านี้ยังคงหลงเหลือเป็นมรดกทางสถาปัตยกรรมที่คงรายละเอียดของความสวยงามไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อันเป็นสัญลักษณ์ของเมืองลำปางโดยแท้

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

แผนงาน ผนวก ก - 42

ที่ตั้ง	ชื่อร้าน	เมนูแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
ลำปาง เวียงทอง	138/109 ถ.พหลโยธิน ต.สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 225 801 2 054 022 580 3
เวียงลคอร	138/38 ถ.พหลโยธิน ต. สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 224 470 1
ลำปางเกสต์เฮ้าส์	319/2 ถ.รอบเวียง ต.หัว เวียง อ.เมือง	เกสต์เฮ้าส์	054 231 101
ร่มไม้กรีนพาร์ค (Rommai Greenpark)	325 หมู่ 5 ต.ชมพู อ.เมือง	บูติก รีสอร์ท	08 0133 7398 054 316 599
เอื้องคำ รีสอร์ทลำปาง	49,51 ถ.วังเหนือ (สายวัฒนธรรม) ต.เวียง เหนือ อ.เมือง	บูติก รีสอร์ท	054 221 305 054 221 306
ทีทีแอนด์ทีเกสต์เฮ้าส์	82 ถ.ป่าไม้ ต.เวียงเหนือ อ.เมือง	เกสต์เฮ้าส์	054 221 303 08 4617 8183
อาลัมภางค์	278 ถ.ตลาดเก่า ต.สวนดอก อ.เมือง	บูติก รีสอร์ท	054 225 278 08 1764 1497 08 1817 0899
ลำปางริเวอร์ลอร์ดจ์	330 หมู่ 11 บ้านลำปาง กลาง ต.ชมพู อ.เมือง	รีสอร์ทและสปา	054 336 640 1 054 250 052
บุษย์น้ำทอง โฮมแอนด์ สปา	157-157/1-4 ถ. พหลโยธิน ต.ชมพู อ.เมือง	โฮมแอนด์สปา	054 352 714 5
บ้านสวนอินทนิล	417 ต.บ่อแฮ้ว อ.เมือง	โฮมสเตย์	08 0123 3705 08 9853 9424
ขวัญใจแมนชั่น	64 ถ.บ้านดงพัฒนา ต. บ่อแฮ้ว อ.เมือง	แมนชั่น	054 313 900 9
พิณโฮเต็ล	8 ถ.สวนดอก ต.สวน ดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 222 884 054 221 509 054 322 283 4,6

ที่ตั้ง	ชื่อร้าน	เมนูแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
เอเชียลำปาง	229 ถ.บุญวาทย์ ต.สวน ดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 227 844 7
ซูปเปอร์ไฮเต็ล	ถ.ซูปเปอร์ไฮเวย์ ลำปาง – งาว ต.สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 221 573
อรุณศักดิ์	90/9 ถ.บุญวาทย์ ต. สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 217 344 054 217 532
ร่วมศรีทอง	142 ถ.บุญวาทย์ ต.สวน ดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 217 054
เขलगคันคร	719-720 ถ.บุญวาทย์ ต.สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 222 846 7, 226 137
คิม	168 ถ.บุญวาทย์ ต.สวน ดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 217 721 054 217 588
ศรีสง่า	213/215/1-2 ถ.บุญ วาทย์ ต.สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 217 070 054 217 811
ทิพย์อิน	143 ถ.ตลาดเก่า ต.สวน ดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 221 821
THE RIVERSIDE GUESTHOUSE	286 ถ.ตลาดเก่า อ.เมือง	โรงแรม	054 227 005
สมนึกแมนชั่น	111 ถ.สินกุล ต.สวน ดอก อ.เมือง	แมนชั่น	054 323 318 26
เจบีปาร์ค	285 กม.9 หมู่ 14 ถ. พหลโยธิน ต.สวนดอก อ.เมือง	โรงแรม	054 221 666 054 334 795
เอ็มอาร์พาเลซ	5/2 ถ.มนตรี ต.สบตุ๋ย อ.เมือง	โรงแรม	054 225 357 054 227 912
ทิพย์ช้าง	54/22 ถ.ท่าคราวัน้อย ต.สบตุ๋ย อ.เมือง	โรงแรม	054 226 501 6
สยาม	260/26-29 ถ.ฉัตรไชย ต.สบตุ๋ย อ.เมือง	โรงแรม	054 217 472 054 217 642
คิมชิตี	274/1 ถ.ฉัตรไชย ต. สบตุ๋ย อ.เมือง	โรงแรม	054 310 238 40
เกาะวังแก้ว	91 ถ.มนตรี ต.สบตุ๋ย อ.เมือง	รีสอร์ท	08 1289 9898 08 1998 3085
อคมญสิริเกรสเฮ้าส์	54/1 ถ.ป่าไม้เขต ต.เวียงเหนือ อ.เมือง	เกรสเฮ้าส์	054 228 791 08 1883 7989

ที่ตั้ง	ชื่อร้าน	เมนูแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
นครเถิน	187/5 หมู่ 7 ถ.สาย เอเซียลำปาง – ตาก อ.เถิน	โรงแรม	054 291 370 1 08 1882 4130
ลานนานคร	385/3 หมู่ 7 บ้านดอน ชัย ต.ล้อมแรด อ.เถิน	โรงแรม	054 291 493 054 292 141
คุ้มพญาโฮมสเตย์	194 หมู่ 12 ต.แจ้ซ้อน อ.เมืองปาน	โฮมสเตย์	08 1952 5004 08 9264 8447 08 9558 5444
ธารารินลำปาง	353 หมู่ 11 ถ.ทางเข้า อุทยานแจ้ซ้อน ต.แจ้ ซ้อน อ.เมืองปาน	รีสอร์ท	08 1935 5663
แจ้ซ้อนฮิลล์รีสอร์ท	439 หมู่ 11 ตั้งอยู่ก่อน ถึงอุทยานแจ้ซ้อน ต.แจ้ ซ้อน อ.เมืองปาน	รีสอร์ท	054 263 003 08 1289 3503
เฮือนทุ่งผาโฮมสเตย์	10 หมู่ 1 บ้านทุ่งผา ต. วอแก้ว อ.ห้างฉัตร	โฮมสเตย์	08 0125 9992 08 9707 3850 08 6421 8010
บ้านสวนทุ่งเกวียน	271 ถ.ลำปาง-เชียงใหม่ ต.เวียงตาล อ.ห้างฉัตร	รีสอร์ท	08 3900 9726 08 8066 8860 054 830 194
ฝ้ายคำรีสอร์ท	332 หมู่ 1 ต.แจ้ซ้อน เหนือ อ.เมืองปาน	รีสอร์ทและสปา	08 1993 6395 08 1020 0365

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ข.7 ร้านอาหาร และร้านกาแฟในจังหวัดลำปาง

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	เมนูแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
เฮือนชมวัง	276 ถ.ตลาดเก่า ต. สวนดอก อ.เมือง	ขาหมู, หมั่นโถ, ออร์เดิร์ฟเมือง, เมี่ยงปลาช่อน, ซีโครงหมูตะไคร้ กรอบ, ปลากระพงแช่น้ำปลา	054 222 845
เสปียง	206 หมู่ 1 ถ.ลำปาง – งาว ต. พิชัย อ.เมือง	ขาหมูเสปียง, ส้มตำยอดมะพร้าว, เปาะเปี๊ยะพระจันทร์, แกงส้มกุ้ง ชะอมทอด, ยำผักบุงกรอบ, น้ำพริก หนุ่ม, น้ำพริกอ่อง	054 218 783 08 4218 8783
อรรยบาทเดียว	297 อาคารใกล้กับ กาดกองต้า ถ.ทิพย์ ช้าง	ปลาทอดสมุนไพร, ปลานิลนึ่งซีอิ๊ว, ปลานิลนึ่งมะนาว, ต้มยำอรรยบาท เดียว, ยำเห็ดเข็มทอง, ปลาผัด	054 219 233

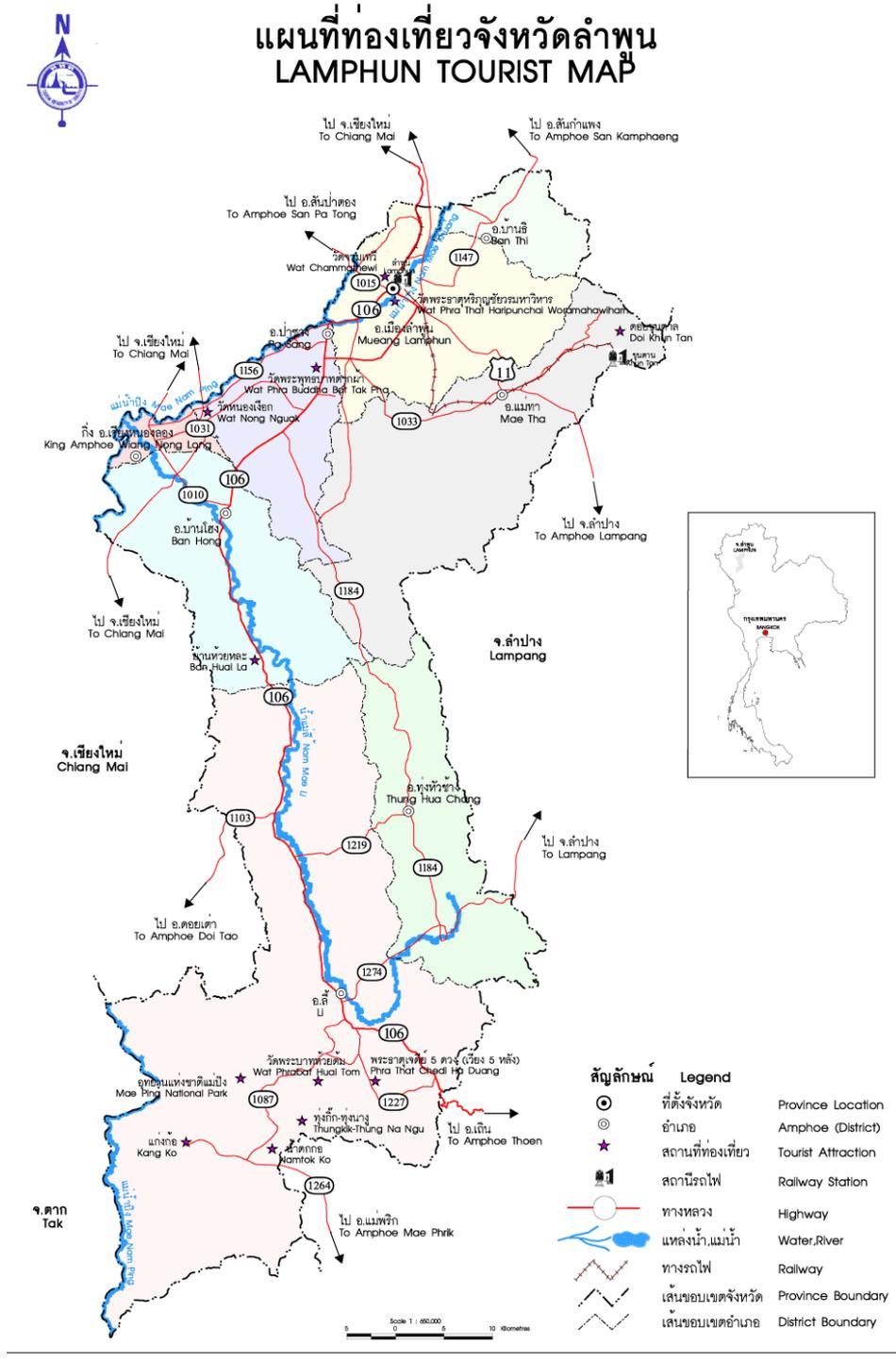
ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	เมนูแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
	ต.สวนดอก อ.เมือง	พริกไทยดำ, มะเข็ยยาวผัดเต้าเจี้ยว	
ข้าวซอยโอมา	260 ซ.สุขสวัสดิ์ 2 อาคารบริเวณวัดสุข สวัสดิ์ ถ.สุขสวัสดิ์ ต.พระบาท อ.เมือง	ข้าวซอย, ต้มข่า, หมูสแต๊ะ, ขนมปัง หน้าหมู, ขนมจีบ	054 226 881
ครัวมุกดา	ถ.ท่าคราน้อย อ.เมือง	ปากหม้อญวน, ปอเปี๊ยะญวนทอด, ขนมจีน+น้ำเงี้ยว, แหนมเนือง, ข้าว คลุกกะปิ, ข้าวผัดน้ำพริกขี้หนู, หมู สะเต๊ะ	054 315 696 08 6625 1722 08 1322 6305
เดอะ ริเวอร์ไซด์	328 ถ.ทิพย์ช้าง ต. สวนดอก อ.เมือง	สตอผัดกุ้ง, แองค้วเห็ดเผาะ, ปลา ตุ๋นทอดน้ำมัน, รังผึ้งอ่อนอบเกลือ, ปลาช่อนล่องซุง	054 221 861
โอชาวัฒนา	136/34 - 35 อาคารบริเวณสี่แยก ขนส่งลำปาง ถ. พหลโยธิน ต.สบตุ๋ย อ.เมือง	ไส้กรอกเชียงใหม่, เปิดพะโล้ชาหมู พะโล้, ผัดผักคะน้า, ต้มจืดสาหร่าย, ผัดน้ำมันหอย	054 221 153 054 218 093 08 6921 2843
โก้กาแฟลำปาง	363 ถ.ฉัตรไชย อ. เมือง	คาปูชิโน่, เอสเพรสโซ, มัทคิอาโต้	054 218 828 08 4177 2198
BB Coffee & Restaurant	126/1 ถ.ลำปาง - แม่ทะ อ.เมือง	ยำเบคอน, สปาเก็ตตี้หมู, ยำผักกูด, ทับทิมยำมะม่วง, คั่วกลิ้งเอ็นไก่	054 341 027
ข้าวซอย แม่อัมพวัน	ตั้งที่หน้าวัดน้ำล้อม ถนนรอบเวียง ต. สวนดอก อ.เมือง	ข้าวซอยรสอร่อย ตัดใจ เส้นเหนียว นุ่มนวลทาน เครื่องเยอะ เต็ด ๆ นี้ก็ พริกข้าวซอยตุ๋น ทานข้าวซอยแล้ว ทานหมูเต๊ะ หมูเต๊ะอร่อย น้ำจิ้มรสดี	-
ก้วยเตี๋ยรสเจ็บ มะฮอกกานี	ข้างโรงเรียน อัสสัมชัญลำปาง ถนนศิรินาวิน ต. สบตุ๋ย จ.ลำปาง อ.เมืองลำปาง	ก้วยเตี๋ยรสเจ็บ เมี่ยงปลาทุ มาเป็น เซตแบบจัดการตัวเอง ผัก เครื่อง เคียง น้ำจิ้มพร้อมบริบูรณ์ อาหาร อย่างอื่นก็รสดี แอดมินทานข้าวผัด แกงส้ม ยำวุ้นเส้น	-
ลูกชิ้นเชียง (ป่าต๋อย เชียงยาง)	บริเวณเขื่อนยาง ถนนเจริญประเทศ ต.เวียงเหนือ จ.ลำปาง, อ.เมือง	ลูกชิ้นหมู ลูกชิ้นเนื้อ ส้มตำ ยำ ลาบ ขนมจีน ฯลฯ ราคาถูกชิ้น ใ้ส่าง หมูย่าง ฯลฯ	-

แผนงาน ผนวก ก - 46

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	เมนูแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
	ลำปาง		
ก๋วยเตี๋ยวปูโย่ง (นิยมวัฒนา)	ตรอก วัดน้ำล้อม (อยู่ข้างวัดเมือง ศาสน์) ต.สวนดอก อ.เมือง	ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ, ลูกชิ้นเนื้อ, ลูกชิ้นน้ำ ใส, เกาเหลา	054 218 251 08 1765 9055
ข้าวมันไก่ 5 แยก	ถนน บ้านเชียงราย (ข้างธนาคาร กรุงศรี ห้าแยก) อ.เมืองลำปาง	ข้าวมันไก่	054 322 274
แม่แห	1017 ถนนอุปราช (มองถนนที่มี ธนาคารทหารไทย อยู่ตรงหัวถนน ซอย อุปราช)	แกงฮังเล ลาบ ไส้อั่ว น้ำพริกอ่อน แกงเลียง ฯลฯ	054 221 904

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

4. ข้อมูลพื้นฐานโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน

ภาพที่ 4 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2557)

ง. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดลำพูน

ง.1 ข้อมูลทั่วไป - ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

ข้อมูล	รายละเอียด
เส้นรุ้ง	17 องศา 29 ลิปดาเหนือ ถึง 18 องศา 13 ลิปดาเหนือ
เส้นแวง	98 องศา 39 ลิปดาตะวันออก
สูงจากระดับน้ำทะเล	241 เมตร หรือ 790 ฟุต
ห่างจากกรุงเทพมหานคร	689 กิโลเมตร

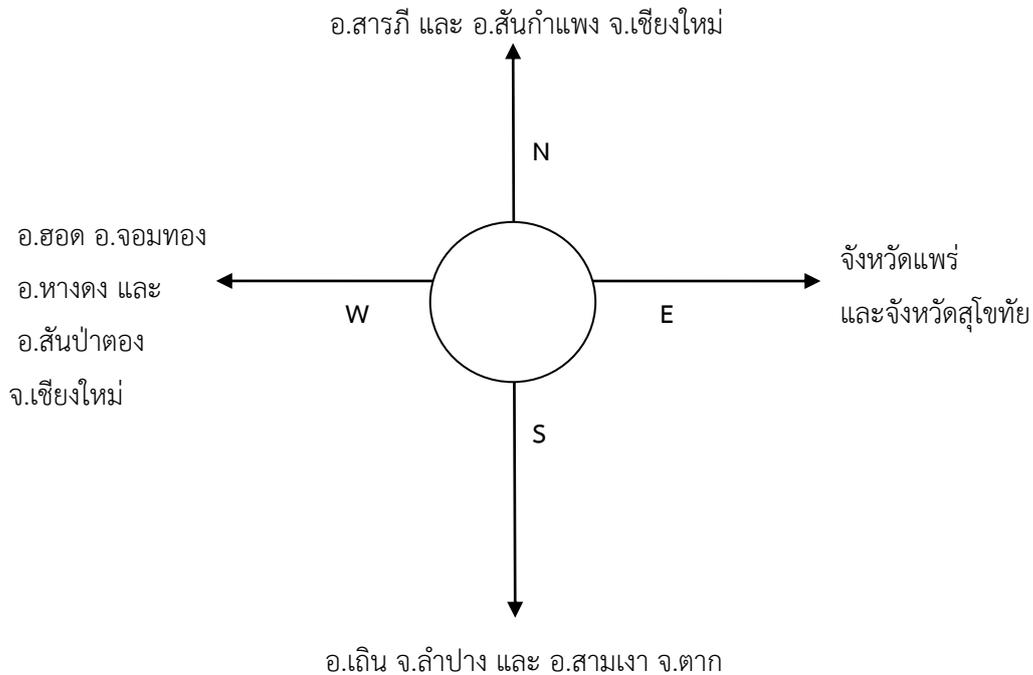
ที่มา: สำนักงานจังหวัดลำพูน (2557)

ง.2 ข้อมูลทั่วไป - ลักษณะภูมิประเทศ

ข้อมูล	รายละเอียด
พื้นที่	4,505.08 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,815,675 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.85 ของพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
ร้อยละของพื้นที่ต่อพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทั้งหมด	4.85
บริเวณที่กว้างที่สุด	43 กิโลเมตร
ยาวจากเหนือจดใต้	136 กิโลเมตร

ที่มา: สำนักงานเทศบาลเมืองลำพูน (2557)

ง.3 อาณาเขตติดต่อ

ง.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ข้อมูล	รายละเอียด
อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี	26.6 องศาเซลเซียส
ค่าอุณหภูมิสูงสุด	41 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุด	10 องศาเซลเซียส
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	85.3 มิลลิเมตร
ภูมิอากาศ	มี 3 ฤดู
ฤดูร้อน	ช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน
ฤดูฝน	ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึง เดือนกุมภาพันธ์

ที่มา: สำนักงานจังหวัดลำพูน (2557)

ง.5 สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูนแม้จะเป็นเมืองเล็กๆ แต่ก็เป็นเมืองที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะตัว และด้วยความที่ลำพูนยังเป็นเมืองที่มีความรุ่งเรืองทางประวัติศาสตร์ล้านนา จึงมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่แสดงถึงความรุ่งเรืองของดินแดนล้านนาในอดีตแห่งนี้มากมาย รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ดังนี้

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์และศาสนา	เมือง	วัดพระธาตุหริภุญชัย รวมหาวิหาร	เป็นวัดที่สำคัญที่สุดของจังหวัดลำพูน ตั้งอยู่ใจกลางเมือง แวดล้อมด้วยแหล่งที่กินที่เี่ยวทางวัฒนธรรมอื่น ๆ เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในตัวเมืองลำพูน และเป็นจุดเริ่มต้นเที่ยวชมตัวเมืองลำพูน ภายในกำแพงแก้วของวัดประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้างดั้งเดิมและวิหารที่สร้างในยุคหลังมากมาย รวมถึงพระพุทธรูปสำคัญ คือ พระเสด็จมณีสรีหริภุญไชย
ประวัติศาสตร์และศาสนา	ลี้	วัดพระพุทธบาท บ้านห้วยต้ม	ภายในวัดมีพื้นที่กว้างขวางมาก มีสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่ อลังการมากมาย วัดนี้เป็นที่เคารพศรัทธาของชาวกะเหรี่ยงบ้านห้วยต้ม นอกจากจะได้มานมัสการพระพุทธรบาทแล้ว ยังได้ชมวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง ซึ่งยังคงเอกลักษณ์ทั้งรูปแบบบ้านเรือน การแต่งกาย และมีร้านจำหน่ายเสื้อผ้าแบบกะเหรี่ยง ย่อม เงินดุนลายเล็ก ๆ ด้วย วิหารประดิษฐานพระพุทธรไสยสน์ มณฑปหรือพุทธาตุศิลปะแบบพม่า และพิพิธภัณฑสถานแห่งล้านนา
ประวัติศาสตร์และศาสนา	เมือง	วัดหมูปิ้ง	วัดหมูปิ้งไม่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โบราณวัตถุภายในอยู่ในสภาพไม่ได้รับการดูแล แต่ยังคงเห็นเค้าความงดงาม เหมาะสำหรับผู้สนใจศึกษางานด้านปูนปั้นและสถาปัตยกรรมเป็นหลัก

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดจามเทวี	เป็นวัดเก่าแก่ มีความสำคัญทั้งทางประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีของ จ.ลำพูน โดยเฉพาะพระเจดีย์กู่กุดซึ่งพบที่วัดนี้ เป็นเจดีย์แบบเหลี่ยมที่ถือว่าเก่าแก่ที่สุด และเป็นต้นแบบ สถาปัตยกรรมของทริภุญไชย
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	กู่ช้าง กู่ม้า	เป็นเจดีย์ที่แปลกไปจากเจดีย์ที่พบในล้านนา เหนือองค์ระฆัง มีแท่นคล้ายบัลลังก์ แต่ยอดเจดีย์หักพังหลายมาแต่โบราณ รูปแบบเจดีย์เช่นนี้สันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลมาจากเจดีย์บอบอภัยของพม่า
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดพระยืน	เป็นวัดเก่าแก่ที่มีความสำคัญมีเจดีย์ที่โดดเด่นต่างไปจากที่ พบ ในลำพูน ในอดีตเคยเป็นที่จำพรรษาของพระสุมนเถระ ที่ เดินทางมาจากสุโขทัย เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกา วงศ์ในล้านนาในสมัยพระเจ้ากือนา
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	เมือง	วัดมหาวัน	เป็นวัดโบราณ สิ่งปลูกสร้างในวัดล้วนสร้างขึ้นใหม่จนไม่หลงเหลือของเดิม แต่ที่ทำให้วัดเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นแหล่งที่พบพระรอด และพระรอดหลวง ซึ่งเป็นหนึ่งในพระเครื่องเบญจภาคี กระจายอยู่ทั่วไปเมื่อหลายสิบ ปีก่อน
ประวัติศาสตร์ และศาสนา	ป่าซาง	โบราณสถานวัด เกาะกลาง	โบราณสถานวัดเกาะกลางเดิมเชื่อว่าเป็นเกาะที่ตั้งอยู่ระหว่าง แม่น้ำปิงกับลำน้ำสาขาที่แยกออกมาจากแม่ปิง ไหลอ้อม แผ่นดินตัวเกาะ แล้วกลับมารวมกันอย่างเดิม ต่อมาแม่น้ำปิง เปลี่ยนเส้นทางใหม่ เกาะกลางจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของ แผ่นดินฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ พื้นที่ส่วนนี้เป็นที่ตั้งของวัด เกาะกลาง รูปทรงสถาปัตยกรรมศิลป์ มีความเก่าแก่มี โบราณวัตถุและชิ้นส่วนประติมากรรมปูนปั้น เป็นศิลปกรรม ตกแต่ง สถาปัตยกรรมมากมายมีอายุร่วมสมัยกับยุคล้านนา ตอนต้น หรือประมาณ 700 ปี ที่มีอิทธิพลมาจากศิลปะทริภุญ ชัย นอกจากนี้ยังขุดพบรูปแบบสถาปัตยกรรมคันทราวดี
ธรรมชาติ	เมือง	บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ดอยมะข่อ	เป็นบ่อน้ำเล็ก ๆ อยู่ในโพรงหิน มีเชือกโยงและบันไดเหล็ก ทอดลงไปเพื่อตักน้ำ ภายในบริเวณรั้วล้อมห้ามผู้หญิงเข้า เชื่อกันว่าจะทำให้น้ำแห้งเหือดไป นักท่องเที่ยวเข้ามาชมได้แต่แค่ บริเวณปากบ่อน้ำที่พญเท้านั้นไม่สามารถลงไปตักน้ำได้
ธรรมชาติ	บ้านโฮ้ง	ถ้ำหลวงผาเวียง	เป็นถ้ำขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงของ จ.ลำพูน ตั้งอยู่บนดอยถ้ำ หลวง ในพื้นที่บ้านวังหลวง ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยงดงาม มาก เดิมชาวบ้านเรียกว่าถ้ำหลวง ซึ่งเป็นชื่อเรียกกันมาตั้งแต่ ตอนพบถ้ำ เพราะว่าคำว่า "หลวง" ในภาษาเหนือ แปลว่า ใหญ่ และตัวถ้ำตั้งอยู่บริเวณผาเวียง จึงเรียกว่า ถ้ำหลวงผา เวียง

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
ธรรมชาติ	แม่ทา	อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล	เป็นอุทยานแห่งชาติที่ขึ้นชื่อ อยู่ในเขตรอยต่อระหว่าง อ.แม่ทา จ.ลำพูน และ อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง มีแนวถนนที่ผ่านที่ทำการเป็นแนวเขต เขต อ.แม่ทาอยู่ซ้ายมือ ส่วนด้านขวามือเป็นเขต จ.ลำปาง การเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถไฟนั้นต้องลงรถที่สถานีรถไฟขุนตาน ซึ่งอยู่ใน อ.แม่ทา บรรยากาศการท่องเที่ยวของ อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาน ต่างจากอุทยานแห่งชาติอื่น เพราะสามารถเดินทางมาโดยรถไฟ ตั้งอยู่ที่ ต.ทาปลาตูก อ.แม่ทา
ธรรมชาติ	ลี้	อุทยานแห่งชาติแม่ปิง	แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแม่ปิง บริเวณที่ทำการไม่มีจุดท่องเที่ยว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง กิจกรรมท่องเที่ยวมีทั้งล่องแพไปตามแม่น้ำปิงเหนือเขื่อนภูมิพล พายเรือแคนู เดินป่าระยะไกลไปยังน้ำตกหินปูนขนาดใหญ่ ดูนก ศึกษาธรรมชาติในป่าเต็งรัง
ธรรมชาติ	ลี้	ถ้ำเอราวัณ	เป็นป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง ที่มีการปลูกเพิ่มเติมตามโครงการพัฒนาพื้นที่ป่าชุ่มน้ำแม่อาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รู้จักกันในหมู่นักท่องเที่ยว
ชุมชน/วัฒนธรรม	แม่ทา	สะพานทาขมภู	ชาวลำพูนเรียกว่า สะพานขาว ผู้ที่เดินทางโดยรถไฟสายกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ จะถึงสะพานแห่งนี้ตอนเช้าตรู่ก่อนถึง จ.เชียงใหม่ มีทิวทัศน์สวยงาม เป็นจุดที่บอกว่าการรถไฟได้พ้นช่วงที่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ใกล้ถึงจุดหมายแล้ว
ชุมชน/วัฒนธรรม	บ้านโฮ้ง	หมู่บ้านกระเหรี่ยงพัฒนาห้วยหละ	ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลป่าพลู สามารถเดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 106 (ลำพูน - ลี้) ระหว่างกิโลเมตรที่ 107 - 108 เป็นหมู่บ้านกระเหรี่ยงที่ยังคงประเพณีเก่าแก่ดั้งเดิมไว้คือการ
ชุมชน/วัฒนธรรม	เมือง	หอศิลป์ อุทยานธรรมะ	เป็นสถานที่แสดงงานศิลปะ และสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินท่ามกลางบรรยากาศเงียบสงบ ในสวนสำไผ่ ไม่ไกลจากตลาดป่าซางมากนัก เหมาะสำหรับผู้ชื่นชอบงานศิลปะ และรักธรรมชาติ
ชุมชน/วัฒนธรรม	เมือง	ข้าวมุงทำสิงห์ และชุมชนเวียงยอง	เป็นเส้นทางที่เหมาะสมกับการเดินเท้า หรือนั่งรถสามล้อถีบเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวบ้านในชุมชน วัดเก่า การทอผ้าไหมยกดอก ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านของ ต.เวียงยอง
ชุมชน/วัฒนธรรม	เมือง	พิพิธภัณฑ์ชุมชนเมืองลำพูน	ตั้งอยู่ในเมืองลำพูน ด้านหลังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญชัย ภายในพิพิธภัณฑ์บอกเล่าประวัติความเป็นมาอันยาวนานของเมืองลำพูน เมืองที่มีความศรัทธาทางพระพุทธศาสนาที่รุ่งเรืองจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ร่วมเรียนรู้หัวใจเมตรีของคนหละปูนผ่านภาพถ่ายในอดีต บุคคล เหตุการณ์ และสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งที่นี่ถือเป็นพิพิธภัณฑ์ร่วมสมัยที่มีชีวิต เพราะมีการ

ประเภท	อำเภอ	แหล่งท่องเที่ยว	รายละเอียด
			จัดกิจกรรมนันทนาการทุกเดือน โดยมีการจัดแสดงภาพเมืองลำพูน สิ่งของเครื่องใช้ และวิถีชีวิตของชาวเมืองลำพูนในอดีตได้อย่างงดงาม เข้าใจง่าย การจัดแสดงแบ่งออกเป็น 3 ห้อง ได้แก่ ห้องประวัติศาสตร์เมืองลำพูนร้อยปี ห้องประวัติคุ้มเจ้าราชสัมพันธ์วงศ์ และห้องวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรม เปิดให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ไม่เสียค่าเข้าชม
ชุมชน/วัฒนธรรม	ป่าซาง	แหล่งทอผ้าบ้านหนองเงือก	บ้านหนองเงือก ตำบลแม่แรง เป็นแหล่งผลิตผ้าฝ้ายทอมือและสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองที่ทำจากผ้าฝ้าย เช่น ปลูกหมอน ม่าน ผ้าปูโต๊ะ เสื้อผ้า ราคาไม่แพง และยังผลิตส่งไปจำหน่ายยังแหล่งขายของที่ระลึกต่าง ๆ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข 106 บริเวณกิโลเมตรที่ 138-137 แล้วเลี้ยวเข้าไปประมาณ 3 กิโลเมตร
ทั่วไป	เมือง	ถนนคนเดินจังหวัดลำพูน	จัดขึ้นที่ถนนรอบเมืองในบริเวณหน้าประตูนครทริภักชัย อินททยศ อำเภอเมืองลำพูน "คืนวิถีชีวิตให้ชุมชน คืนถนนให้คนเดิน" จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง สินค้าทำมือ อาหารอร่อยขึ้นชื่อของเมืองลำพูน นอกจากจะได้เลือกซื้อสินค้าแล้วที่นี่ยังเป็นที่ตั้งของวัดเก่าแก่ จวนผู้ว่า บ้านเก่าในอดีต วัดพระธาตุ มีการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมด้านหน้าพิพิธภัณฑสถานด้วย ถนนคนเดินเปิดขายทุกวันศุกร์ตั้งแต่เวลาประมาณ 15.00 น. เป็นต้นไป
ทั่วไป	เมือง	เดอะซัน นิวเซ็นเตอร์ลำพูน	แหล่งพักผ่อนหย่อนใจในเมืองลำพูน จัดได้ว่าเป็น family Park ที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ ตั้งอยู่หลังนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน ภายในแบ่งออกเป็นโซนต่างๆ เช่น สวนน้ำ มีน้ำตกจำลองและธารน้ำ พร้อมสไลเดอร์ สวนสนุกสำหรับเด็กเล็กและผู้ใหญ่ สวนไม้ดอกไม้ประดับ ร้านค้าของฝาก ของที่ระลึก ศูนย์อาหาร ห้องประชุม ลานกิจกรรม

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)

ง.6 ที่พักในจังหวัดลำพูน

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
ลำพูน วิล	204/10 ถ.จามเทวี เชียง รพ. ลำพูน ต.ในเมือง	โรงแรม	053 348 656	950 - 1,350
บ้านสวนนกนกานต์	309 ม.8 ต.อุโมงค์	ที่พัก	053 593 502	-
พญาอิน	ต.ช่างฆ้อง	โรงแรม	053 117 778	650 - 1,200
โรยัส พรินแซส ซิตี้ ลำพูน	40/2 ม.1 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	โรงแรม	053 325 201	600 - 1,250

แผนงาน ผนวก ก - 53

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
ขุนตาลเนเจอร์แลนด์	281 ถ.เชียงใหม่-ลำปาง ต.ศรีบัวบาน	โรงแรม	053 553 771	800 - 3,600
บ้านสวนเชิงคอย	188 ถ.ลำพูน-บ้านธิ ต.มะเขือแจ้	รีสอร์ท	053 503 661	500 - 2,500
สวนแก้ว บังกะโล	209 ถ.ลำพูน-ลำปาง ต.ศรีบัวบาน	บังกะโล	-	80 - 150
ศรีลำพูน	ถ.อินททยงยศ	โรงแรม	053 348 656	100 - 200
กรุงทอง 85	35/1 หมู่ 10 ต.เหมืองง่า ถ.ลำพูน-เชียงใหม่	อพาร์ทเมนต์	-	50 - 100
ธารีรัตน์คอร์ท	ถ.จามเทวี	อพาร์ทเมนต์	053 534 338	200 - 300
เบญจมาศเรสซิเดนซ์	ถ.สายลำพูน-ริมปิง	อพาร์ทเมนต์	-	250-350
เอือนดาหลา	118 ม.15 ต.ป่าสัก	รีสอร์ท	053 597 187	290 - 1250
เดอะรีเจ้นท์เรสซิเดนซ์	138 หมู่ 4 ต.สันป่าฝ้าย ต.บ้านกลาง	อพาร์ทเมนต์	053 552 919	400 - 1000
เดอะแกรนด์จามจรี รีซอร์ท ลำพูน	325 หมู่ 6 ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน	รีสอร์ท	053 000 889, 08 1992 4162 , 08 3200 0797	เริ่มต้น 690
ลำพูนแมนชั่น	ถ.จามเทวี	แมนชั่น	053 534 687 9	350 - 450
Gassan Khuntan	อำเภอแม่ทา	รีสอร์ท	-	1,500 - 6,000
แม่ทาการ์เด้นท์	ถ.เชียงใหม่-ลำปาง กิโลเมตรที่ 45	รีสอร์ท	053 549 061	300 - 1,000
ขุนตาลวิวพอยท์	กม.45 ถ.สายเชียงใหม่-ลำปาง	รีสอร์ท	053 549 061	300 - 1,000
ชมดง	อุทยานแห่งชาติ ดอยขุนตาล	บ้านพัก	08 2562 0760	2,200
ชมคอย	อุทยานแห่งชาติ ดอยขุนตาล	บ้านพัก	053 519 216 7, 08 2562 0760	2,200
ชมดารา	อุทยานแห่งชาติ ดอยขุนตาล	บ้านพัก	053 519 216 7, 08 2562 0760	1,500
ชมไพร	อุทยานแห่งชาติ ดอยขุนตาล	บ้านพัก	053 519 216 7 , 08 2562 0760	2,700
ชมอัสดง	อุทยานแห่งชาติ ดอยขุนตาล	บ้านพัก	053 519 216 7, 08 2562 0760	1,500
จามจรี	อำเภอป่าซาง	โรงแรม	-	150 - 200
หลิว หลิว	อำเภอป่าซาง	โรงแรม	-	150 - 200
สวนสวยรีสอร์ท	อำเภอป่าซาง	รีสอร์ท	053 072 652	350 - 1,200
เพื่อน	93 ถ.บ้านโฮ้ง-ลี่ ต.เหล่ายาว	ที่พัก	053 591 289	200 - 250
ดอยกาญจน์	ถ.บ้านโฮ้ง-จอมทอง กิโลเมตรที่ 4.5	ที่พัก	08 1932 0087, 08 1405 7435	300 - 500
ริมน้ำ	ถ.สายลำพูน-ลี่	ที่พัก	053 591 462	150 - 350
ร่มไม้	อำเภอลี่	โรงแรม	08 1765 1748	200 - 300

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	ประเภทที่พัก	โทรศัพท์	ราคา (บาท)
เรือนแพครัวแก่งก้อ (แพ จำจันทร์)	อำเภอสี	ห้องพัก แพพัก	08 9113 9490, 08 1621 3297	350 4,000
เรือนแพสาม	อุทยานแห่งชาติ แม่ปิง	บ้านพัก	053 518 060, 08 2562 0760 , 08 9113 9490 , 08 1621 3297 , 08 9000 3572	1,800
เรือนแพสี่	อุทยานแห่งชาติ แม่ปิง	บ้านพัก	053 518 060, 08 2562 0760 , 08 9113 9490 , 08 1621 3297 , 08 9000 3572	3,600

ที่มา: ปรับปรุงจากการศึกษาของคณะผู้วิจัย (2557)

ง.7 ร้านอาหาร และร้านกาแฟในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
บ้านเมืองบุญ	234/5 หมู่ 6 ถนนลำพูน-สันป่า ตอง ตำบลริมปิง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	อาหารไทยประยุกต์ หรืออาหาร รสชาติไทยแท้ๆ	053 510 483
ลำพูน ไอซ์	6 หมู่ 1 ถนนไชยมงคล ตำบลใน เมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	ปลาหับทิมหนึ่งมะนาว, ยำวุ้นเส้นกุ้ง สด, ยำปลาตุ๋น	053 511 452
ครัวพญาของ ลำพูน	212 หมู่ 5 ถนนซูเปอร์ไฮเวย์- ลำปาง อำเภอแม่ทา จังหวัด ลำพูน	ลาบปลา, แกงแค, ส้าสด, ลาบขม, แกงหน่อไม้	053 549 079
ครัวสี่พี่น้อง ลำพูน	141 หมู่ 2 ตำบลบ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน	อาหารเหนือ, อาหารพื้นเมือง	053 591 295, 08 1952 9358
ดาวคะนอง ลำพูน	180 ถนนเชียงใหม่-ลำปาง ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	แกงอ่อม, แกงโฮะ, แอบหมู	053 553 841 , 053 553 942
บ้านนัดทิพย์ ลำพูน	134 หมู่ 3 ถนนสายบ้าน ป่าปวย-หนองปลาซวย ตำบล บ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัด ลำพูน	แกงส้มแป๊ะชะ, ยำตะไคร้	053 591 045
ฝ้ายคำ ลำพูน	90 หมู่ที่1 ตำบลอุโมงค์ อำเภอ เมือง จังหวัดลำพูน	ก๋วยเตี๋ยวมู, ข้าวซอย	053 558 533, 08 1021 5860
ก๋วยเตี๋ยวมู ลำไย ลำพูน	79 ถนนลำพูน-ดอยติ ตำบล เวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัด	ก๋วยเตี๋ยวมูต้นลำไย, ก๋วยเตี๋ยวมู	053 511 240 , 08 9561 1120

ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	อาหารแนะนำ	เบอร์โทรศัพท์
	ลำพูน	โบราณทรงเครื่อง	
ลาบลุงนิล ลำพูน	58 หมู่ 2 ถนนบ้านหลวง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง ลำพูน 51000	ลาบลู, น้ำตก, ต้มเครื่องใน	053 510 445 , 08 1883 4340
ไร่ริชชา ลำพูน	8 หมู่ที่ 7 ซอย ถนนแม่ทา ท่าจักร ตำบลท่าขุมเงิน อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน	น้ำมัลเบอร์รี่ , กาแฟสด ,อาหารตามสั่ง	08 1459 1869
เรวัต	102/1 หมู่ 2 ตำบลทาทุ่งหลวง อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน	อาหารเหนือ, ข้าวซอย, ร้านอาหารทั่วไป	08 1993 1434, 053 574 896
โกเหลียงหมุกะทะ	121 หมู่ 2 ถนนเชียงใหม่-ลำพูน (ข้างวัดเหมืองง่า) ตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	หมุกะทะ	08 1612 2481, 053 561 443
ร้านอาหารสงขลาอาหารใต้	47 ถนนสันเหมืองใต้ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	-	-
ไมตรี พิซซิงพาร์ค	ถนนสายอ้อมเมือง ลำพูน-ป่าซาง ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	อาหารไทย	053 584 716 7
Hhom Cafe Lamphun (ฮ่อมคาเฟ่)	2 ถ.สันป่ายาง อ.เมือง จ.ลำพูน (ร้านติดกับ YMCA ลำพูน มุมคูเมือง)	Honey Toast, Iced Cocoa	08 1885 9838
Delizia Garden (เดลิเซียการ์เด้น)	215 ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ (ทางหลวงลำปาง-เชียงใหม่)	เมล่อน, ยำกุ้งสดמרอน (1 ครั้ง), น้ำเมล่อนปั่น	08 1191 15370
Klom Kafe' (กลมกาแฟลำพูน)	1136 (หน้า เอ พลัส) เหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน	สเต็ก, กาแฟร้อน, สลัดไข่	08 1021 3278
Blacksmith	ซอย สนามกีฬา 7 (ซอยสนามกีฬา7) ในเมือง อำเภอเมือง ลำพูน	Iced Cappuccino, Brownie	

ที่มา: รวบรวมโดยคณะผู้วิจัย (2557)